

Bijlage B

Voorstel Circulus aan gemeente Duiven en gemeente Westervoort

(inclusief bijlagen)

The logo for 'circulus' is located in the bottom right corner of the green header area. It consists of a white rounded square containing the word 'circulus' in a white, lowercase, sans-serif font.

circulus

Duiven Westervoort

Apeldoorn, januari 2024 versie 2.6

Kies voor elkaar.

Inhoud

1	Inleiding en uitvraag	5
1.1	INLEIDING	5
2	Leeswijzer	6
3	Visie en profiel Circulus	8
3.1	CIRCULUS: EEN DUURZAAM DIENSTENBEDRIJF	8
3.2	Meerjarenstrategie 2021-2024	9
3.2.1	<i>Solide partner</i>	9
3.2.2	<i>Nog meer milieuwinst</i>	11
3.2.3	<i>Buitengewone leefomgeving</i>	13
3.2.4	<i>Partner in het sociaal domein</i>	13
3.3	Juridische structuur en governance	14
3.3.1	<i>Statuten</i>	14
3.3.2	<i>Directie</i>	14
3.3.3	<i>Raad van Commissarissen</i>	15
3.3.4	<i>Algemene vergadering Aandeelhouders (AvA)</i>	15
3.4	Dienstverlening en service	16
3.4.1	<i>Inzameling huis aan huis</i>	16
3.4.2	<i>Inzameling verzamelcontainers</i>	17
3.4.3	<i>Inzameling overige stromen</i>	17
3.4.4	<i>Verwerking afval en grondstofstromen</i>	18
3.4.5	<i>Recyclepleinen</i>	18
3.4.6	<i>Circulair Ambacht Centrum (CAC)</i>	19
3.4.7	<i>Containermanagement</i>	20
3.4.8	<i>Beleidsvoorbereiding en -evaluatie</i>	20
3.4.9	<i>Communicatie en klantencontact</i>	21
3.4.10	<i>Overige diensten</i>	22
3.5	Wijze van samenwerking	23
3.5.1	<i>Partnerschap gemeente Circulus</i>	23
3.5.2	<i>Werkgroep grondstoffen aandeelhoudende gemeenten en Circulus</i>	23
3.5.3	<i>Financiële denktank aandeelhoudende gemeenten en Circulus</i>	24
3.5.4	<i>Regionale samenwerking</i>	24
3.5.5	<i>Samenwerking kringlooporganisaties</i>	24
3.5.6	<i>Grondstoffenalliantie CirkelWaarde</i>	24
3.5.7	<i>Brancheorganisaties</i>	25

4	Dienstverlening Duiven en Westervoort	26
4.1	Algemeen	26
4.2	Inzameldienstverlening	27
4.2.1	<i>Inzameling huis aan huis</i>	27
4.2.2	<i>Inzameling verzamelcontainers</i>	28
4.2.3	<i>Inzameling overige stromen</i>	28
4.2.4	<i>Organisatie uitvoering</i>	29
4.2.5	<i>Afvalaanbiedstations</i>	29
4.2.6	<i>Toekomst afvalaanbiedstation en circulair ambachtscentrum Duiven/Westervoort</i>	30
4.3	Verwerking	31
4.3.1	<i>Bestaande verwerkingscontracten</i>	31
4.3.2	<i>Organisatie aanbesteden en strategisch management van de contracten</i>	31
4.4	Ondersteunende diensten	32
4.4.1	<i>Beleidsvoorbereiding en -evaluatie</i>	32
4.4.2	<i>Communicatie en klantcontact</i>	32
4.4.3	<i>Verdere facultatieve ondersteunende dienstverlening</i>	33
5	Reactie bij wensen/eisen	34
5.1	Continuïteit en leveringszekerheid	34
5.2	Proactieve samenwerking om doelen te bereiken	35
5.3	Flexibiliteit	35
5.4	Lokale binding	36
5.5	Dienstverlening en breedte van het takenpakket	37
5.6	SROI en circulaire economie	37
5.6.1	<i>Werkplaatsen</i>	37
5.6.2	<i>Werkbegeleider en jobcoaches</i>	38
5.6.3	<i>Grondstoffenalliantie CirkelWaarde</i>	38
5.7	Governance en bedrijfsvoering	40
5.8	Regionale samenwerking	40
6	Toetreding gemeenten als aandeelhouder	41
6.1	Verwerven van aandelen	41
6.1.1	<i>Aandeelhouders</i>	41
6.1.2	<i>Te storten aandelenkapitaal</i>	42
6.2	Invloed en zeggenschap aandeelhouders	42
6.2.1	<i>Besluitvorming</i>	43
6.3	Dividend(beleid)	43
6.4	Uittreden	44

7	Opdrachtgevende gemeenten	45
7.1	Opdrachtgever – opdrachtnemer relatie	45
7.2	Structuur van de Dienstverlenings overeenkomst	45
7.2.1	<i>DVO Deel A; Algemene en juridische afspraken</i>	46
7.2.2	<i>DVO Deel B; Inhoudelijke afspraken</i>	46
7.2.3	<i>DVO Deel C; Financiële afspraken</i>	46
7.2.4	<i>Plan-do-check-act</i>	47
8	Financiën	48
8.1	Kostprijs zelfde standaarden gemeenten en transparantie	48
8.1.1	<i>Solidariteit</i>	48
8.1.2	<i>Stabiliteit</i>	48
8.1.3	<i>Jaarlijkse indexering</i>	48
8.2	Kosten efficiëntie	49
9	Besluitvorming	50
9.1	Besluitvorming Circulus	50
9.1.1	<i>Afronding gemeentelijke besluitvorming.</i>	50
9.1.2	<i>Besluitvorming raad van commissarissen</i>	50
9.1.3	<i>Besluitvorming Algemene Vergadering van Aandeelhouders</i>	50
9.1.4	<i>Planning</i>	50
10	Bijlagen	51
Bijlage 1	Uitvraag ‘notitie proces keuze samenwerkingspartner’	51
Bijlage 2	Statuten Circulus BV	51
Bijlage 3	Model DVO deel A Circulus	51
Bijlage 4	Model DVO deel B Circulus	51
Bijlage 5	‘GEHEIM’ Concept DVO deel C gemeente Duiven	51
Bijlage 6	‘GEHEIM’ Concept DVO deel C gemeente Westervoort	51
Bijlage 7	Kostenallocatie model Circulus	51
Bijlage 8	Jaarrekening Circulus 2022	51

1 Inleiding en uitvraag

1.1 INLEIDING

De gemeenten Duiven en Westervoort hebben in de afgelopen periode onderzoek gedaan naar een uitvoeringsorganisatie die op een professionele manier uitvoering geeft aan het beheer, de inzameling en recycling van huishoudelijk afval. De beide colleges van Burgemeester en Wethouders hebben een richtinggevend besluit genomen voor het model “deelname aan een bestaande overheid gedomineerde organisatie”.

De gemeente Duiven en Westervoort hebben naar aanleiding van de collegebesluiten Circulus BV benaderd met een gedetailleerde uitvraag bestaand uit een informatief en een vragend deel. (bijlage 1; Notitie proces keuze samenwerkingspartner, 8 november 2023).

De hoofdvraag in deze uitvraag is:

De gemeenten Duiven en Westervoort zijn op zoek naar een uitvoeringsorganisatie die op een professionele manier uitvoering geeft aan de opgedragen taak maar ook als ‘strategisch partner’ de gemeenten ontzorgt en haar doelstellingen laat halen. De doelen staan centraal dus moet de uitvoeringsorganisatie een proactieve basishouding laten zien en moet de samenwerking voldoende flexibel zijn.

Circulus zou graag de professionele uitvoeringsorganisatie voor het beheer, de inzameling en recycling van huishoudelijk afval worden voor de gemeenten Duiven en Westervoort. In dit voorstel wordt aan de hand van de informatie en de gestelde vragen uit de uitvraag aangegeven op welke wijze Circulus de rol van uitvoeringsorganisatie en samenwerkingspartner op een professionele manier gaat invullen.

2 Leeswijzer

Voor u ligt het dienstverleningsconcept van Circulus. Op uw verzoek hebben we in beeld gebracht welke dienstverlening aansluit bij de wensen van uw gemeenten.

Het dienstverleningsconcept is naast de inhoudsopgave en deze leeswijzer opgebouwd uit 10 hoofdstukken.

Hoofdstuk 3

In hoofdstuk 3 leest u over het ontstaan en de historie van Circulus. De solide partner die wij al sinds de jaren negentig zijn voor de gemeenten waar wij dienstverlening voor uitvoeren. Wij nemen u mee in onze visie en onze meerjarenstrategie. Wij geven u inzicht in onze juridische structuur en Governance. Wij laten u zien hoe wij onze core business – de inzameling, het beheer en recycling van afval en grondstoffen- uitvoeren. In dit hoofdstuk leest u ook over circulariteit, onze recyclepleinen, de buitengewone leefomgeving en de sociale tak van onze organisatie.

Hoofdstuk 4

In hoofdstuk 4 leest u hoe wij de dienstverlening voor uw gemeenten kunnen uitvoeren. We lichten toe hoe vanuit een solide samenwerking de dienstverlening voor uw gemeenten eruit kan gaan zien. Hierin hebben we rekening gehouden met de uitvraag van uw gemeenten. Wij laten zien dat Circulus de professionele uitvoeringsorganisatie is voor het beheer, de inzameling en recycling van huishoudelijk afval voor uw gemeenten.

Hoofdstuk 5

In hoofdstuk 5 geven wij een reactie op de uitvraag van uw gemeenten (bijlage 1; Notitie proceskeuze samenwerkingspartner, 8 november 2023). Wij gaan in op de onderwerpen waarop uw gemeenten een reactie van Circulus verwachten, voor zover hier in hoofdstuk 4 nog niet voldoende op is ingegaan. Daarnaast nemen wij u mee in de aanvullende dienstverlening die wij u kunnen bieden en waar wij graag met u over meedenken.

Hoofdstuk 6

Hoofdstuk 6 licht toe hoe de toetreding van uw gemeenten tot Circulus als aandeelhouder verloopt.

Hoofdstuk 7

In hoofdstuk 7 gaan we in op de opdrachtgever- opdrachtnemer relatie en hoe wij deze kunnen invullen. U leest hier ook over de structuur van de dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen Circulus en uw gemeenten.

Hoofdstuk 8

Hoofdstuk 8 ziet toe op het vertalen van de maatschappelijke meerwaarde aan alle belanghebbenden in de regio naar een financiële situatie gebaseerd op kostprijs.

Hoofdstuk 9

Hoofdstuk 9 beschrijft het besluitvormingsproces.

Hoofdstuk 10

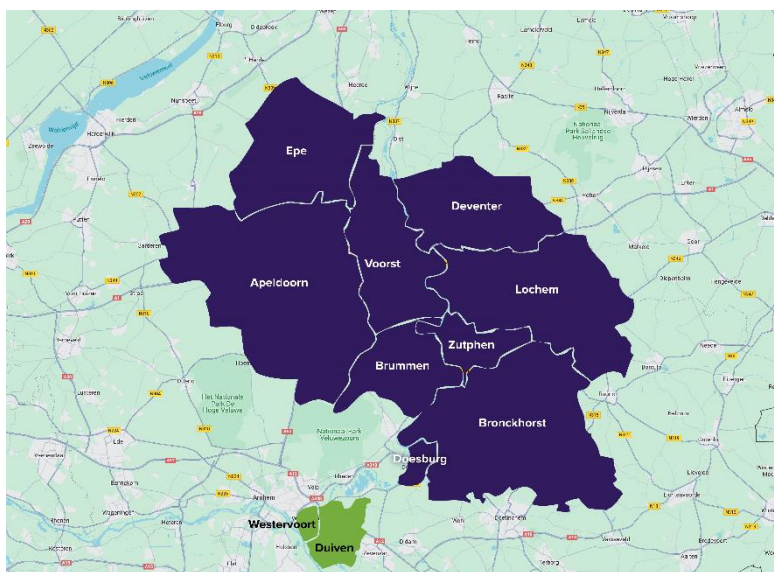
Hoofdstuk 10 bevat de bijlagen behorende bij dit dienstverleningsconcept.

3 Visie en profiel Circulus

3.1 CIRCULUS: EEN DUURZAAM DIENSTENBEDRIJF

Circulus is ontstaan uit de samenvoeging van gemeentelijke reinigings- en afvalstoffendiensten. Dat gebeurde sinds het begin van de jaren negentig stapsgewijs. In een kwart eeuw tijd ontstonden zo twee regionale bedrijven: Circulus BV te Apeldoorn en Berkel Milieu NV te Zutphen. In 2014 fuseerden beide bedrijven tot Circulus Berkel. Sinds 2022 is de naam van het bedrijf Circulus BV. Negen gemeenten zijn zowel opdrachtgever als aandeelhouder van het regionale overheidsbedrijf; een structuur die het maatschappelijk belang wil dienen. Het doel van Circulus reikt verder dan financieel rendement en continuïteit. Het gaat om het leveren van maatschappelijke meerwaarde aan alle belanghebbenden in de regio.

"Wij zien een mooie, aantrekkelijke wereld voor ons waarin het prettig is om te leven. Onze beschikbare bronnen benutten we maximaal. Voor verspilling is geen plaats meer. We werken samen aan duurzame, houdbare oplossingen. Een inclusieve wereld waarin iedereen naar vermogen meedoet. We laten de aarde beter achter."

Figuur 1 Verzorgingsgebied Circulus BV

Het verzorgingsgebied van Circulus telt ruim 475.000 inwoners. De core business van Circulus is de inzameling, het beheer en recycling van afval en grondstoffen. Dit wordt in alle negen aandeelhoudende gemeenten uitgevoerd. Daarnaast voert Circulus (op verzoek) voor een aantal gemeenten ook taken in beheer en onderhoud van de buitenruimte uit. Circulus zet zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in en is daarom voor haar aandeelhoudende gemeenten een solide partner in het sociaal domein geworden.

Bij Circulus werken verspreid over zeven locaties 730 medewerkers, waarvan 323 in vaste dienst zijn en 407 medewerkers die in het kader van sociale werkgelegenheid of sociale activering bij ons werken.

Deze en meer kerncijfers van Circulus over de afgelopen jaren vindt u in onderstaande tabel.

Kerncijfers	2020	2021	2022
Aantal gemeenten afval en grondstoffen	9	9	9
Aantal aansluitingen	214.653	217.309	218.874
Aantal inwoners	471.837	474.058	475.652
Restafval in kg per inwoner/jaar	102	93	94
Gescheiden ingezameld %	76	78	75
Aantal gemeenten buitenruimte	5	5	5
Deelnemende scholen CleanWise	114	138	172
Aantal FTE loondienst	307	313	323
Aantal mensen in sociaal werk zonder loonwaarde	249	292	314
Aantal mensen in sociaal werk met loonwaarde	98	91	93

3.2 Meerjarenstrategie 2021-2024

Elke vier jaar stelt Circulus, samen met input van al haar stakeholders een meerjarenstrategie op. De meerjarenstrategie wordt in de Algemene vergadering van Aandeelhouders vastgesteld. In 2020 is de meerjarenstrategie 2021-2024 vastgelegd. In 2024 wordt de start gemaakt met het opstellen van de meerjarenstrategie 2025-2029.

De actuele meerjarenstrategie 2021-2024 bevat vier strategische speerpunten:

- We ontwikkelen ons verder als solide partner voor gemeenten, inwoners en samenwerkingspartners
- We ondernemen initiatieven om nog meer milieuwinst te boeken
- Met gemeenten en inwoners geven we verder vorm aan een buitengewone leefomgeving
- We versterken onze rol als partner in het sociaal domein

Aan deze strategische speerpunten wordt invulling gegeven mét en vóór onze gemeenten en haar inwoners.

3.2.1 Solide partner

Circulus is van én voor haar negen gemeenten. Wij ontzorgen hen waar dat mogelijk en gewenst is. Door excellente dienstverlening tegen een redelijke, maatschappelijke prijs te bieden. We zorgen dat we de basis op orde houden en werken binnen de financiële kaders die met gemeenten zijn afgestemd. De kennis en kunde van onze medewerkers combineren we met een innovatieve, creatieve aanpak. Dat maakt ons een solide partner voor onze gemeenten, inwoners en samenwerkingspartners.

Gemeenten staan de komende jaren voor een aantal stevige maatschappelijke opgaves. Een aantal daarvan raakt aan de kernactiviteiten van Circulus: iedere inwoner doet mee (inclusiviteit), afval beperken tot een minimum (circulariteit), terugdringen van het verbruik van fossiele energie (energietransitie) en het beheer van de buitenruimte. Circulus sluit met een herkenbaar programma aan op deze actuele vraagstukken.

Wij houden ons op de hoogte van nieuwe onderzoeken en inzichten binnen de verschillende sectoren. Daarnaast zorgen we ook voor borging van kennis bij uitstroom van (ervaren) medewerkers. Dat maakt ons een aantrekkelijke kennis- en sparringpartner. Met een vanzelfsprekende plek aan tafel, om mee te denken en te werken bij belangrijke opgaves in het buitengebied, in binnensteden en in dorpskernen. Door het continue optimaliseren van de onderlinge samenwerking tussen onze verschillende diensten, verwachten we stappen te kunnen zetten op het gebied van klantvriendelijkheid en effectiviteit. Zo blijven we bovendien betaalbaar.

Stakeholdersontbijt

Om het solide partnerschap te onderstrepen organiseert Circulus jaarlijks een stakeholdersontbijt. Dit gebeurt in de loods aan Aruba in Apeldoorn. Deze loods wordt

Figuur 2 Stakeholdersontbijt 2022

omgebouwd tot een sfeervolle ontmoetingsruimte. Naast het ontbijt wordt in de ochtend, speciaal voor relaties, partners en bestuurders, kort kennis gemaakt met medewerkers. Strategische ontwikkelingen en belangrijke thema's als de elektrificering van ons wagenpark, materieel, het stimuleren van

hergebruik, recycling en de impact van ons sociaal werkgeverschap op mensen worden belicht en besproken aan de ontbijttafel. Aan het laatste stakeholdersontbijt hebben ruim 130 deelnemers deelgenomen.

Raadsledenavond

Op regelmatige basis informeren we (nieuwe) raadsleden over onze diensten, over gemeentelijke en landelijke thema's. Vragen van raadsleden en gemeente-overstijgende vraagstukken staan op dit soort bijeenkomsten centraal. Er is ruimte voor dialoog en uitwisseling. De raadsledenavond 2022 werd bezocht door vijftig raadsleden uit onze negen gemeenten.

In de kennismaking met Circulus ontvangen we ook graag de raadsleden van de gemeenten Duiven en Westervoort op één van onze locaties om te vertellen en te laten zien wat het aandeelhouderschap van Circulus brengt.

3.2.2 Nog meer milieuwinst

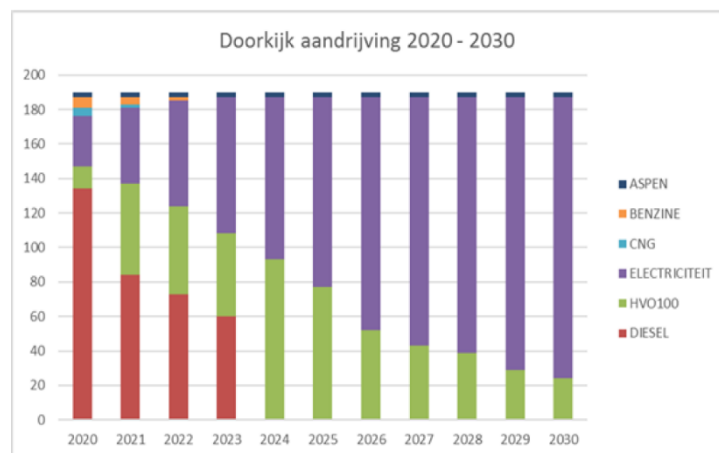
Circulus ontwikkelt zich naar een circulaire toekomst. Waarin zij samen met haar gemeenten zorgt dat de gezamenlijk geformuleerde doelstellingen gerealiseerd worden binnen de gestelde financiële kaders.

Waarin het belangrijkste de preventie van afval is. Daarnaast realiseren we dit door gezamenlijk zo min mogelijk te verspillen, en te hergebruiken waar mogelijk. Zowel regionaal als landelijk delen we onze resultaten op dit terrein.

Circulus verduurzaamt continue haar bedrijfsvoering, bijvoorbeeld op het gebied van materieel, brandstof en routeoptimalisatie. We blijven werken aan onze bijdrage om van afval kwalitatieve grondstoffen te maken en zo verspilling te minimaliseren. Daarbij zetten we in op het creëren van bewustwording om afval te voorkomen. Ook in het beheer van de buitenruimte valt nog meer milieuwinst te behalen. Door bijvoorbeeld oog te hebben voor het vergroten van de biodiversiteit via onder andere ecologisch bermbeheer. Daarnaast versterken we lokale initiatieven van inwoners die hun eigen leefomgeving willen verduurzamen. Hierbij maken we bewuste keuzes in welke initiatieven we versterken en faciliteren door middel van educatie, voorlichting en gedragsbeïnvloeding.

Kiezen voor elektrisch

Sinds enkele jaren speelt elektrificeren van ons wagenpark een belangrijke rol. We zien dit als één van de manieren om invulling te geven aan duurzaamheid en circulair denken. Recent zijn hierin belangrijke stappen gezet: het elektrisch wagenpark groeit en op alle locaties is inmiddels elektrische laadinfrastructuur, voor alle vrachtwagens. Circulus kan zich hierin meten met de grootste partijen in Europa op het gebied van elektrificering.

Figuur 3 Elektrificering Circulus

Voertuigen	2022
Vrachtwagens	70
Bestel en personenwagens	78
Veegmachines	15
Electrische voertuigen	40

Anticiperen op emissievrije zones

Circulus volgt verder het eerder gemaakte plan voor de vervangingsmomenten van onze voertuigen tot aan 2030, waarbij we de naar verwachting, meest duurzame voertuigen kopen die via normale voertuigdealers te koop zijn. In dit ambitieuze scenario is in 2025 60% van de vloot elektrisch aangedreven en in 2030 zelfs meer dan 80%. Daarmee anticiperen we ook op de invoering van een zero-emissie zone in een aantal stadscentra per 2025.

Afvalscheiding

Circulus sluit met haar afval- en grondstoffenbeheer aan op gemeentelijke en landelijke VANG-doelstellingen. We bereiken hiermee dat er minder recyclebaar materiaal in de verbrandingsoven terecht komt en er minder vervuiling door stoffen in de deelstromen ontstaat.

We richten ons op (gescheiden) inzamelen, sorteren en op hoogwaardig hergebruik als product, onderdeel of materiaal. Het uiteindelijke doel is afval voorkomen, zoveel mogelijk gebruikte grondstoffen terugwinnen en ketens te sluiten, liefst regionaal. Ook de grondstofstromen die vrijkomen uit de buitenruimte worden zo hoogwaardig mogelijk verwerkt.

De ontwikkeling van afval naar grondstoffen kent in het hele werkgebied een actueel scheidingspercentage van 75%. De stijgende lijn van de laatste tien jaar heeft nu een kleine terugval uit een dalende kwaliteit van de aangeboden grondstoffen, gecombineerd met strengere eisen van verwerkers, waardoor afkeur toeneemt. Met het huidige gemiddelde scheidingspercentage zitten we overigens nog steeds op het landelijk beoogde afvalscheidingspercentage.

Restafval

Vijf van onze negen gemeenten produceren minder dan 100 kilo restafval per inwoner. Hiermee is de landelijke veel gebruikte doelstelling van 100 kg restafval per inwoner gehaald. Gemiddeld bedraagt in de hele regio het restafval exclusief grofvuil per inwoner 77 kg in 2022. Voor grofvuil is het 17,5 kg in 2022.

Kwaliteit grondstoffen

De kwaliteit van grondstoffen – met name van GFT, PMD en textiel – staat onder druk. De laatste periode is er veel aandacht voor de kwaliteit van met name het PMD afval. Door de strengere eisen van de verwerkers ten aanzien van de kwaliteit wordt er aanzienlijk meer afgekeurd. Samen met de negen Circulus gemeenten, is in 2022 het project Schone Stromen gestart. Dit project helpt inwoners om vanuit een positieve gedachte de basiskennis te vergroten over wat er in de PMD stroom mag.

Circulus is in samenwerking met brancheverenigingen ook met de landelijke overheid in gesprek over hoe wet- en regelgeving aan te passen is zodat een maximaal milieuresultaat wordt gehaald.

Voor GFT geldt een maximale vervuilingsgraad van 5%. Via steekproeven en sorteeranalyses wordt de kwaliteit gecontroleerd. Geconstateerd is dat de vervuilingsgraad binnen de gestelde grens van 5% is gebleven in 2022. De kwaliteit van individuele vrachten lag incidenteel boven de grenswaarde.

Circulus voert regelmatig sorteerproeven uit in de stromen restafval en PMD. Daaruit blijkt wat het aandeel PMD of GFT is dat nog in restafval voorkomt, en andersom: wat het aandeel restafval is in PMD en GFT. De uitkomsten leveren nuttige handvatten voor gerichte maatregelen, inzetbaar voor al haar gemeenten.

Communicatie

Communicatie met inwoners wordt steeds belangrijker om tot betere scheidingsresultaten te komen. Vanuit het project Schone Stromen, is opnieuw campagne gevoerd. Dat gebeurde met drie korte, informatieve campagnes, gericht op PMD, GFT en textiel.

Het project Schone Stromen is in 2023 uitgebreid met onder meer controles door 'voorlopers'. Daarbij worden containers op inhoud gecontroleerd voordat ze worden geleegd. We zien dat we op die manier inwoners kunnen helpen, bij wat er wel of niet in de zak of bak mag. Begin 2024 komt de evaluatie van de resultaten van het eerste jaar 'Schone Stromen'.

3.2.3 Buitengewone leefomgeving

Circulus staat voor een gezonde leefomgeving. We zorgen dat het in onze regio prettig leven is, met aandacht voor mens en milieu. Voor onze gemeenten leveren we verschillende diensten in die buitenruimte.

Hierin staan de groene toekomst en een veranderend klimaat centraal: biodiversiteit, waterbeheer, hittestress, droogte en de verschuiving van 'schoon, heel en veilig' naar een waardevolle groene omgeving. Circulus doet dat vóór, maar zeker ook mét de inwoners.

De komende jaren betrekken we inwoners meer bij het beheer van de buitenruimte, binnen de gemeenten die taken in het beheer van de buitenruimte bij Circulus beleggen. Samen met inwoners en met dorps- of wijkraden werken we aan het verbeteren van hun eigen leefomgeving. Zo realiseren we nog meer verbinding met inwoners.

3.2.4 Partner in het sociaal domein

Net als onze gemeenten werkt Circulus aan een inclusieve samenleving.

Door zoveel mogelijk mensen - bijvoorbeeld vanuit participatiewet en/of met een grote afstand tot de arbeidsmarkt - zinvol werk of een (werk)plek te bieden om zich te ontwikkelen (sociale

activering) . Dit gebeurt bij de sortering van afvalstromen, in het onderhoud van het groen, of in een van onze eigen werkplaatsen. Circulus is volop bezig met het verder professionaliseren van haar organisatie op dit gebied.

Wij doen dit door te kijken waar talenten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt nog meer tot hun recht komen. En door inclusie dwars door onze organisatieonderdelen heen te verankeren. We sluiten aan op wat nodig is vanuit gemeenten en inwoners. We maken onze maatschappelijke meerwaarde meetbaar (SROI). Naast reflectie op onze eigen organisatie leren we ook van samenwerkingspartners in de keten hoe zij omgaan met dit voor ons belangrijke aspect. In de wijken zorgen we voor kruisbestuiving tussen verschillende werkzaamheden (inzamelen, groen, sociaal).

3.3 Juridische structuur en governance

3.3.1 Statuten

Circulus is een vennootschap (BV) gevestigd in Apeldoorn. De afspraken rond de vennootschap zijn beschreven in de statuten. Deze zijn voor het laatst vastgelegd op 13 december 2021 (Bijlage 2). Gemeenten zijn zowel aandeelhouder als opdrachtgever van Circulus BV.

De statuten bevatten de diverse statutaire bepalingen, zoals doelstelling, kapitaal, besluitvorming en stemverhoudingen. Er is een aandeelhoudersregister waarin alle aandeelhouders worden ingeschreven.

Gezien de statuten van Circulus BV kunnen alleen gemeenten die in het kader van de Wet Milieubeheer (artikel 10.24) Circulus hebben aangewezen als inzameldienst en haar een uitsluitend recht hebben verleend zoals bedoeld in artikel 2.24 sub a van de Aanbestedingswet 2012, aandeelhouder worden van Circulus BV.

De gemeenten Duiven en Westervoort gaan aan deze voorwaarden voldoen wanneer Circulus wordt aangewezen als inzameldienst.

3.3.2 Directie

De onderneming wordt geleid door een éénhoofdige directie, die wordt bijgestaan door een managementteam.

De algemeen directeur van Circulus BV is mevrouw drs. E.M. (Lisette) Bosch.

De afspraken en werkwijze voor het handelen van de algemeen directeur zijn naast hetgeen in de statuten is beschreven vastgelegd in het 'Directiereglement Circulus BV' dat is vastgesteld door de Algemene vergadering van Aandeelhouders op 30 juni 2022.

3.3.3 Raad van Commissarissen

Het toezicht op de onderneming wordt gehouden door de Raad van Commissarissen (RvC) bestaande uit tenminste vijf commissarissen, onder wie een voorzitter.

De RvC adviseert de directie en houdt toezicht op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de vennootschap. De RvC staat de directie met raad terzijde.

Commissarissen worden benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen daarna eenmalig voor een periode van vier jaar worden herbenoemd. De commissaris kan nadien wederom worden herbenoemd voor een benoemingstermijn van twee jaar die daarna met maximaal twee jaar kan worden verlengd.

De RvC vergadert, volgens een vastgesteld schema, tenminste viermaal per jaar en zo vaak dit gewenst wordt door één of meer leden van de RvC of door de directie.

De onderwerpen die in de RvC besproken worden zijn de hoofdlijnen van het strategisch beleid, de algemene en financiële risico's en het beheers- en controlesysteem van de onderneming. Tevens wordt eenmaal per jaar aandacht gegeven aan de managementstructuur.

De afspraken over taken en werkwijze van de Raad van Commissarissen zijn naast hetgeen al in de statuten is beschreven vastgelegd in het '*reglement werkwijze en taakverdeling Raad van Commissarissen van Circulus BV*'. Dit is vastgesteld op 24 januari 2022.

3.3.4 Algemene vergadering Aandeelhouders (AvA)

Alle aandeelhouders hebben toegang tot de Algemene vergadering van Aandeelhouders.

Elk jaar wordt ten minste één algemene vergadering gehouden binnen twee maanden nadat de directie de jaarrekening van de vennootschap heeft opgemaakt. Algemene vergadering van Aandeelhouders wordt voorgezeten door de voorzitter van de RvC.

In deze vergadering worden in ieder geval aan de orde gesteld:

- het verslag van het bestuur omtrent de zaken van de vennootschap in de het afgelopen boekjaar en het gevoerde bestuur;
- vaststelling van de jaarrekening;
- bestemming van de winst respectievelijk vaststelling van de wijze waarop een geleden verlies zal worden gedelgd;
- decharge van het bestuur;
- decharge van de Raad van Commissarissen;
- voorzien in eventuele vacatures;
- behandeling van al hetgeen verder in de oproeping tot de Algemene Vergadering van Aandeelhouders aan de orde zal worden gesteld.

Besluitvorming

Elk aandeel geeft recht op het uitbrengen van één stem.

De algemene vergadering besluit met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen, welke meerderheid tenminste:

- I. de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigt; en
- II. de meerderheid van de verschillende soorten aandelen die geplaatst zijn vertegenwoordigt, tenzij de wet of deze statuten anders voorschrijven.

3.4 Dienstverlening en service

Circulus is specialist in het inzamelen en transporteren van grondstoffen. De inzameling bestaat uit de huis-aan-huis inzameling, de inzameling van verzamelcontainers en de inzameling van overige stromen.

3.4.1 Inzameling huis aan huis

Het heeft de voorkeur van Circulus de huis-aan-huis inzameling met mini-containers in standaardmaten van 140 liter en 240 liter uit te voeren. Circulus voert de inzameling uit met vrachtwagens die zijbelading (zijladers) of achterbelading (achterladers) hebben. Zijlader hebben hierbij de voorkeur van Circulus.

Daar waar gewenst of noodzakelijk ondersteunt Circulus ook een andere wijze van inzameling van grondstoffen. In Zutphen wordt PMD ingezameld in doorzichtige zakken.

Inzamelvoertuigen

De meest efficiënte methode van inzamelen gebeurt met zijladers, waarbij de inzameling doorgaans met slechts één chauffeur kan worden uitgevoerd. Echter, op sommige plekken binnen wijken en kernen (zoals hofjes en smalle straatjes) is inzamelen met zijladers niet altijd mogelijk, daarom wordt dan gekozen voor achterladers. In dit geval bestaat de vrachtwagenbezetting over het algemeen uit een chauffeur en twee beladers.

Minicontainers

Het overgrote deel van de minicontainers binnen het werkgebied van Circulus zijn uitgerust met een chip. Bij het legen van een mini-container worden deze chips automatisch uitgelezen, waardoor een koppeling kan worden gemaakt tussen de lediging en het adres van de inwoner die de container heeft aangeboden. Door het monitoren van de ledigingen en het aangeboden volume in een route kan Circulus haar dienstverlening verbeteren, waarbij kosten voor alle gemeenten zoveel mogelijk worden beperkt dankzij routeoptimalisatie. De gemeenten in het Circulus-gebied hebben, in lijn met hun ambities voor het verbeteren van afvalscheiding, gekozen om inwoners te laten betalen voor de lediging (DIFTAR) bij bepaalde afvalstromen. De chips en het uitlezen ervan leggen een directe link tussen het aantal ledigingen en de inwoner, waardoor de juiste kosten bij de inwoners in rekening kunnen worden gebracht.

CIBAS

Circulus werkt samen met andere inzamelaars, (Twente Milieu, AVRI en Waardlanden) binnen CIBAS. Bij CIBAS worden de passen, ledigingen en adresmutaties op een zodanige manier gecontroleerd en geregistreerd dat ze automatisch kunnen worden doorgegeven aan de gemeentelijke afdeling belastingen of het regionale belastingkantoor. Daar worden de ledigingsheffingen samengevoegd met andere (afval)belastingen en wordt de juiste heffing opgelegd. Deze langdurige samenwerking verloopt naar volle tevredenheid van samenwerkende inzamelaars, de gemeenten en de regionale belastingorganisaties.

3.4.2 Inzameling verzamelcontainers

Circulus maakt binnen alle gemeenten gebruik van verzamelcontainers, zowel bovengronds als ondergronds. Verzamelcontainers worden gebruikt om twee redenen. Ten eerste omdat inzameling met mini-containers praktisch niet mogelijk is. Denk hierbij aan hoogbouw. Ten tweede omdat het brengen van een stroom als verlagen van service wordt ingezet om de scheiding van afval te bevorderen.

Circulus streeft ernaar bij verzamelcontainers zoveel mogelijk inzameling via ondergrondse verzamelcontainers te realiseren. Deze containers kunnen worden uitgerust met paslezers, waardoor het aantal stortingen kan worden gekoppeld aan een specifieke huisaansluiting. Net als bij de minicontainers geldt dat stortingen voor een aantal stromen kunnen worden afgerekend via de gemeentelijke afdeling belastingen of het regionale belastingkantoor, dankzij de samenwerking binnen CIBAS.

Voor ondergrondse verzamelcontainers past Circulus het zogenoemde 'dynamisch inzamelen' toe. Dit betekent dat de containers voorzien zijn van een systeem dat detecteert wanneer een verzamelcontainer (bijna) vol is. Een volle container wordt opgenomen in de route van inzameling. Door dynamisch inzamelen worden alleen volle containers geleegd. Dit zorgt voor minder vervoersbewegingen en een efficiënte inzameling.

3.4.3 Inzameling overige stromen

Naast de vele standaard stromen als fijn restafval, GFT (groente, fruit en tuin afval), PMD (Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons), OPK (oud papier en karton) en glas zamelt Circulus op verzoek van individuele gemeente ook andere afvalstromen in. Hierbij valt te denken aan Grof Huishoudelijk Afval (GHA), de BEST- tassen (een tas voor boeken, kleine elektrische apparaten, speelgoed en textiel). Begin januari is er in veel gemeenten een inzameling van kerstbomen en vuurwerkresten.

Doordat Circulus beschikt over een eigen inzameling met kundige medewerkers en eigen voertuigen is het mogelijk door flexibele inzet van medewerkers en materieel ook deze wensen van onze aandeelhoudende gemeenten in te willigen.

3.4.4 Verwerking afval en grondstofstromen

De verwerking van de verschillende stromen gebeurt door erkende verwerkers waarmee Circulus contracten sluit. Een groot aantal van de stromen gaat rechtstreeks naar de verwerker. Er zijn ook stromen die via een overslag verzameld (en soms gesorteerd) worden en dan zo efficiënt mogelijk afgetransporteerd worden.

Aanbestedingen verwerking grondstofstromen

Circulus heeft krachten gebundeld met ROVA en AVU, respectievelijk inzamelaars in de regio Zwolle, Amersfoort en Utrecht, binnen het samenwerkingsverband Cirkelwaarde. Binnen Cirkelwaarde worden contracten afgesloten met verwerkers van diverse grondstofstromen, wat resulteert in een gezamenlijk volume en daarmee aantrekkelijke voorwaarden.

Aanbesteden is een vak apart, waarvoor specialistische kennis vereist is. Dankzij deze samenwerking beschikken de drie organisaties over specialisten die het proces van aanbesteding deskundig kunnen begeleiden, zodat de contracten inhoudelijk en juridisch correct zijn.

Selectiecriteria aanbesteding

In het verleden was de beste prijs de enige voorwaarde voor een inschrijver om een aanbesteding te winnen. Tegenwoordig worden ook andere criteria meegewogen bij de beoordeling van inschrijvingen. Bij de laatste aanbesteding van fijn restafval, georganiseerd door Cirkelwaarde voor Circulus en haar gemeenten, was de laagste prijs niet de enige doorslaggevende factor. Andere aspecten, zoals CO₂-belasting en MVO (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen), speelden eveneens een belangrijke rol bij het selecteren van de nieuwe verwerker.

3.4.5 Recyclepleinen

Circulus is de trotse eigenaar en exploitant van vijf moderne recyclepleinen, in Apeldoorn, Deventer, Zutphen, Vaassen en Doesburg. Circulus is geen eigenaar van het recycleplein in Lochem, wij verzorgen wel de milieupassen die toegang verlenen tot dit recycleplein.

Circulus zorgt ervoor dat de verschillende afvalstromen naar erkende verwerkers worden afgevoerd. Doordat Circulus ook de exploitatie van de recyclepleinen beheert, ligt de massabalans voor de diverse stromen in handen van één betrouwbare partij.

Inwoners van de Circulus gemeenten kunnen met deze milieupas gebruik maken van alle recyclepleinen binnen het verzorgingsgebied. De recyclepleinen zijn eigentijds en flexibel ingericht, waardoor aanpassingen eenvoudig kunnen worden uitgevoerd om optimaal gebruik te maken van de faciliteiten, rekening houdend met veranderingen in wet- en regelgeving en verschuivingen in hoeveelheden per stroom.

De tarieven voor de verschillende afvalstromen worden door elke gemeente afzonderlijk bepaald, met advies van Circulus.

3.4.6 Circulair Ambacht Centrum (CAC)

In een circulair ambachtscentrum worden producten en onderdelen ingenomen van inwoners en bedrijven voordat deze het recycleplein bereiken. Een groot deel van de ingezamelde producten

Figuur 4 Circulair ambachtscentrum schematisch

wordt duurzaam verwerkt zodat deze opnieuw het economisch verkeer in kunnen.

In de visie van Circulus is een circulair ambachtscentrum een combinatie van een recycleplein, een kringloopwinkel, werkplaatsen waar met sociale arbeid grondstoffen worden gerepareerd, opgeknapt voor levensduurverlenging of als grondstof gebruikt worden voor andere nieuwe producten.

Daarnaast biedt een circulair ambachtscentrum ook opleidingsmogelijkheden voor scholieren en studenten.

Binnen Circulus is er een aantal gemeenten die vooroplopen met het inrichten van een Circulair ambachtscentrum. De gemeente Deventer heeft een concreet plan vastgesteld dat nu de uitvoeringsfase in gaat. Circulus gaat samen met kringloopbedrijf Het Goed naast het recycleplein in Deventer een circulair ambachtscentrum inrichten. Ook zijn er in Epe en Zutphen reeds concrete ideeën die nu uitgewerkt worden in plannen.

Regionale visie Circulaire ambachtscentra

Samen met de gemeenten wordt er op dit moment gewerkt aan een regionale visie voor circulaire ambachtscentra. Hierin wordt beschreven wat er nodig is om te komen tot een optimaal netwerk van circulaire ambachtscentra in het verzorgingsgebied van Circulus en (mogelijk) daarbuiten. Verschillende stromen en werkplaatsen vragen een andere aanpak. Daarbij is het logisch dat een aantal werkplaatsen bij alle centra lokaal uitgevoerd kunnen worden. Voor een aantal andere werkplaatsen zal het veel efficiënter zijn om dit regionaal te organiseren.

Figuur 5 Circulus Fietsenwerkplaats

In november 2023 heeft er een bijeenkomst plaatsgevonden waarbij gemeenteadvisers van Circulus en CAC-specialist Maarten van Dongen, de beleidsmedewerkers grondstoffen hebben meegenomen in de mogelijkheden van een circulair ambachtscentrum. Daarbij is door de beleidsmedewerkers input gegeven voor een CAC visie voor Circulus. In het voorjaar 2024 wordt een startnotitie besproken tijdens het portefeuillehouders overleg van de wethouders grondstoffen.

3.4.7 Containermanagement

Circulus heeft de inzameling voor het overgrote deel in eigen handen. Idem voor het containermanagement.

Mini-containers

De minicontainers die door Circulus worden gebruikt, zijn uniform in het hele Circulus-gebied. Als een inwoner een te vervangen container heeft, wordt dit gemeld worden via de klantenservice, waarna Circulus de volledige wisseling van de container organiseert. De nieuwe container wordt bezorgd en nauwkeurig geregistreerd in het systeem van Circulus, zodat de huisaansluiting correct gekoppeld is aan de minicontainer. Dit proces ontzorgt de gemeente volledig.

Ingenomen minicontainers worden door Circulus meegenomen naar de containerwerkplaats in Apeldoorn. Hier worden minicontainers gedemonteerd in afzonderlijke onderdelen en indien mogelijk gerepareerd met onderdelen van andere containers. Onderdelen die werkelijk niet te repareren zijn, worden gescheiden afgevoerd.

Verzamelcontainers

Voor ondergrondse verzamelcontainers hanteert Circulus een leaseconstructie met een vast tarief per container per jaar. Circulus is verantwoordelijk voor plaatsing, vervanging, beheer, onderhoud en reparatie van de container. Wij beschikken over een eigen onderhouds- en reparatiedienst voor ondergrondse containers, die centraal vanuit Apeldoorn opereert. Circulus zorgt ervoor dat de inzamelmiddelen optimaal blijven functioneren en ontzorgt de gemeente.

Containerwerkplaats

Naast de containerwerkplaats wordt een werkplaats opgezet voor de assemblage en reparatie van ondergrondse containers, die van start gaat in 2024. Dit biedt naast sociale werkgelegenheid, ook mogelijkheden voor de opleiding van mensen in de metaaltechniek. Onze ambitie is dat er geen nieuwe (ondergrondse) containers meer worden aangeschaft, behalve als dit nodig is vanwege uitbreiding van het aantal containers. Hiermee geeft Circulus zelf het goede voorbeeld in een circulaire economie.

3.4.8 Beleidsvoorbereiding en -evaluatie

Circulus werkt intensief samen met haar deelnemende gemeenten om actief de door de gemeente gestelde doelstellingen te realiseren. Daarbij blijft iedere gemeente autonoom in het vaststellen van het beleid.

Grondstoffenplan

De gemeenten stellen elke vier jaar een grondstoffenplan (afvalbeleidsplan) op. Circulus ondersteunt met kennis, kunde en ervaring vanuit andere gemeenten bij het opstellen van het

plan en het onderbouwen van de gekozen maatregelen. Integraliteit, samenhang en eenduidigheid is de basis voor de gekozen richtingen en maatregelen van het beleid. Dit beleid wordt vertaald naar concrete beheer- en uitvoeringsacties. Samen worden deze acties gepland en de financiële gevolgen in beeld gebracht, waardoor er in partnerschap een krachtig plan van aanpak ontstaat voor een periode van vier jaar.

Wanneer gewenst ondersteunt Circulus ook bij de politieke behandeling van het grondstoffenplan met de kennis en ervaring van de gemeenteadviseur.

De uitvoering van het grondstoffenplan wordt in overleg vormgegeven. Daarbij zal Circulus de uitvoering conform plan ter hand nemen, van bv het wijzigingen van inzamelmiddelen, communicatie naar inwoners over wijzigingen en uitvoeren van eventuele campagnes. Steeds in nauwe afstemming met de beleidsmedewerkers afval en grondstoffen van de gemeente.

Tijdens de uitvoering van het grondstoffenplan wordt regelmatig gemonitord en geëvalueerd om de voortgang te borgen en waar nodig bij te stellen.

Ontwikkeling en uitvoering van (proef)projecten inzameling, communicatie, participatie.

In de samenwerking tussen de gemeentelijke beleidsmedewerkers afval en grondstoffen en de gemeenteadviseur van Circulus kunnen nieuwe methoden van inzamelen, communicatie, of inwonersparticipatie in de gemeente als pilot worden uitgevoerd. De pilots hebben over het algemeen tot doel dat de resultaten bijdragen aan het behalen van de ambities zoals die in het grondstoffenplan (afvalbeleid) van de gemeente staan.

De gemeenteadviseur van Circulus ondersteunt met kennis, kunde en ervaring vanuit (pilots) van andere gemeenten. Samen wordt er een plan van aanpak gemaakt voor de opzet, uitvoering en communicatie rond de pilot.

3.4.9 Communicatie en klantencontact

Communicatie en contact met inwoners is van essentieel belang. Enerzijds om wijzigingen in de afvalinzameling goed te communiceren naar de inwoners en om nieuwe stappen om te komen tot een meer circulaire economie uit te leggen aan inwoners.

Circulus wil inwoners met vragen of problemen rond de dienstverlening zo goed mogelijk faciliteren en van een antwoord kunnen voorzien, hiertoe heeft Circulus een klantencontactcentrum (KCC) ingericht.

Communicatie

Circulus beschikt over een professionele afdeling communicatie. Deze ondersteunt de deelnemende gemeenten bij acties en campagnes. In samenwerking met de afdeling communicatie van de gemeente wordt bepaald hoe de inwoners het best bereikt en geïnformeerd kunnen worden. De communicatieadviseurs werken intern nauw samen met de gemeenteadviseurs zodat er bij vragen en behoeften vanuit de gemeenten ook snel geschakeld kan worden.

Inwoners van de negen deelnemende gemeenten worden op verschillende manieren geïnformeerd. Dat kan via de website van Circulus, circulus.nl. Daarnaast beschikt Circulus over een app waarin op gemeente- en inwonerniveau informatie kan worden gedeeld. De volledige afvalkalender is openenomen in de app, maar ook het maken van een afspraak voor eventuele haalstromen op afroep kunnen gemaakt worden via de app. Daarnaast informeren wij inwoners indien gewenst minimaal vier keer per jaar via huis-aan-huisbladen en onregelmatig via sociale media (Facebook).

Klant Contact Centrum

Het Klant Contact Centrum (KCC) van Circulus is modern ingericht. Het beschikt over een actuele kennisbank waarin de afspraken met de verschillende gemeenten vastgelegd zijn en ook continu onderhouden worden. De medewerkers van het KCC beschikken hierdoor altijd over de goede en actuele informatie om inwoners van antwoorden te voorzien. Inwoners kunnen op verschillende wijzen contact opnemen met het KCC. Dit kan per telefoon (nog steeds het meest gangbaar $\pm 60\%$), maar ook via e-mail ($\pm 10\%$) of via webcare (app, facebook etc) ($\pm 30\%$).

Voor de huidige negen gemeenten worden jaarlijks ongeveer 200.000 klantcontacten afgehandeld. In haar bereikbaarheid en wachttijd is Circulus de afgelopen jaren sterk verbeterd. De bereikbaarheid van Circulus lag het afgelopen jaar op 95%, dat betekent dat 95 van de 100 mensen die telefonisch contact zochten ook daadwerkelijk een medewerker aan de lijn kregen. De gemiddelde wachttijd was daarbij 01.30 minuten.

3.4.10 Overige diensten

De hierboven beschreven dienstverlening voor afval en grondstoffen geeft een goed overzicht van de activiteiten die Circulus voor de gemeenten Duiven en Westervoort kan uitvoeren. Voor andere gemeenten wordt in het domein afval en grondstoffen ook de volgende dienstverlening uitgevoerd.

- Bewonersparticipatie en educatie
- Inzameling van grondstoffen en afvalstromen bij scholen en evenementen
- Dienstverlening Circulus Keuken, Circulus Fietsenwerkplaats, Circulus Techniekfabriek, Circulus Wasserij

Naast de dienstverlening rond afval en grondstoffen voert Circulus op verzoek van een aantal van haar aandeelhoudende gemeenten ook specifieke dienstverlening uit in de werkvelden buitenruimte en het Sociaal domein

Dienstverlening Buitenruimte

- Groen- en grijsbeheer
- Reinigingstaken
- Kolkenreiniging

Dienstverlening Sociaal domein

- Sociale werkgelegenheid en activering in inzameling, sortering en buitenruimte
- Werkplaatsen; o.a. fietsenwerkplaats, houtwerkplaats, container assemblage en onderhoud

3.5 Wijze van samenwerking

Circulus werkt intensief samen met haar deelnemende gemeenten om actief de door de gemeente gestelde doelstellingen te bereiken. Daarin wordt op gelijkwaardige wijze samengewerkt tussen Circulus en de gemeente. Circulus spreekt dan ook liever van een partnerschap. Naast de samenwerking met de individuele gemeenten initieert en ondersteunt Circulus ook de onderlinge samenwerking tussen de aandeelhoudende gemeenten door middel van o.a. een werkgroep grondstoffen en een financiële denktank.

Circulus speelt een actieve rol in de regionale samenwerkingsverbanden die er zijn binnen het verzorgingsgebied. Tot slot is Circulus actief binnen verschillende samenwerkingen van gelijksoortige bedrijven zoals CirkelWaarde en brancheorganisatie NVRD.

3.5.1 Partnerschap gemeente Circulus

In het partnerschap blijft de gemeente verantwoordelijk voor het te voeren beleid en is Circulus verantwoordelijk voor de uitvoering. Binnen de huidige aandeelhoudende gemeenten zijn er verschillen tussen het beleid van de gemeenten. Circulus is zodanig flexibel dat ze deze verschillen op een goede manier kunnen uitvoeren.

In het partnerschap wordt de opdracht beschreven in een dienstverleningsovereenkomst. In de dienstverleningsovereenkomst worden afspraken gemaakt over de dienstverlening, maar ook over de communicatie tussen de gemeente en Circulus. Welke rapportages mag de gemeente verwachten van Circulus en op welk moment. Hoe vaak en met wie wordt de dienstverlening en de doelstellingen zoals in het gemeentelijke beleid vastgelegd besproken. Welke acties volgen er om de uitvoering zodanig bij te stellen dat de doelstellingen die afgesproken zijn ook daadwerkelijk worden gehaald.

3.5.2 Werkgroep grondstoffen aandeelhoudende gemeenten en Circulus

Circulus initieert en ondersteunt ook de samenwerking tussen de aandeelhouders. Eens in de twee maanden is een overleg van de werkgroep grondstoffen. De werkgroep bestaat uit de beleidsmedewerkers afval van de aandeelhoudende gemeenten. Met elkaar worden ontwikkelingen en trends in afval en grondstoffen besproken met als doel van elkaar te leren en informatie met elkaar uit te wisselen.

Regelmatig worden er binnen de werkgroep grondstoffen ook themabijeenkomsten gehouden die worden ingeleid door een expert op het thema.

3.5.3 Financiële denktank aandeelhoudende gemeenten en Circulus

Er is ook een financiële denktank met vertegenwoordigers van de financiële afdeling van Circulus en financiële ambtenaren van de gemeenten. In deze denktank worden de financiële ontwikkelingen van Circulus, landelijke trends in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de wensen met betrekking tot financiële rapportages vanuit de gemeenten actief besproken.

3.5.4 Regionale samenwerking

Circulus heeft jaren geïnvesteerd in samenwerking in verschillende regionale verbanden. Zo heeft Circulus te maken met de provincies Gelderland en Overijssel en haar verschillende omgevingsdiensten. Uitbreiding van de aandeelhoudende gemeenten met Duiven en Westervoort betekent ook nieuwe kansen voor de samenwerking van Circulus met nieuwe partijen.

De gemeente Doesburg waarmee Duiven en Westervoort al samenwerken is al aandeelhouder van Circulus. Dit biedt uitbreiding van de mogelijkheden om in de regio Liemers actief deel te nemen aan initiatieven. Net zoals Circulus dat ook doet in bijvoorbeeld de regio Stedendriehoek.

In onze visie heeft elke gemeente specifieke uitgangspunten als bevolkingssamenstelling, demografische ontwikkeling of inrichting van de buitenruimte. Er zijn ook veel gelijkenissen die leiden tot gelijksoortige uitdagingen. Wij zijn een open en transparante organisatie die graag leert van anderen maar daarnaast ook graag haar kennis deelt met andere partijen. Circulus wil immers een maatschappelijke meerwaarde leveren en haar deelnemende gemeenten versterken.

3.5.5 Samenwerking kringlooporganisaties

Naast haar eigen kringloopwinkel 'Stilema' in Vaassen, werkt Circulus in verschillende gemeenten samen met kringlooporganisaties.

In Deventer wordt er nauw samengewerkt met 'Het Goed'. Met 'Het Goed' en de gemeente Deventer zijn concrete plannen om een gezamenlijk circulair ambachtscentrum op te zetten. In Zutphen werkt Circulus samen met '2-Switch'. '2-Switch' heeft op het recycleplein van Zutphen een eigen inname van goederen die binnen de kringlooporganisatie, eventueel na reparatie of opknappen, weer in verkocht kunnen gaan worden.

3.5.6 Grondstoffenalliantie CirkelWaarde

Het samenwerkingsverband CirkelWaarde speelt in het afval- en grondstoffenbeheer een grote rol. CirkelWaarde is een 'grondstoffenalliantie' van ROVA, AVU en Circulus. De activiteiten richten zich op kennisontwikkeling, inkoop, informatievoorziening en belangenbehartiging. Er is een nauwe samenwerking met marktpartijen, ministeries en kennisinstellingen.

CirkeIWaarde bestaat uit het Expertisecentrum en het Handelshuis. De kennis over ontwikkelingen op het gebied van grondstoffen en materialen wordt onder andere toegepast bij aanbestedingen en de vertaling van hoe grondstofstromen een rol kunnen spelen in de circulaire economie.

3.5.7 Brancheorganisaties

Circulus is op landelijk niveau aangesloten bij verschillende brancheorganisaties en ook bestuurlijk betrokken in bijvoorbeeld de Nederlandse vereniging voor afval- en reinigingsdiensten (NVRD). Daar worden nieuwe ontwikkelingen op de voet gevolgd en wordt gezamenlijk besproken wat de impact kan zijn en welke vervolgstappen nodig zijn. Onze gemeenteadviseurs zijn hier de kennisdragers.

Deze kennis nemen we mee in het opstellen, de monitoring en evaluatie van de grondstoffenplannen. Vanuit gezamenlijke afstemming bespreken wij hoe we met de wijzigingen om moeten en kunnen gaan. Deze wijzigingen komen ook terug in het gezamenlijke grondstoffenoverleg.

4 Dienstverlening Duiven en Westervoort

In dit hoofdstuk gaan we specifiek in op de dienstverlening zoals Circulus deze naar aanleiding van de uitvraag en de specifieke informatie aan zou willen bieden aan de gemeenten Duiven en Westervoort.

4.1 Algemeen

Circulus zal haar dienstverlening voor u als aandeelhoudende gemeente zodanig inrichten dat de uitvoering plaatsvindt volgens het geldende gemeentelijk beleid voor afval en grondstoffen. U blijft als gemeente altijd autonoom beslissen over uw dienstverlening.

Door verschillen binnen gemeenten kunnen zij van elkaar leren en is Circulus in staat om gemeenten proactief te adviseren welk beleid het meest effectief is en wat de financiële impact is binnen verschillende beleidskeuzes.

In uw gemeenten zullen we de uitvoering van de dienstverlening dan ook in overleg met de gemeentelijke organisatie starten op een wijze die aansluit bij het huidige beleid van uw gemeenten.

Circulus streeft ernaar om de kosten voor de inwoners van de individuele gemeenten zo laag mogelijk te houden. Door in overleg met de gemeenten de uitvoering zoveel mogelijk te harmoniseren wordt het schaalvoordeel van Circulus optimaal benut.

Circulus biedt een brede dienstverlening waarbij zij erna streeft de dienstverlening zoveel mogelijk met eigen personeel en eigen materieel ('one face to the customer') uit te voeren. Wel worden specialistische taken of taken die zodanig klein zijn dat het niet rendabel is om deze in eigen huis uit te voeren in samenwerking met marktpartijen uitgevoerd.

Bij toetreding van uw gemeenten tot Circulus zal Circulus de dienstverlening zo snel mogelijk met eigen materieel en personeel gaan uitvoeren.

Circulus heeft in haar meerjarenstrategie met haar aandeelhouders afgesproken maximaal in te zetten op sociale werkgelegenheid. Sinds 2021 beschikt Circulus over het certificaat trede 3 op de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO). Dit is de hoogste trede op deze ladder.

We blijven binnen onze eigen bedrijfsvoering en binnen de dienstverlening naar onze opdrachtgevende gemeenten steeds weer kijken of en waar we sociale arbeid in kunnen zetten. We gaan graag in gesprek met de afdelingen in het sociaal domein van uw gemeenten om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor de inzet van mensen met een afstand tot de bij de uitvoering van onze dienstverlening.

4.2 Inzameldienstverlening

Zoals in hoofdstuk 3 beschreven beschikt Circulus over een uitgebreide dienstverlening voor de inzameling van afval en grondstoffen. Bij toetreding van uw gemeenten kan Circulus deze inzetten voor de inzameling voor uw gemeenten. Hoe Circulus dat voor zich ziet is hieronder beschreven.

4.2.1 Inzameling huis aan huis

In de gemeenten Duiven en Westervoort wordt de huis-aan-huis inzameling voor minicontainers op dit moment volledig uitgevoerd met achterladers. Circulus zou graag in overleg en afstemming met uw gemeenten een plan van aanpak maken om de inzameling met zijladers uit te gaan voeren. De omzetting vraagt een goede voorbereiding met alle benodigde besluitvorming, informatie en communicatie. De voorbereidingstijd wordt daarom ingeschat op minimaal 6 maanden. Circulus zal na een gedetailleerde inschatting van de plaatselijke situatie en mogelijkheden voor het draaien en keren met de inzamelvoertuigen routes maken voor het uitvoeren van de inzameling met zijladers. Daar waar dit niet of nog niet mogelijk is zal de inzameling in eerste instantie met achterladers uitgevoerd blijven.

Mocht de voorbereidingstijd te kort zijn om de uitvoering op een goede manier om te zetten dan zal Circulus de dienstverlening op dezelfde wijze voortzetten zoals deze nu gebeurt, met Circulus achterladers en medewerkers. De overgang naar zijlader inzameling zal dan een kalenderjaar later plaatsvinden om inwoners niet twee keer binnen een jaar met wijzigingen (andere inzamelaar en anders inzamelmethode) te confronteren.

Minicontainers

Binnen het verzorgingsgebied van Circulus zijn de minicontainers in eigendom van Circulus. Wanneer Circulus de huis-aan-huis inzameling met minicontainers voor uw gemeenten gaat uitvoeren wil het graag het eigendom van de minicontainers overnemen van uw gemeenten. Circulus zal dan het containerbeheer opnemen in de dienstverlening. Circulus neemt dan aanschaf, onderhoud, vervanging en voorraadbeheer op zich voor een vast bedrag. Circulus zorgt ook voor de registratie van de chips aan het juiste adres en het databeheer. Met uw gemeenten wordt dan een verwerkingsovereenkomst afgesloten zodat er ook voldaan wordt aan de wet- en regelgeving conform de AVG.

Over de waarde en het overnamebedrag van de huidige minicontainers zullen nadere afspraken gemaakt worden. In de concept DVO deel C (zie bijlagen 5 en 6) is opgenomen dat Circulus het complete beheer van de minicontainers voor haar rekening neemt.

DIFTAR

Circulus wil en kan de DIFTAR gegevensverwerking voor uw gemeenten bij toetreding tot Circulus via de dienstverleningsovereenkomst onderbrengen bij CIBAS (samenwerking tussen Twente Milieu, AVRI, Waardlanden en Circulus). Bij CIBAS vindt de volledige registratie van de ledigingen van de minicontainers en de stortingen in ondergrondse verzamelcontainers (via de

afvalpas) plaats. De gemeenten Duiven en Westervoort voeren dan alleen het opleggen van de belasting n.a.v. de lediging uit. Verder wordt de administratie rond DIFTAR volledig uitgevoerd door Circulus. Ook vragen en bezwaren naar aanmelding van het opleggen van de belastingaanslag over de ledigingen en stortingen zullen door CIBAS afgehandeld worden.

Inzameling huis aan huis PMD in zakken

In uw gemeenten wordt net als in de gemeente Zutphen PMD in doorzichtige zakken ingezameld. De meeste gemeenten binnen het verzorgingsgebied van Circulus zamelen PMD in met minicontainers. Circulus zal met eigen inzamelvoertuigen en medewerkers de inzameling van PMD met zakken blijven uitvoeren zoals deze nu ook uitgevoerd wordt.

Net als bij de gemeente Zutphen kan Circulus uw gemeenten ondersteunen bij het aanschaffen en op voorraad houden van de juiste zakken voor de inzameling van PMD.

4.2.2 Inzameling verzamelcontainers

Wanneer de gemeenten Duiven en Westervoort toetreden tot Circulus zal het legen van ondergrondse containers door Circulus uitgevoerd gaan worden. De uitvoering vindt plaats met voertuigen van Circulus en medewerkers van Circulus.

Circulus geeft er de voorkeur aan om de gemeenten te ontzorgen, dus wil ook graag het eigendom van de ondergrondse containers (inclusief putten) overnemen van de gemeenten Duiven en Westervoort.

Als Circulus eigenaar is van de verzamelcontainers hanteren wij een leaseconstructie met een vast tarief per container per jaar. Hierbij neemt Circulus de verantwoordelijkheid voor plaatsing, vervanging, beheer, onderhoud en reparatie van de container op zich. Dit heeft als voordeel dat de gemeente zich geen zorgen hoeft te maken en dat Circulus proactief zorgt dat de inzamelmiddelen optimaal blijven functioneren.

Uw gemeenten kunnen er ook voor kiezen het eigendom van de verzamelcontainers niet of op termijn over te zetten naar Circulus. Circulus zal dan voor uw gemeenten de putten en containers plaatsen op basis van losse opdrachten. Het onderhoud van de verzamelcontainers kan dan wel in de dienstverlening van Circulus opgenomen worden.

4.2.3 Inzameling overige stromen

Doordat Circulus beschikt over een eigen inzameling met kundige medewerkers en eigen voertuigen is het mogelijk door flexibele inzet van medewerkers en materieel de overige stromen (Grof Huishoudelijk Afval, Oud Papier en Karton) voor uw gemeenten in te zamelen zoals dat nu ook gebeurt.

Uit veiligheidsoverwegingen wil Circulus de inzameling van OPK uitvoeren met eigen medewerkers. In een aantal gemeenten wordt nu nog OPK ingezameld met vrijwilligers van verenigingen en/of scholen. We zijn met die gemeenten, verenigingen en/of scholen in gesprek om te komen tot een afbouw van deze wijze van inzamelen van OPK.

De details en de uitvoering van de inzameling van de stromen is beschreven in de concept DVO deel C van de gemeenten Duiven en Westervoort (zie bijlagen 5 en 6)

4.2.4 Organisatie uitvoering

Als uw gemeenten toetreden tot Circulus betekent dit voor Circulus een uitbreiding van de dienstverlening aan de zuidelijke kant van het verzorgingsgebied.

Zowel vanuit logistiek, als milieuoogpunt is het van belang dat de rijafstanden zoveel mogelijk beperkt worden. Daarom zal Circulus een steunpunt gaan inrichten in het zuidelijk deel van het verzorgingsgebied.

Bij aanvang van de dienstverlening voor uw gemeenten zal het steunpunt gevestigd zijn bij het recycleplein van de gemeente Doesburg. De inzameling voor de gemeenten Duiven en Westervoort zal dan voor een groot deel daar starten. Bij het recycleplein in Doesburg heeft Circulus voldoende ruimte om de inzamelvoertuigen te stallen voor en na de werkzaamheden. Verder is daar voldoende ruimte om eventueel afzetcontainers tijdelijk te stallen zodat er met dubbele vrachten optimaal afgetransporteerd kan worden naar de verwerkers.

4.2.5 Afvalaanbiedstations

De gemeente Duiven beschikt nu over een eigen afvalaanbiedstation en de gemeente Westervoort heeft afspraken met PreZero zodat inwoners van de gemeente Westervoort gebruik kunnen maken van het afvalaanbiedstation in Arnhem.

In de toekomst zijn er een aantal uitdagingen voor het afvalaanbiedstation in Duiven. Daarbij is het de vraag of de samenwerking met PreZero voor de gemeente Westervoort wel de meest financieel- en milieutechnisch gunstige oplossing is en is er de wens voor een circulair ambachtscentrum bij beide gemeenten. Daarom wordt er in deze paragraaf door Circulus ook een doorkijk gegeven naar de toekomst van de afvalaanbiedstations.

Afvalaanbiedstation Duiven

Het actuele afvalaanbiedstation van de gemeente Duiven is functioneel ingericht. Er ontbreekt een weegmogelijkheid waardoor inschatting van de hoeveelheid en het soort afval nodig zijn. Dit leidt regelmatig tot discussie aan de poort. Daarbij is door de gemeente Duiven aangegeven dat er in de nabije toekomst andere plannen zijn voor het huidige terrein.

Wanneer de gemeenten Duiven toetreedt tot Circulus zal de exploitatie van het afvalaanbiedstation 'going concern' overgenomen worden door Circulus. De lopende contracten worden gerespecteerd en het materieel wordt overgenomen.

Wanneer verwerkingscontracten voor verschillende afval en grondstofstromen aflopen heeft Circulus ruimte in haar verwerkingscontracten om de hoeveelheden van het afvalaanbiedstation in de gemeente Duiven toe te voegen. Hiermee kan de gemeente Duiven al op korte termijn voordeel hebben van de gunstige tarieven die Circulus heeft bij de verschillende verwerkers.

Medewerkers afvalaanbiedstation Duiven

Bij de overname van het afvalaanbiedstation is het voor Circulus van groot belang dat er respectvol met de huidige medewerkers van het afvalaanbiedstation wordt omgegaan. Dit vraagt maatwerk voor de individuele medewerkers.

Circulus zal zich hierbij flexibel opstellen en wil alle mogelijkheden samen met de gemeente Duiven verkennen om de arbeidsplaatsen te behouden. Wanneer de gemeente dat wenst kunnen de medewerkers in dienst blijven bij de gemeente en neemt Circulus bij aanvang alleen de operationele aansturing van het afvalaanbiedstation over.

Echter Circulus is ook bereid de medewerkers in dienst te nemen of om medewerkers vanuit de gemeente vanuit detachering een overeenkomst aan te bieden.

Afvalaanbiedstation Westervoort

Bij toetreding van Duiven en Westervoort tot Circulus zal Circulus de afspraken zoals de gemeente Westervoort die heeft met PreZero voor het gebruik van het afvalaanbiedstation in Arnhem respecteren.

We zullen samen met de gemeente Westervoort met PreZero in overleg treden over het uitwisselen van de gegevens van de aangeleverde afval en grondstoffen door de inwoners van de gemeente Westervoort. Met deze gegevens kan Circulus ook een juiste en complete rapportage aanleveren aan de gemeente Westervoort.

Samenwerking 2Switch

De samenwerking zoals die er is met kringlooporganisatie '2Switch' wordt voortgezet. '2Switch' is reeds een samenwerkingspartner voor Circulus in de gemeente Zutphen. Samen met de gemeente Zutphen en '2Switch' is Circulus aan het onderzoeken hoe de samenwerking in Zutphen uitgebouwd kan worden in een circulair ambachtscentrum.

4.2.6 Toekomst afvalaanbiedstation en circulair ambachtscentrum Duiven/Westervoort

Op het moment dat uw gemeenten tot Circulus toetreden, stelt Circulus voor om een project te starten voor de toekomst van de afvalaanbiedstations voor de gemeente Duiven en de gemeente Westervoort.

Voor de gemeente Duiven is dit van belang omdat er andere ontwikkelingsplannen zijn voor de plaats waar het afvalaanbiedstation zich bevindt. Voor de gemeente Westervoort kan het van belang zijn om in de toekomst aan te kunnen sluiten bij de verwerkingscontracten van Circulus die op dit moment een gunstigere tariefstelling hebben dan de contracten die nu gehanteerd worden op het afvalaanbiedstation in Arnhem.

De derde reden om dit project te starten is dat uw gemeenten hebben aangegeven om serieus na te denken over het opzetten van een circulair ambachtscentrum.

Met het opzetten en inrichten van een recycleplein met circulair ambachtscentrum zou aan al deze eisen en wensen invulling gegeven kunnen worden. Samen met de gemeente Duiven,

Westervoort en kringlooppartner '2Switch' wordt een project gestart waarbij toekomstscenario's voor een recycleplein worden uitgewerkt. De brengstromen en de recycle economie vragen om een moderne en flexibele inrichting van het recycleplein.

Voor Circulus is het van belang dat een recycleplein goed gesitueerd is voor de inwoners van Duiven en Westervoort. Waarbij er voldoende ruimte is om de verschillende stromen in te zamelen. Naast het inzamelen van de verschillende stromen zal het komende recycleplein ook de basis zijn voor een toekomstscenario waarin een circulair ambachtscentrum vormgegeven kan worden in Duiven/Westervoort.

De inzichten in de regionale visie op circulaire ambachtscentra, zoals die nu door Circulus met de aandeelhoudende gemeenten wordt ontwikkeld, kunnen ook in de toekomstscenario's voor een nieuw recycleplein in Duiven-Westervoort meegenomen worden. Doelstelling van de toekomstscenario's is voor Circulus dat een duidelijk voorkeursscenario komt voor een toekomstig recycleplein Duiven/Westervoort. Daarbij moet er organisatorische en financiële duidelijkheid zijn zodat er ook bestuurlijk goed onderbouwd besloten kan worden.

4.3 Verwerking

De verwerking van de verschillende afval en grondstofstromen gebeurt door erkende verwerkers waarmee Circulus contracten sluit. Een groot aantal van de stromen gaat rechtstreeks naar de verwerker, maar er zijn ook stromen die via een overslag verzameld (en soms gesorteerd) worden en dan zo efficiënt mogelijk afgetransporteerd worden.

4.3.1 Bestaande verwerkingscontracten

Wanneer de gemeente Duiven en Westervoort toetreden tot Circulus zullen we gezamenlijk de verschillende contracten scannen. Daar waar een contract doorloopt of niet opgezegd kan worden wordt het contract gerespecteerd en wordt de uitvoering van Circulus zo geregeld dat de afval en grondstofstromen bij de goede verwerker terecht komen.

Daar waar contracten aflopen of contracten opgezegd kunnen worden sluiten uw gemeenten aan bij de verwerkingscontracten van Circulus. Circulus heeft bij het afsluiten van de contracten de voorwaarden zodanig afgesproken dat bij een eventuele toetreding van een nieuwe gemeente er ruimte is om die hoeveelheid grondstoffen toe te voegen aan het verwerkingscontract met Circulus.

Hierdoor worden binnen een paar jaar alle afval en grondstofstromen afgevoerd naar verwerkers waarmee Circulus een verwerkingscontract heeft gesloten. De gemeenten Duiven en Westervoort profiteren binnen afzienbare tijd optimaal van de over het algemeen gunstige verwerkingstarieven van Circulus.

4.3.2 Organisatie aanbesteden en strategisch management van de contracten

Circulus heeft haar krachten gebundeld met ROVA en AVU, respectievelijk inzamelaars in de regio Zwolle en Utrecht, binnen het samenwerkingsverband Cirkelwaarde. Binnen Cirkelwaarde worden contracten afgesloten met verwerkers van diverse grondstofstromen, wat resulteert in een gezamenlijk volume en daarmee aantrekkelijke voorwaarden.

Aanbesteden is een vak apart, waarvoor specialistische kennis vereist is. Dankzij de samenwerking beschikken deze drie organisaties over specialisten die het proces van aanbesteding deskundig kunnen begeleiden, zodat de contracten inhoudelijk en juridisch correct zijn.

Verder heeft CirkelWaarde zicht op de hoogte van de prijzen en trends in de markt. Samen met Circulus wordt strategisch gekeken wat een gunstig moment is om een bestaand contract te verlengen of een nieuwe aanbesteding uit te schrijven voor een bepaalde afval of grondstoffenstroom. Met deze specialistische gebundelde kennis is Circulus steeds in staat om tegen de meest gunstige tarieven de verwerking van afval en grondstoffen voor haar gemeenten te organiseren.

4.4 Ondersteunende diensten

Naast de uitvoering van de inzameling en verwerking van afval en grondstoffen kunnen uw gemeenten bij toetreding tot Circulus ook gebruik maken van de ondersteunende diensten zoals Circulus die uitvoert voor haar aandeelhoudende gemeenten.

In de vorige paragrafen zijn reeds containermanagement, DIFTAR ondersteuning en contractmanagement voor verwerking van afval en grondstofstromen aan de orde geweest.

4.4.1 Beleidsvoorbereiding en -evaluatie

Bij toetreding van uw gemeenten wordt er door Circulus een vaste gemeenteadviseur gekoppeld aan uw gemeenten. De gemeenteadviseur is het eerste aanspreekpunt voor uw gemeenten voor de gehele brede dienstverlening. Dit werkt twee kanten op; de gemeenteadviseur adviseert uw gemeenten bij nieuwe ontwikkelingen en trends op afval- en grondstoffengebied. Uw gemeentelijke beleidsmedewerkers afval en grondstoffen kunnen de gemeenteadviseur van Circulus vragen bij het opzetten en uitvoeren van nieuwe beleid of pilots. De gemeenteadviseur heeft een vaste back up (achtervang) voor uw gemeenten.

De gemeenteadviseur ondersteunt vanuit kennis, kunde en ervaring uw gemeenten met beleidsvoorbereiding (grondstoffenplan) en evaluatie. Er zijn vaste overlegmoment met de gemeenteadviseur. Tevens levert de gemeenteadviseur de afgesproken rapportages aan en bespreekt deze met uw gemeenten.

4.4.2 Communicatie en klantcontact

Circulus wil inwoners met vragen of problemen rond de dienstverlening zo goed mogelijk van antwoord kunnen voorzien en helpen het probleem op te lossen. Daarom heeft Circulus een professionele communicatie afdeling en een klantencontact centrum (KCC) ingericht. Bij toetreding van de gemeenten Duiven en Westervoort zal Circulus in nauwe samenwerking en afstemming met de gemeentelijke communicatieafdeling de communicatie rond afval en grondstoffen verzorgen voor de gemeenten Duiven en Westervoort.

Communicatie

De afdeling communicatie ondersteunt de deelnemende gemeenten bij communicatie over de uitvoering en de met de uitvoering samenhangende acties en campagnes. In samenwerking met de afdeling communicatie van de gemeente wordt bepaald hoe de inwoners het best bereikt en geïnformeerd kunnen worden. De communicatieadviseurs werken intern nauw samen met de gemeenteadviseurs zodat er bij vragen en behoeften vanuit de gemeenten ook snel geschakeld kan worden.

Wanneer uw gemeenten toetreden zullen de afdelingen communicatie van de gemeente en Circulus nauw samenwerken om de eventuele wijzigingen in de uitvoering op een zo goed mogelijke manier communicatief te begeleiden.

Klant Contact Centrum

Het Klant Contact Centrum (KCC) van Circulus is modern ingericht. Wanneer uw gemeenten toetreden tot Circulus zullen de meldingen en vragen van inwoners van beide gemeenten rond afval en grondstoffen ook door het KCC van Circulus in behandeling genomen worden. Het KCC beschikt over een actuele kennisbank waarin de afspraken met de verschillende gemeenten vastgelegd zijn. De afspraken met en voor uw gemeenten worden ook aan deze kennisbank toegevoegd en continu geüpdatet. Wanneer de medewerkers van het KCC vragen krijgen van inwoners uit uw gemeenten beschikken ze over de goede en actuele informatie om inwoners van antwoorden te voorzien.

Het KCC ondersteunt verschillende wijzen van contact. Dit kan per telefoon maar ook via e-mail of via webcare (app, facebook etc).

4.4.3 Verdere facultatieve ondersteunende dienstverlening

De hierboven beschreven dienstverlening voor afval en grondstoffen geeft een goed overzicht van de activiteiten die Circulus voor uw zou kunnen uitvoeren. Voor andere gemeenten wordt in het domein afval en grondstoffen ook de volgende dienstverlening uitgevoerd.

- Bewonersparticipatie en educatie
- Inzameling van grondstoffen en afvalstromen bij scholen en evenementen
- Dienstverlening Circulus Keuken, Circulus Fietsenwerkplaats, Circulus Technieklab, Circulus Waterrij

5 Reactie bij wensen/eisen

In de uitvraag van uw gemeenten aan Circulus (bijlage 1; Notitie proces keuze samenwerkingspartner, 8 november 2023) zijn er in bijlage 1 een aantal onderwerpen benoemd waarop uw gemeenten een reactie van Circulus verwachten en die meewegen bij de beoordeling van de organisatie die de uitvoering van afval en grondstoffen in de toekomst zal gaan uitvoeren voor uw gemeenten.

In dit hoofdstuk wordt op deze wensen/eisen ingegaan. Daar waar in Hoofdstuk 3, visie en profiel Circulus of hoofdstuk 4; Dienstverlening Duiven Westervoort hier reeds op in is gegaan wordt daarnaar verwezen.

5.1 Continuïteit en leveringszekerheid

Circulus is al jarenlang een betrouwbare partner en een (financieel) gezond bedrijf. De aandeelhoudende gemeenten zijn naast opdrachtgever ook aandeelhouder. Dit dubbele belang bij gelijksoortige aandeelhouders zorgt voor een stabiele en duidelijke sturing in de algemene vergadering van aandeelhouders. Continuïteit van het bedrijf is voor alle aandeelhouders en voor het bedrijf Circulus een gemeenschappelijk belang.

Met de stabiele sturing is het voor Circulus mogelijk een stabiele en betrouwbare bedrijfsvoering in te richten. Daarbij staat leveringszekerheid en (financiële) transparantie voorop. Circulus heeft al vele jaren bewezen dat leveringszekerheid bij het inzamelen van grondstoffen gewaarborgd is. 'Wat er ook gebeurt, de bakken moeten van straat' is een adagium dat door de hele organisatie niet alleen wordt gepredikt, maar ook wordt uitgevoerd.

Doordat Circulus bijna alle werkzaamheden op het gebied van inzameling van grondstoffen zelf uitvoert, beschikt het voor alle inzamelmethoden over gekwalificeerde medewerkers en geschikte inzamelvoertuigen. Mocht er ergens om welke reden dan ook uitval zijn van medewerkers en/of inzamelvoertuigen dan kan dit over het algemeen door de eigen organisatie opgevangen worden. Om dit planningstechnisch op een goede manier te ondersteunen heeft Circulus een Bureau Logistiek waar Circulus breed de planning wordt gemaakt en er continue monitoring is over voortgang van de inzameling. Bureau logistiek kan bedrijfsbreed de gewenste aanpassing maken en communiceren naar de uitvoering.

Naast de eigen medewerkers en inzamelvoertuigen werkt Circulus samen met verschillende partners waar gekwalificeerde medewerkers en inzamelvoertuigen ingehuurd kunnen worden. Door de langjarige samenwerking met deze partijen hoeft er bij uitval niet meer aangegeven worden hoe het met urgentie zit, maar kan er direct gekeken worden naar de beste oplossing.

Afvalkalender

In de uitvoering van de inzameling van grondstoffen wordt er aan het begin van het jaar een afvalkalender gemaakt waarin exact staat beschreven wanneer welke grondstoffen via een huis-aan-huis inzameling opgehaald worden of hoe en wanneer grondstoffen gebracht kunnen worden bij de verzamelcontainers of op het recycleplein.

Wanneer er op feestdagen geen inzameling kan plaatsvinden wordt hiervoor in de afvalkalender een andere dag (inhaalzaterdag) ingepland en opgenomen in de afvalkalender. Dit om inwoners de continuïteit in de dienstverlening te kunnen blijven bieden die zij gewend zijn.

De uitvoering van de dienstverlening conform de afvalkalender is de eerste doelstelling voor uitvoering van Circulus. Hieraan wordt al jaren op een betrouwbare manier invulling gegeven.

Communicatie via website en app

De afvalkalenders zijn beschikbaar op de website van Circulus. Daarnaast heeft Circulus een app waarin ook de afvalkalender is verwerkt. Binnen de app kan de inzameling op adresniveau gepersonaliseerd worden. Door de speciale features in de app met onder andere pushberichten kunnen we de inwoner goed informeren wanneer welk grondstofstroom via de huis-aan-huis inzameling opgehaald wordt. Maar ook is het via de app mogelijk om informatie over grondstoffen te delen en afspraken te maken voor grondstofstromen die op afroep aan huis opgehaald kunnen worden.

5.2 Proactieve samenwerking om doelen te bereiken

Zowel in hoofdstuk 3 (wijze van samenwerking) als hoofdstuk 4 is beschreven hoe Circulus de proactieve samenwerking ziet tussen Circulus en uw gemeenten. Hierin staat ook uitgebreid de rol van de vaste gemeenteadviseur beschreven die ondersteunt met kennis, kunde en ervaring bij beleidsvoorbereiding. Daarnaast ondersteunt hij uw gemeente in het stellen van de verschillende doelen in afvalreductie en recycling. Hij draagt ook zorg voor de evaluatie van de dienstverlening, rapportages en de opvolging en eventuele bijstelling van de wensen om de resultaten te behalen.

5.3 Flexibiliteit

Om een efficiënte en effectieve organisatie van het inzamelen van grondstoffen te borgen, streeft Circulus zowel op het gebied van inzameling als op de recyclepleinen naar harmonisatie van systemen en processen.

We begrijpen dat de individuele aandeelhoudende gemeenten en ook uw gemeenten verschillen in demografische opbouw, inrichting van de buitenruimte en autonome politiek hebben. Circulus is voortdurend in beweging. We hebben de laatste jaren regelmatig gemeenten verwelkomd met hun eigen, goed ingeburgerde, inzamelingssystemen die goed functioneren binnen hun gemeenschappen. We respecteren dit en het zit in het DNA van Circulus om zich aan te passen aan de wensen van de gemeenten.

Als uw gemeenten toetreden tot Circulus zullen er na een gewenningsperiode gesprekken gaan plaatsvinden tussen de gemeente en Circulus om in overleg te bekijken hoe de inzameling van grondstoffen en de verwerking van grondstofstromen op het recycleplein verder geoptimaliseerd kan worden. Dit is ook reeds beschreven in hoofdstuk 4.

Daarnaast is ook het beheer van afval en grondstoffenstromen altijd in beweging. Door nieuwe inzichten maar ook door veranderende wetgeving vanuit zowel Europa als Den Haag wordt continu aanpassing gevraagd van zowel beleid, beheer als uitvoering. Via de brancheorganisaties en het grondstoffenoverleg wordt er hieraan continu aandacht besteedt en wordt gezamenlijk bepaald hoe hierop geanticipeerd kan worden.

Ambitie van Circulus bij alle veranderingen blijft, met de gekozen systemen en afspraken, de doelstellingen van elke individuele gemeente zo goed mogelijk faciliteren en ondersteunen tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.

5.4 Lokale binding

In 2014 is het huidige Circulus ontstaan uit een fusie van Circulus en Berkel Milieu. Het merendeel van de werknemers van beide organisaties was afkomstig uit de werkgebieden van deze organisaties. Veel van deze toegewijde medewerkers zijn tot op de dag van vandaag werkzaam bij Circulus, waardoor de lokale binding een waardevol aspect is dat we koesteren, zowel met betrekking tot ons personeel als de gemeenschappen die we bedienen.

Bij het werven van nieuw personeel geven we de voorkeur aan kandidaten uit ons verzorgingsgebied, die betrokken zijn bij de lokale gemeenschappen. Deze medewerkers brengen waardevolle informatie met zich mee, waar Circulus haar voordeel mee kan doen. Daarnaast beschikken we over kantoren en onderkomens in verschillende gemeenten, vaak gedeeld met andere organisaties die actief zijn in die regio. Dit plaatst onze medewerkers letterlijk midden in de lokale gemeenschappen.

We streven ernaar om dezelfde medewerkers zoveel mogelijk op dezelfde locaties in te zetten. Hierdoor ontstaat binnen Circulus bij medewerkers een gevoel van eigenaarschap over de werkzaamheden en voor de gemeenten vertrouwde gezichten in de wijken en kernen.

Als uw gemeenten toetreden tot Circulus zullen we ook een extra ondersteuningspunt van onze dienstverlening gaan inrichten in de nabijheid van Duiven en Westervoort zoals in hoofdstuk 4 beschreven.

Afhankelijk van de ontwikkelingen rond een eventueel nieuw recycleplein kan daarin ook een scenario meegenomen worden waarbij de dienstverlening vanuit het nieuwe recycleplein kan worden vormgegeven. Voor Circulus is het belangrijk om de uitvoering dicht bij de inwoners ingericht te hebben. Zowel voor de lokale binding maar ook om de milieubelasting zoveel mogelijk te beperken.

5.5 Dienstverlening en breedte van het takenpakket

Op de meeste onderwerpen die vallen onder het hoofdstuk dienstverlening en breedte van het takenpakket en waar door uw gemeenten in de uitvraag om een reactie wordt gevraagd is reeds ingegaan in hoofdstuk 3 en/of hoofdstuk 4.

Het betreft hier de onderwerpen:

- Verwerking
- Afvalaanbiedstation en Circulair ambachtscentrum
- Containermanagement
- Communicatie en klantcontact
- Overige diensten:
- Adviesrol van de uitvoeringsorganisatie

Het onderwerp SROI en participatie vraagt een nadere reactie.

5.6 SROI en circulaire economie

Circulus heeft in haar meerjarenstrategie 2021-2024 opgenomen dat het mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een (werk-)plek binnen Circulus wil bieden. Daarbij bieden we mensen met afstand tot de arbeidsmarkt een vaste werkplek. De meeste vaste werkplekken voor medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt bevinden zich in het domein grondstoffen, op de recyclepleinen van Circulus.

Daarnaast bieden we ook een groot aantal mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid om zich verder te kunnen ontwikkelen. Dit wordt sociale activering genoemd.

5.6.1 Werkplaatsen

Binnen de afdeling sociaal beschikt Circulus over een aantal werkplaatsen die gelieerd zijn aan de dienstverlening in grondstoffen. Circulus beschikt over de Circulus Keuken in Apeldoorn, Circulus Fietsenwerkplaats in Deventer, Circulus Textielwerkplaats in Deventer, Circulus Wasserij in Apeldoorn. Daarnaast zijn er concrete plannen voor een Fietsenwerkplaats in Eefde (gemeente Lochem) en een containerassemblagewerkplaats in Apeldoorn.

In de werkplaatsen worden door mensen met afstand tot de arbeidsmarkt werk uitgevoerd. Zowel gemeente als Circulus profiteren van de producten uit de werkplaatsen. De medewerkers hebben in de werkplaatsen een vaste werkplek of kunnen zich doorontwikkelen naar een volgende stap in de richting van regulier werk. Voor toekomst lijkt het logisch dat een aantal van de werkplaatsen deel uit gaan maken van de toekomstige circulaire ambachtscentra

5.6.2 Werkbegeleider en jobcoaches

Om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt goede en professionele begeleiding te bieden beschikt Circulus over werkbegeleiders die opgeleid zijn om, om te gaan met deze doelgroep. De werkbegeleiders zijn nauw betrokken bij de dagelijkse werkzaamheden en sturen de medewerkers op de best passende wijze aan.

Naast de technische werkbegeleiding door de werkbegeleiders hebben wij deze groep ook jobcoaches in dienst. De jobcoaches zorgen voor de sociale begeleiding en hebben nauw contact met de gemeente of met de door de gemeente aangewezen organisaties. Zij hebben goed beeld hoe deze medewerkers te begeleiden vaak in multi problematiek op verschillende leefgebieden. Naast sociale activering biedt werk een belangrijk sociaal en maatschappelijk component. In die contacten met de gemeenten worden de voortgang en mogelijkheden van deze medewerkers gemonitord en besproken. Met als uiteindelijke doel voor alle medewerkers maximale participatie in het reguliere arbeidsproces. Met als bijvangst vaak een kleinere aanspraak op andere leefgebieden.

5.6.3 Grondstoffenalliantie CirkelWaarde

Zoals in hoofdstuk 3 en hoofdstuk 4 reeds aangegeven maakt Circulus deel uit van het samenwerkingsverband CirkelWaarde. Dit samenwerkingsverband bestaat uit het Expertisecentrum en het Handelshuis.

Het Handelshuis houdt zich bezig met de verwerking en aanbesteding van grondstofstromen (zie hoofdstuk 3). Het Expertisecentrum is gericht op het verzamelen van kennis over ontwikkelingen op het gebied van grondstoffen en materialen en hoe deze een rol kunnen spelen in de circulaire economie.

Cirkelwaarde onderzoekt hoogwaardige(r) verwerkingsmogelijkheden voor de stromen matrassen, luiers, textiel, elektronica, kunststof en bioafval. Naast hoogwaardige recycling speelt daarin ook de ambitie om producten (of onderdelen daarvan) in een circulaire economie langer te kunnen gebruiken. In een 'E-novation-hub' in Apeldoorn wordt dat samen met hogescholen en partners voor elektronica onderzocht. Ook het sluiten van gezamenlijke verwerkingscontracten voor alle stromen gebeurt onder de vlag van CirkelWaarde. CirkelWaarde werkte in 2022 en 2023 verder aan onder andere de volgende onderwerpen:

Van Afval tot Zeeman

Icoonproject textiel in samenwerking met Zeeman, Enschede Textielstad, Frankenhuis Textielrecycling. Doel: een product ontwikkelen dat is gemaakt van een zo hoog mogelijk percentage gerecycled huishoudelijk textiel. Materiaaltests zijn uitgevoerd, het projectplan is geüpdatet.

Uptex

Leer- en samenwerkingsproject met Saxion, Aventus, het kringloopbedrijf en de Techniekfabriek partner in Deventer. Doel: onderzoek naar hoogwaardig hergebruik van niet-herdraagbaar textiel, gekoppeld aan onderwijs en sociaal werk. Uptex zal als textielwerkplaats een plek krijgen in het geplande circulaire ambachtscentrum.

E-novation Hub

Diverse onderzoeken, onder andere naar het innameproces van wasmachines en de mogelijkheden voor levensduurverlenging, hebben nieuwe inzichten opgeleverd. Deze zijn in de eerste helft van 2023 verwerkt tot een eindrapportage. Onlangs is er het EU-project Interreg E6 goedgekeurd. Doelstelling van het project is leren van elkaar in Europees verband. Met als doel meer repareren en minder afdanken van ingeleverde elektronische apparaten. Het project is een samenwerking tussen Saxion, gemeente Apeldoorn, Kringloopbedrijf Foenix en Circulus. Daarnaast hebben organisaties vanuit andere landen zich voor dit project ingeschreven.

Figuur 6 Workshop in de E-novation Hub

Nieuwe rapportagerichtlijn Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

Circulus bereidt zich voor op de implementatie van de CSRD richtlijn vanaf het boekjaar 2025. De aandeelhouders krijgen hiermee gestructureerd inzicht in de impact die Circulus maakt. Dit gebeurt ook in overleg met partners, zoals CirkelWaarde en in nauw overleg met de NVRD. De nieuwe rapportagerichtlijn heeft gevolgen voor de inrichting van rapportages en de achterliggende data- en informatieverzameling.

5.7 Governance en bedrijfsvoering

Op de meeste onderwerpen die vallen onder het hoofdstuk governance en bedrijfsvoeringen en waar door uw gemeenten in de uitvraag om een reactie wordt gevraagd is reeds ingegaan in hoofdstuk 3 en/of hoofdstuk 4. Ook wordt op een paar onderwerpen specifiek ingegaan in hoofdstuk 7; Opdrachtgeverschap gemeenten en hoofdstuk 8 Financiën op kostprijs gebaseerde tarieven.

Het betreft hier de onderwerpen:

- Samenwerkingsrelatie met heldere afspraken
- Zelfde standaarden gemeenten en transparantie

5.8 Regionale samenwerking

Op het onderwerp regionale samenwerking is in hoofdstuk 3 en hoofdstuk 4 reeds uitgebreid ingegaan.

6 Toetreding gemeenten als aandeelhouder

Om toe te kunnen treden tot Circulus BV moeten de gemeenten Duiven en Westervoort aandeelhouder worden van Circulus BV. In dit hoofdstuk staan de belangrijkste zaken aangaande het worden van aandeelhouder van Circulus BV. Alle zaken rond aandeelhouders en aandelen is beschreven in de statuten van Circulus (Zie bijlage 2)

6.1 Verwerven van aandelen

6.1.1 Aandeelhouders

De aandeelhouders van Circulus BV zijn gemeenten die hun dienstverlening via 'quasi inbesteden' hebben ondergebracht bij Circulus en Circulus hebben aangewezen al inzamelaar. Op dit moment bestaan de aandeelhouders uit de gemeenten (in alfabetische volgorde):

Apeldoorn	Deventer	Lochem
Bronckhorst	Doesburg	Voorst
Brummen	Epe	Zutphen

De gemeenten Duiven en Westervoort voldoen aan de drie voorwaarden voor quasi inbesteden.

- Het gaat immers over het laten uitvoeren van een overheidsopdracht door de gemeenten Duiven en Westervoort door Circulus.
- De gemeente Duiven en Westervoort houden (samen met de andere aandeelhouders zijnde alle gemeenten, via de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA) toezicht op Circulus als ware het een eigen dienstonderdeel.
- Meer dan 80% van de activiteiten van Circulus zijn overheidsopdrachten van aandeelhouders (gemeenten) en er is verder geen privékapitaal geïnvesteerd in Circulus.

De gemeenten Duiven Westervoort moeten tevens Circulus aanwijzen als inzamelaar huishoudelijk afval conform artikel 10.24 van de wet Milieubeheer. Met dit exclusieve recht wordt tevens verankerd dat geen aanbesteding nodig is.

Via de quasi-inbesteding en dit exclusieve recht ligt de juridische structuur tussen Circulus en haar aandeelhouders "voor twee ankers" en kunnen de gemeenten Duiven en Westervoort als aandeelhouder toetreden tot Circulus.

Er is een aandeelhoudersregister waarin alle aandeelhouders worden ingeschreven.

6.1.2 Te storten aandelenkapitaal

Een nieuwe aandeelhouder verkrijgt aandelen conform het relatieve aandeel in de aantallen aansluitingen en stort naast de nominale waarde vervolgens ook de minimaal verplichte solvabiliteit van 25% als agiostorting op haar aandelen. Deze wordt gebaseerd op de laatst bekende balans zoals vastgesteld door de AVA.

Elke vijf jaar worden de aandelen herijkt op basis van de aantallen aansluitingen van alle aandeelhouders. Dit geschiedt tegen nominale waarde van de aandelen (€1 per aandeel).

Wanneer de gemeenten Duiven en Westervoort toetreden op 1 januari 2025 wordt de waarde van de aandelen in principe bepaald op basis van de balans van 31 december 2024.

Er kan een indicatieve berekening worden gemaakt op basis van de balans van 31 december 2022 en het huidige aantal aangegeven aansluitingen.

Op basis van de balans van 31 december 2022 zou de vereiste kapitaalstorting voor toetreding voor de gemeente Duiven gebaseerd op 10.816 aansluitingen € 645.000,- zijn.

Voor de gemeente Westervoort zou de vereiste kapitaalstorting voor toetreding op basis van de balans van 31 december 2022 en gebaseerd op 6.788 aansluitingen € 404.000,- zijn.

Op basis van het huidige bekende aantal aansluitingen zou de gemeente Duiven 520 aandelen verwerven en de gemeente Westervoort 326 aandelen. Het exacte aantal aandelen dat wordt verworven, zal bepaald moeten worden op basis van het aantal aansluitingen op het moment van toetreden.

Op het moment dat de aandelen, na daartoe strekkend AVA besluit, zijn uitgegeven en het aandeelhoudersregister is bijgewerkt, zijn de gemeenten Westervoort en Duiven direct volwaardig aandeelhouder. De kapitaalstorting vindt in principe gelijktijdig plaats.

6.2 Invloed en zeggenschap aandeelhouders

De besluitvorming door de aandeelhouders vindt plaats in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AVA). In de AVA zijn alle aandeelhoudende gemeenten vertegenwoordigd met één persoon die de aandeelhouder vertegenwoordigt.

Er wordt minimaal één keer per jaar een AVA uitgeschreven waar in ieder geval aan de orde gesteld:

- het verslag van het bestuur omtrent de zaken van de vennootschap in de het afgelopen boekjaar en het gevoerde bestuur;
- vaststelling van de jaarrekening;
- bestemming van de winst respectievelijk vaststelling van de wijze waarop een geleden verlies zal worden gedelgd;
- decharge van het bestuur;

- decharge van de Raad van Commissarissen;
- voorzien in eventuele vacatures;
- behandeling van al hetgeen verder in de oproeping tot de Algemene Vergadering van Aandeelhouders aan de orde zal worden gesteld.

6.2.1 Besluitvorming

Wanneer besluitvorming gevraagd wordt in de AVA heeft elk aandeel recht op het uitbrengen van één stem.

De algemene vergadering besluit met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen, welke meerderheid tenminste:

- I. de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigt; en
- II. de meerderheid van de verschillende soorten aandelen die geplaatst zijn vertegenwoordigt, tenzij de wet of deze statuten anders voorschrijven.

In afwijking van het overigens in deze statuten bepaalde, kan een besluit tot statutenwijziging dat een wijziging van lid 1 van dit artikel omvat slechts worden genomen met algemene stemmen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.

Alle afspraken rond de invloed en zeggenschap van de aandeelhouders zijn vastgelegd in de statuten van Circulus (zie bijlage 2)

6.3 Dividend(beleid)

De AVA is statutair gerechtigd om te besluiten tot uitkering van winsten in de vorm van dividend, voor zover in ieder geval de minimale solvabiliteitseis van 25% niet in het geding komt. Daarbij moet wel rekening gehouden worden met de mogelijkheid dat het balanstotaal in de toekomst groeit door bijv. investeringen in elektrificatie. Omdat solvabiliteit is uitgedrukt als een percentage van het balanstotaal, zou deze bij gelijkblijvend eigen vermogen namelijk kunnen dalen tot onder 25%.

Onze huisbankier BNG heeft ons onder andere met het oog daarop geadviseerd in de praktijk een hogere doelsolvabiliteit (30-35%) aan te houden. Het doel is immers om zonder haperingen te voldoen aan het lopende financieringsconvenant.

Daarnaast moet de entiteit bij een dividendvoorstel een balanstest en uitkeringstoets uitvoeren, om te verzekeren dat de entiteit door kan gaan met het voldoen aan de financiële verplichtingen.

In de praktijk heeft de AVA daarom gelet op bovenstaande de laatste jaren ingestemd met het niet uitkeren van dividend. De resultaten worden indien niet anders besloten wel toegevoegd aan ieders individuele resultatenreserve, die onderdeel is van het totale Eigen Vermogen van Circulus BV. Uitkering van dividend geschiedt alleen aan die aandeelhouders, waarvan de eigen opgebouwde resultatenreserve de minimale solvabiliteit overschrijdt.

6.4 Uittreden

Wanneer een aandeelhouder toetreedt wordt er tussen de aandeelhouder (gemeente) en Circulus een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten. (zie hoofdstuk 7; opdrachtgeverschap gemeenten).

In de statuten van Circulus is geregeld dat op het moment dat de DVO tussen de gemeente en Circulus wordt beëindigd de aandeelhouder verplicht is uit te treden en de aandelen aan te bieden aan de vennootschap.

Een DVO tussen de gemeente en Circulus is een overeenkomst voor onbepaalde tijd. Wanneer een aandeelhouder zou willen uittreden moet de DVO worden opgezegd. De DVO kan op ieder moment door de gemeente worden opgezegd met inachtneming van de opzegtermijnen. Met betrekking tot het opzeggen van de DVO geldt zowel een opzegtermijn van 4 jaar als een opzegdatum halverwege de zittingsperiode van de gemeenteraden. Deze opzegging moet plaatsvinden minimaal 24 maanden na de voorgaande gemeenteraadsverkiezingen, en maximaal 28 maanden na de voorgaande gemeenteraadsverkiezingen. (zie bijlage 3; Model DVO deel A Circulus)

Daarnaast moet de gemeenten bij het beëindigen van de DVO de desintegratiekosten voldoen zoals in de statuten van Circulus is vastgesteld. Onder desintegratiekosten zijn in ieder geval te verstaan:

- kosten verband houdend met beëindiging van de DVO en
- kosten als gevolg van economisch noodzakelijk te gelde te maken of versneld afschrijven van activa.

Voor de exacte omschrijving van de desintegratiekosten zie de Statuten van Circulus (bijlage 2)

7 Opdrachtgevende gemeenten

In dit hoofdstuk gaan we in op de opdrachtgever – opdrachtnemer relatie en hoe deze wordt en kan worden ingevuld door Circulus

7.1 Opdrachtgever – opdrachtnemer relatie

Circulus werkt intensief samen met haar deelnemende gemeenten om actief de door de gemeente gestelde doelstellingen te bereiken. Daarin wordt op gelijkwaardige wijze samengewerkt tussen Circulus en de gemeente. Circulus spreekt dan ook van een partnerschap.

In dit partnerschap is er wel duidelijk de rol van opdrachtgever en de rol van opdrachtnemer. De gemeente heeft de rol van opdrachtgever. Over het algemeen wordt de rol van de opdrachtgever inhoudelijk ingevuld door de beleidsmedewerker afval en grondstoffen. Enkele gemeenten hebben naast de inhoudelijke invulling van de rol van opdrachtgever een separate contractbeheerder.

Bij Circulus wordt de rol van opdrachtnemer zowel voor het inhoudelijke deel als voor het beheer van het contract ingevuld door de gemeenteadviseur. Wel kan de gemeenteadviseur gebruik maken van de specialismen die Circulus voor verschillende onderwerpen ter beschikking heeft.

Opdrachtgever en opdrachtnemer overleggen op structurele basis met elkaar. De frequentie en structuur van de overleggen is vastgelegd in de Dienstverleningsovereenkomst deel B (zie bijlage 4; Model DVO deel B Circulus). Mocht er over een onderwerp verschil van inzicht zijn tussen de uitvoerend opdrachtgever en opdrachtnemer dan is er in de DVO deel B een escalatiemodel opgenomen.

Minimaal één keer per jaar is er een bestuurlijk overleg tussen de gemeente en Circulus. In dit overleg evalueren namens de gemeenten de verantwoordelijk wethouder met de directeur van Circulus de samenwerking tussen gemeenten en Circulus.

7.2 Structuur van de Dienstverlenings overeenkomst

Circulus heeft de samenwerking met de aandeelhoudende gemeenten vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). In de DVO zijn heldere afspraken gemaakt over de samenwerking tussen de gemeente en Circulus. De DVO bestaat uit drie delen:

- Deel A algemene en juridische afspraken
- Deel B inhoudelijke afspraken
- Deel C financiële afspraken

7.2.1 DVO Deel A; Algemene en juridische afspraken

In deel A van de DVO worden de algemene afspraken beschreven. Deze afspraken gelden voor alle aandeelhoudende gemeenten van Circulus. In 2020 is DVO deel A van Circulus door de aandeelhouders geüpdatet en opnieuw vastgesteld. DVO deel A van de dienstverlenings-overeenkomst kan alleen gewijzigd worden met instemming van alle aandeelhoudende gemeenten,

In DVO deel A staan de afspraken over opdracht en aanvaarding, coördinatie en overleg, verplichtingen t.a.v. personeel, ingebrekestelling en schadeloosstelling.
Model DVO Deel A Circulus is toegevoegd als bijlage 3

7.2.2 DVO Deel B; Inhoudelijke afspraken

In deel B van de DVO worden de inhoudelijk afspraken tussen de opdrachtgever (gemeente) en de opdrachtnemer (Circulus) vastgelegd. De afspraken in DVO deel B kunnen in overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer elk jaar aangepast worden.

Gemeenten kunnen op de verschillende domeinen, grondstoffen, buitenruimte en sociaal een DVO deel B afspreken met Circulus.

In deel B van de DVO worden de verschillende producten binnen de dienstverlening die door de aandeelhoudende gemeente wordt afgenomen beschreven.

Daarbij wordt er o.a specifiek ingegaan op de onderwerpen:

- Coördinatie en overleg
- Rapportage en overlegstructuur (inclusief escalatiemodel)
- Wijze waarop resultaten bereikt gaan worden
- Beschrijving van uitvoering, advies en communicatie

7.2.3 DVO Deel C; Financiële afspraken

In deel C van de DVO worden de financiële afspraken behorende bij de inhoudelijke afspraken tussen de opdrachtgever (gemeente) en de opdrachtnemer vastgelegd. Deel C van de DVO is dan ook onlosmakelijk verbonden met deel B van de DVO.

Deel C van de DVO wordt elk jaar opnieuw vastgelegd tussen de opdrachtgever (gemeente) en opdrachtnemer (Circulus).

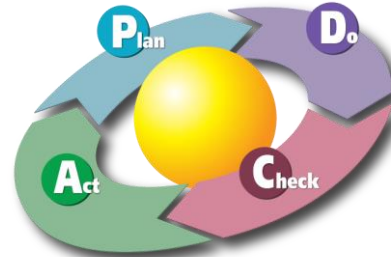
De totstandkoming van de prijzen behorende bij de dienstverlening is vastgelegd in het kostenallocatiemodel dat is afgesproken tussen Circulus en de aandeelhoudende gemeenten. (zie hoofdstuk 8; Financiën)

7.2.4 Plan-do-check-act

In de DVO structuur tussen de gemeenten en Circulus wordt ook de bekende cirkel van Deming (plan-do-check-act) gesloten.

PLAN

In DVO deel B worden de resultaatafspraken gemaakt voor de verschillende producten die opgenomen zijn in de dienstverlening. Deze worden in overleg tussen gemeente en Circulus zo goed en scherp mogelijk omschreven.

Figuur 7 Cirkel van Deming

DO

Circulus voert de dienstverlening uit conform de resultaatafspraken.

CHECK

Volgens de afspraken in DVO deel B wordt er gemonitord en via de kwartaalrapportages gerapporteerd of de dienstverlening conform afspraken en plan verloopt.

ACT

De tussenrapportages kunnen leiden tot aanpassing van de uitvoering om de in DVO deel B gemaakt resultaatafspraken alsnog te gaan halen.

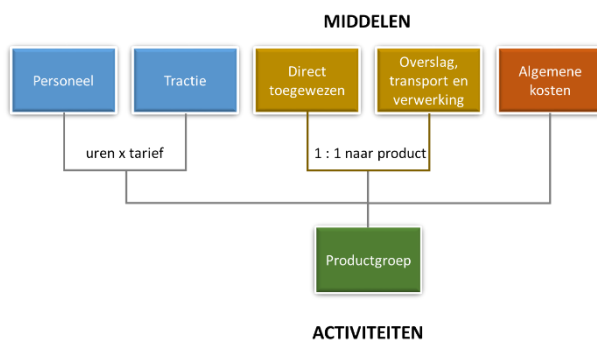
Aan het eind van het jaar worden de jaarresultaten gerapporteerd en besproken tussen gemeente en Circulus. Afhankelijk van de resultaten en de gewenste nieuwe resultaten wordt de DVO deel B aangepast en begint de cyclus opnieuw.

8 Financiën

Het doel van Circulus reikt verder dan financieel rendement en continuïteit. Het gaat om het leveren van maatschappelijke meerwaarde aan alle belanghebbenden in de regio. Om die reden zijn de tarieven die door Circulus worden gebruikt gebaseerd op de kostprijs. In dit hoofdstuk gaan we in op de totstandkoming van de tarieven en de kosten van Circulus.

8.1 Kostprijs zelfde standaarden gemeenten en transparantie

De samenwerking tussen Circulus en haar aandeelhoudende gemeenten is een langjarig partnerschap. Voor de financiën zijn er daarom afspraken gemaakt die gebaseerd zijn op solidariteit en stabiliteit. De afspraken hoe om te gaan met beprijzen en tarieven zijn vastgelegd in een kostenallocatiemodel (bijlage 7).

Algemeen en belangrijkste financieel uitgangspunt voor Circulus is dat de kosten gedekt worden. Mocht er toch een bedrijfsresultaat behaald worden dan wordt dit weer geïnvesteerd in het bedrijf zodat maatschappelijke meerwaarde wordt gerealiseerd.

Figuur 7 Kostenallocatiemodel schematisch

8.1.1 Solidariteit

Waar gemeenten met verschillende marktpartijen verschillende afspraken hebben geldt er voor Circulus een gelijke tariefstructuur. Daarbij werkt Circulus met een basistarief voor uitvoerende medewerkers. Dit tarief wordt toegepast voor alle gemeenten.

8.1.2 Stabiliteit

Alle tarieven van Circulus worden voor een periode van drie jaar vastgesteld en na deze drie jaar herijkt aan de hand van het vastgestelde kostenallocatiemodel. De uitgevoerde herijking wordt onafhankelijk gecontroleerd door een extern bureau om te waarborgen dat het proces juist is gevolgd. De aandeelhouders besluiten zelf tot de keuze van het bureau en de omvang van de opdracht.

8.1.3 Jaarlijkse indexering

Jaarlijks worden correcties uitgevoerd op basis van beleidswijzigingen en/of areaalwijzigingen (nieuwbouw) van de opdrachtgever.

Daarnaast wordt er elk jaar geïndexeerd volgens een vaste gewogen index. Hierbij wordt bij grondstoffen uitgegaan van twee kostensoorten: arbeidskosten en voertuigkosten. Voor details zie het kostenallocatiemodel (bijlage 7).

De index voor enig jaar wordt reeds bepaald in het 1^e kwartaal van het daaraan voorafgaande jaar zodat de gemeente binnen de P&C cyclus reeds bij de voorjaarsnota/kadernota weet welke indexering op de DVO van Circulus van toepassing is.

Voor alle gemeenten geldt dezelfde wijze van tariefs- en kostenberekening. Door het kostenallocatiemodel worden solidariteit en stabiliteit gewaarborgd en zijn de kosten van Circulus voor de gemeenten transparant en voorspelbaar.

In bijlagen 5 en 6 zijn de concept delen DVO C van de gemeenten Duiven en Westervoort weergegeven. Deze zijn gecalculeerd op basis van de door Duiven en Westervoort aangeleverde gegevens rond de dienstverlening grondstoffen.

8.2 Kosten efficiëntie

In het kostenallocatiemodel (bijlage 7) is vastgelegd dat de tarieven na elke periode van drie jaar worden herijkt aan de hand van de vastgestelde kostenallocatiemethode met behoud van de vastgestelde principes van het uniforme tarievenbeleid. Dit systeem wordt door Circulus ook als Interne Benchmark gebruikt.

Met deze herijking wordt het tarievenmodel opnieuw aangesloten op de (mogelijk gewijzigde) kostenstructuur van Circulus. Dit is dus een technische exercitie. Dit kan leiden tot aanpassing van de tarieven als gevolg van veranderingen in de kostenstructuur van Circulus. In de overige jaren worden de tarieven geïndexeerd op basis van een gewogen sectorindex. De uitvoering van het herijkingsproces wordt gecontroleerd door een extern bureau dat daarvan ook verslag uitbrengt aan de aandeelhouders.

Het streven in de bedrijfsvoering van Circulus is daarbij dat het met de herijking van de tarieven binnen de indexering van de drie voorgaande jaren blijft. Op het moment dat Circulus de indexering 'verslaat' kan worden geconcludeerd dat er in de afgelopen jaren qua kosten efficiënter is gewerkt.

9 Besluitvorming

Om toe te kunnen treden tot Circulus BV moet er een besluitvormingsproces binnen zowel de toetredende gemeenten Duiven en Westervoort worden doorlopen als ook door Circulus.

9.1 Besluitvorming Circulus

De formele besluitvorming en planning voor het deel van Circulus ziet er als volgt uit.

9.1.1 Afronding gemeentelijke besluitvorming.

De gemeenten Duiven en Westervoort moeten eerst het formele besluitvormingsproces over samenwerking en aandeelhouderschap binnen de gemeente positief hebben afgerond. Voor de gemeenten betekent dit op hoofdlijnen het nemen van een collegebesluit waarna een raadsvoorstel volgt. Dit raadsvoorstel wordt in de raad beeldvormend, opiniërend en besluitvormend besproken.

9.1.2 Besluitvorming raad van commissarissen

De directie bespreekt met de raad van commissaris de vraag tot toetreding van de gemeenten Duiven en Westervoort als aandeelhouders en de uitgifte van aandelen. De raad van commissarissen moet hier positief over besluiten.

9.1.3 Besluitvorming Algemene Vergadering van Aandeelhouders

De aandeelhouders van Circulus moeten positief besluiten over het toetreden van de gemeenten Duiven en Westervoort als aandeelhouder van Circulus BV

9.1.4 Planning

Afronding gemeentelijke besluitvorming	23 en 24 april 2024
Besluitvorming Raad van Commissarissen	april 2024
Besluitvorming Algemene Vergadering van Aandeelhouders	20 juni 2024*

* vastgestelde data in het vergaderrooster van 2024.

10 Bijlagen

Bijlage 1	Uitvraag 'notitie proces keuze samenwerkingspartner'
Bijlage 2	Statuten Circulus BV
Bijlage 3	Model DVO deel A Circulus
Bijlage 4	Model DVO deel B Circulus
Bijlage 5	'GEHEIM' Concept DVO deel C gemeente Duiven
Bijlage 6	'GEHEIM' Concept DVO deel C gemeente Westervoort
Bijlage 7	Kostenallocatie model Circulus
Bijlage 8	Jaarrekening Circulus 2022

Notitie Proces keuze samenwerkingspartner

Datum : 8 november 2023

1. Gemeenten Duiven en Westervoort kiezen voor inbesteding inzamel-dienstverlening bij bestaande organisatie

De gemeenten Duiven en Westervoort hebben in de afgelopen periode onderzoek gedaan naar de door hen gewenste uitvoeringsorganisatie voor het beheer van het huishoudelijk afval. Hierbij zijn drie modellen onderzocht. De beide colleges hebben een richtinggevend besluit genomen voor het model "deelname aan een bestaande overheid gedomineerde organisatie". De gemeenten onderzoeken dit najaar (2023) met welke organisatie zij het best kan samenwerken aan de inzameling en recycling van huishoudelijk afval.

Besloten is:

1. Als gewenste richting voor het afvalbeheer na 1 januari 2025 te kiezen voor het model "deelname aan een bestaande overheid gedomineerde organisatie";
2. Een eventuele samenwerking met Rova en Circulus verder te verkennen.
3. De kennisgeving vast te stellen en te verzenden naar de gemeenteraad.

Argumenten

1.1 De inzameldienstverlening moet gewaarborgd zijn per 1 januari 2025

Het huidige contract voor de inzameling van het huishoudelijk afval en container- en chipbeheer loopt af per 31 december 2024. Dit is een natuurlijk moment om de 'modelkeuze' van uitbesteding te heroverwegen.

1.2 De gemeente wordt ontzorgd op het gebied van beheertaken en beleidsadvies.

In een samenwerkingsorganisatie brengt de gemeente in principe alles in: inzameling, contractbeheer voor verwerking, exploitatie Afvalaanbiedstation, communicatie en ondersteuning bij beleidsvoorbereiding en beleidsontwikkeling. Kennis en ervaring wordt gedeeld met de andere deelnemende gemeenten. De risico's omtrent de kwaliteit en continuïteit bij een al functionerende organisatie zijn klein. Door aan te sluiten bij een bestaande overheid gedomineerde organisatie is ontwikkeltijd niet of nauwelijks aan de orde.

1.3 De gemeente geeft kaders en eisen mee en houdt eindverantwoordelijkheid

Op strategisch beleidsniveau blijft de gemeente eindverantwoordelijk. De keuze voor samenwerking beperkt de gemeente niet in de wensen voor dienstverlening, het te voeren beleid of doorontwikkeling van het Afvalaanbiedstation.

1.4 De gemeente Duiven streeft naar een toekomstbestendig en duurzaam afvalbeheer

De gemeente Duiven wil vooruitkijken. Zij wil in de organisatie klaar zijn om de ambities en doelen op het gebied van Afval naar Grondstof te realiseren. In de praktijk wordt het afval en grondstoffenbeheer daardoor breder en complexer. Verdere restafvalpreventie

en reductie is een grote uitdaging. Verdere reductie is vaak het resultaat van een combinatie van fijnmazige maatregelen, nog meer gericht op gedragsbeïnvloeding en participatie. In het huidige regiemodel ervaart de gemeente kwetsbaarheden.

1.5 Er is sprake van een beperkte marktwerking

Op het gebied van afvalinzameling is de marktwerking de laatste jaren fors afgenomen. Er is sprake van een sterk toegenomen concentratie en daarmee marktdominantie bij enkele marktspelers. We zien bij veel aanbestedingen dat er maar één of twee partijen inschrijven.

2.1 Aansluiting bij een van beide bedrijven is een kansrijke optie

Dit zijn grote partijen met ervaring in het afvalbeheer. Uit de verkenning is naar voren gekomen dat zowel Rova of Circulus geïnteresseerd zijn in een vervolg dialoog. Beide partijen delen een ambitieniveau met Duiven en Westervoort op het gebied van restafvalreductie, Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

2. Voorgesteld proces (voor bespreking met u op 10 dan wel 13 november)

Het proces omvat twee fasen. In de eerste fase wordt een gedegen, afgewogen keuze gemaakt voor de partnerorganisatie van voorkeur. We streven ernaar om de eerste fase in 2023 af te ronden.

Nadat een keuze is gemaakt wordt in fase 2 met de gekozen partnerorganisatie de formele besluitvorming voor toetreding voorbereid. Toetreding omvat een gelijkkluidend toetredingsbesluit aan de kant van de gemeenten (inclusief wensen en bedenkingen van de raad, beschikbaar stellen van krediet voor het verwerven van aandelen, en het verstekken van de opdracht voor de dienstverlening). En een aandeelhoudersbesluit voor toetreding door Duiven en Westervoort aan de kant van de overheid gedomineerde organisatie.

De huidige inzamelcontracten lopen af per 31 december 2024. Graag bepreken wij met de haalbaarheid van een start van de dienstverlening door de overheid gedomineerde organisatie per 1 januari 2025.

In het startgesprek met u (op 10 dan wel op 13 november) willen wij dit proces graag met u bespreken.

De uitvraag omvat een informatie deel en een vragen deel. In het informatiedeel wordt inzicht geven in de kenmerken van beide gemeenten, de inrichting van het afvalbeheer (inclusief de wijzen van inzamelen), een overzicht van de huidige verwerkingsroutes, areaal (aantal huishoudens, gebiedskenmerken), milieustraat en ontwikkelingen, afval- en grondstoffenbeleid (ambities en ontwikkelingen), et cetera. Bij deze notitie zijn in hoofdstuk 3 diverse overzichten bijgevoegd, zodat u zich daar al een beeld bij kunt vormen.

In het vragen deel worden informaties, reacties en visies gevraagd op de verschillende vragen van beide gemeenten. Een overzicht van wensen en eisen aan de dienstverlening en samenwerking vindt u in bijlage 1. Dit betreft een overzicht op basis van gesprekken met functionarissen in de gemeenten. Gevraagd wordt naar uw visie en de wijze waarop dit door uw organisatie kan worden opgepakt. Deze vragen vormen impliciet ook de criteria op basis waarvan de passendheid van de betrokken organisatie voor beide gemeente wordt beoordeeld. Aanvullende vragen zijn:

- Hoe om te gaan met het Afvalaanbiedstation Duiven (exploitatie, locatie, circulair ambachtscentrum) en deelname van Westervoort aan het Afvalaanbiedstation Arnhem
- Hoe om te gaan met afvalcommunicatie door overheid gedomineerde organisatie en door gemeente zelf (gebruik website, afvalwijzer)
- Start aanbestedingen verwerking restafval en gft door MRA waar Duiven en Westervoort in principe aan deelnemen.
- Voorkeur om lokale samenwerking met 2Switch, kringloopwinkel in Westervoort te handhaven.
- Organisatie afvallessen op scholen
- Gescheiden inzameling bij evenementen, verenigingen, scholen.

Een belangrijk en ook meteen complex onderdeel van de verkenning betreft de financiën. Deelname aan een overheid gedomineerde organisatie is wezenlijk verschillend van een aanbesteding in de markt waar een inschrijfstaat wordt ingediend. Met u willen wij graag op 10 of 13 november bespreken hoe u hier tegenaan kijkt. Welke informatie kunt u rond financiën verstrekken? Bijvoorbeeld een begroting voor de te leveren diensten.

3. Beschikbare informatie

De volgende informatie is beschikbaar:

1. Samenvattend overzicht van de (inzamel) dienstverlening (DVO) in Duiven en Westervoort. Bijlage 2.
2. De huidige contracten met PreZero waarin de huidige dienstverlening voor inzameling rest, gft, pmd, papier, grof groen, grof vuil (alleen Westervoort), het containermanagement, servicelijn. Areaalgegevens, aantallen, frequenties, et cetera zijn in beide documenten opgenomen.

Het programma van eisen van gemeente Duiven is van 2022. Dat van Westervoort van 2015, maar geeft voor nu een goed beeld.

Wij realiseren ons dat de vorm en inhoud van dit documenten betrekking hebben op de marktaanbesteding, maar geven een goed beeld van de gevraagde dienstverlening bij inbesteding. Beide contracten zijn separaat bijgevoegd.

3. Bijzonderheden inzake (inzamel)dienstverlening:
 - a. Duiven is de papierinzameling afzonderlijk gegund: zonder vrijwilligers. Voor Westervoort sorteren we voor 2025 ook voor op het zonder vrijwilligers inzamelen van papier.
 - b. Daarnaast glaszameling en luierszameling met Remondis, beheer onderhoud ondergrondse containers met Newwaste, Afvalwijzer met Addcomm, ophalen kringloopgoederen, AEEA en textiel met 2Switch,
4. Samenvatting van actuele contracten en looptijden bijlage 3. Dit betreft inzameling en verwerking.

Daarbij is de vraag op welke wijze door uw organisatie wordt omgegaan met lopende contracten en (aflopende) contracten (met name verwerkingscontracten) die in samenwerking met andere gemeenten (metropoolregio Arnhem) zijn afgesloten.

Bijlagen

bijlage 1 Wensen en eisen afvalbeheerorganisatie

1. Algemeen en profiel

Duiven en Westervoort zijn op zoek naar een uitvoeringsorganisatie die op een professionele manier uitvoering geeft aan de opgedragen taak maar ook als 'strategisch partner' de gemeenten ontzorgt en haar doelstellingen laat halen. De doelen staan centraal dus moet de uitvoeringsorganisatie (marktpartij, eigen uitvoeringsorganisatie of OGD-bedrijf) een proactieve basishouding laten zien en moet de samenwerking voldoende flexibel zijn.

Continuïteit en leveringszekerheid

De belangrijkste eis richting de uitvoeringsorganisatie is op een professionele manier de basistaak uitvoeren: de inzameling van afval- en grondstoffen van inwoners, tegen maatschappelijk acceptabele kosten. De organisatie moet continuïteit en leveringszekerheid bieden. Inwoners worden ten alle tijde ontzorgd en gefaciliteerd om goed afval te scheiden.

Proactieve samenwerking om doelen te bereiken

Van een uitvoeringsorganisatie wordt verwacht dat zij niet enkel de afgesproken diensten goed uitvoert. De gemeenten hechten aan een organisatie die de opdrachtgevers-opdrachtnemersrelatie echt als samenwerkingsrelatie invult met als gezamenlijke doel het behalen van de gemeentelijke ambities en doelstellingen. De voorwaarden en (on)mogelijkheden van de uitvoerende partij moeten niet leidend zijn. Er moeten ook goede afspraken komen over de taakverdeling tussen gemeente en uitvoeringsorganisatie over verantwoordelijkheden (bijvoorbeeld bijplaatsingen) en wijze van onderlinge communicatie.

Samenwerking betekent ook openheid naar elkaar in de uitvoering (wat gaat goed en wat minder goed?) als in de financiën (hoe zijn de kosten opgebouwd, hoe worden risico's afgedekt en wat is de marge voor de uitvoeringspartij?).

Op dit moment verloopt het afvalbeheer en de samenwerking in de basis goed, maar is er twijfel of met de huidige ambtelijke capaciteit en de huidige samenwerkingsrelatie de trendbreuk, van circa 100-130 kg restafval naar circa 60 kg op de middellange termijn (2030), bereikt kan worden. In 2022 is de hoeveelheid restafval circa 100 kg per inwoner. Er is in de huidige samenwerkingsvorm veel vooruitgang geboekt, vooral door de inzet van de gemeentelijke organisatie. Echter: Huidige organisatie is kwetsbaar, qua capaciteit en kwaliteit. Dit geldt voor het beleid, beheer en communicatie.

Een betrokkene beschrijft het als volgt:

In beide gemeenten hebben we de afgelopen jaren zeker wel grote stappen gezet in de vermindering van restafval met de Grondstoffenplannen, invoering diftar, verlaging frequentie restafval, acceptatiebeleid ABS, inzet op gescheiden inzameling GFT, ook bij hoogbouw. Communicatiecampagnes,

Maar het kost moeite, we kunnen er niet continue mee bezig zijn, we worden overvraagd en er komt nog meer op ons af. Dat ligt natuurlijk ook aan de beschikbare ambtelijke capaciteit en budget voor uitbesteding. Wil je meer dan kost dat ook wat. Daarnaast is er in de aanpak en uitvoering meer behoefte aan maatwerk bij sturing op gedrag op diverse locaties.

Flexibiliteit

Het beheer van afval- en grondstoffen bevindt zich in een dynamisch speelveld. Beleidskaders wijzigen, marktprijzen fluctueren en de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid zorgt ervoor dat het afvalbeheer over enkele jaren er anders uitziet. Afspraken met de uitvoeringspartij moeten daarom ook op korte termijn (licht) herzien kunnen worden.

In het huidige regiemodel is dit het geval: binnen de mogelijkheden van het contract zijn al diverse wijzigingen wat betreft dienstverlening. De gemeenten vinden het van belang dat een eventueel nieuwe organisatie ook deze flexibiliteit kan leveren.

Het is ook gewenst als de uitvoeringsorganisatie dergelijke trends vroegtijdig kan signaleren en met de gemeente hierop kan sturen.

Lokale binding

Wat betreft profiel van de organisatie is ook lokale binding en herkenbaarheid een belangrijk punt. De inwoners moeten zich kunnen herkennen in de organisatie. De uitvoeringsorganisatie heeft of neemt idealiter personeel uit de gemeenten in dienst en heeft ook een volwaardige locatie in of nabij de gemeenten.

2. Dienstverlening en breedte van het takenpakket

Een exacte uitwerking van de gevraagde dienstverlening volgt eventueel in een latere fase van gesprekken met uitvoeringsorganisaties of in een aanbesteding. Dit hoofdstuk beschrijft de kwalitatieve wens per aspect van het afvalbeheerbeleid.

Inzameldienstverlening

Inzameldienstverlening voor de circa 40.000 inwoners van Duiven en Westervoort is de basis van het takenpakket. De gemeenten hebben de sterke voorkeur voor één inzaamelaar voor alle stromen, aan huis en op verzamellocaties in de wijk.

De gemeenten geven aan afvalbeheer vraagt om een integrale aanpak waarin voorzieningen, tariefstelling, communicatie en handhaving met elkaar samenhangen. De uitvoeringsorganisatie moet hier samen met de opdrachtgever invulling aan kunnen geven.

De gemeenten benadrukken ook de meerdere facetten van duurzaamheid in het afvalbeheer. De duurzaamste optie (per stroom) hangt af van meerdere factoren: opties voor afvalpreventie, de inzaamelstructuur, duurzaamheid van het (af)transport en de verwerkingsroute. De uitvoeringsorganisatie moet op basis van de beschikbare informatie hier het gesprek over kunnen voeren met de opdrachtgever.

Verwerking

Op dit moment verzorgt 1Stroom zelf de aanbesteding van afval-en grondstoffen. Gemeenten Duiven en Westervoort sluiten wel afzonderlijke contracten af. In een aantal gevallen samen met de directe buurgemeenten. Dit zijn relatief veel contracten, wat een beslag legt op de ambtelijke organisatie. De ervaringen, zeker ook in de regionale samenwerking, zijn desondanks goed. Als een uitvoeringsorganisatie de gemeenten hierin kan ontzorgen is dat gewenst. Dit moet wel duidelijk een verbetering zijn ten opzichte van de huidige situatie.

De wens is een zo hoogwaardige verwerking, tegen maatschappelijk acceptabele kosten. De uitvoeringsorganisatie moet hier voldoende inzicht in hebben en de opdrachtgever in staat stellen om hier keuzes in te maken op basis van inzicht in 'prijs-kwaliteit'. Ook voor nieuwe grondstofstromen of nieuwe verwerkingsroutes hebben de gemeenten behoeften aan goede 'businesscases' die samen met de uitvoeringsorganisatie besproken kunnen worden.

Afvalaanbiedstation en Circulair ambachtscentrum

Een goed uitgeruste en bereikbare milieustraat wordt erg belangrijk gevonden. Op dit moment gebruiken de inwoners van Westervoort de milieustraat van PreZero in Arnhem, Duiven heeft een eigen milieustraat.

Idealiter wordt de milieustraat door dezelfde uitvoeringsorganisatie geëxploiteerd die ook de inzameldienstverlening verzorgt, maar dit is niet noodzakelijk. De inhoudelijke afweging tussen afvalscheiding, duurzaamheid (zoals: transportemissies van inwoners), kosten voor gemeente (en inwoners) en servicebeleving van de inwoners is het meest van belang. Ook als dit leidt tot samenwerking met, of uitbesteding aan een andere partij.

Er is de politieke wens om een circulair ambachtscentrum te ontwikkelen voor Duiven en Westervoort. Diverse vormen en schaalgroottes worden nog onderzocht, een geschikte locatie vinden is een van de uitdagingen. Dit hoeft niet noodzakelijk ontwikkeld en compleet geëxploiteerd te worden door de uitvoeringsorganisatie. Wel moet de uitvoeringsorganisatie hier constructief aan kunnen bijdragen.

Containermanagement

Hier hebben de gemeenten de wens voor een regierol, net als in de huidige situatie. Er worden duidelijke voordelen gezien van beheer en onderhoud van containers (of regie hierop) door dezelfde partij die inzamelt. Ook hier is circulariteit van de materialen een belangrijke voorwaarde.

Communicatie en klantcontact

Voor klachten over de inzameling moet men nu bij de inzamelaar zijn, uitbesteed aan Innovim door PreZero. In de praktijk komen klachten ook bij de gemeenten binnen, dat is niet te voorkomen, goede afstemming met de inzamelaar is daarin belangrijk.

De gemeenten willen meer doen aan communicatie- en informatiecampagnes gericht op bewustwording, tips voor afvalscheiding in het dagelijks leven en het effect van

scheidingsgedrag op de verdere verwerking van diverse stromen. Op dit moment wordt er gecommuniceerd via folders, campagnes, social media, website, afvalwijzer. Dit komt echter gauw in verdrukking door beperkte capaciteit bij de eigen communicatieafdeling.

Dit is een terrein waarin de gemeente ondersteund of zelfs grotendeels ontzorgd wil worden door de uitvoeringsorganisatie. Dit kan gaan om kennisdeling van succesvolle campagnes en effectiviteit van verschillende media. De gemeenten vinden het wel van groot belang dat er sprake is van (visuele) samenhang met de overige gemeentelijke communicatie over duurzaamheid.

Wat betreft inwonercontact is het gewenst om een loket te hebben waar inwoners zeer goed geholpen worden en er ook gehandeld wordt op basis van meldingen, minimaal gelijkwaardig aan het dienstverleningsniveau van de gemeenten. Ook een digitaal loket met informatie is vanuit de inwoner logischer. Uitvoeringsorganisatie en gemeente moeten niet onnodig naar elkaar doorverwijzen.

Overige diensten:

Het neerleggen van aanverwante taken als straatvegen, legen prullenbakken, bijplaatsingen et cetera is bespreekbaar, eventueel op langere termijn. De gemeenten hechten waarde aan het behoud van een eigen dienst met een voldoende breed taken- en competentiepakket te hebben als 'eigen' achtervang om snel te kunnen handelen.

3. Kennis, advies en bredere rolopvatting

Adviesrol van de uitvoeringsorganisatie

De samenwerkingspartner verwacht van de uitvoeringsorganisatie dat zij een adviesrol richting de opdrachtgever vervult. Zowel op het gebied van verbetering van de efficiëntie van de uitvoering als ook advies op het gebied van verbetering van de effectiviteit van het gemeentelijk afval- en grondstoffenbeleid.

De gemeente is beleidsverantwoordelijk maar heeft behoefte aan kennis en inzicht over de verwerkingsmarkt en best practices uit andere gemeenten. Vanuit de kennis van de operatie kan de uitvoeringsorganisatie ook een sparringpartner zijn voor nieuwe ideeën en politieke wensen.

Deze adviesrol leidt ook tot een proactieve houding in de dagelijkse praktijk. Als de uitvoeringsorganisatie bijvoorbeeld veel vervuiling bij PBD-verzamelcontainers constateert wordt op korte termijn met de gemeente contact gezocht voor een oplossing.

SROI en Circulaire economie

Wat betreft de bijdrage van de uitvoeringsorganisatie aan sociaaleconomische doelstellingen (SROI, arbeidsparticipatie, etc.) zijn de gemeentelijke kaders leidend. De gemeenten kennen het 'Liemers inkoopbeleid' met eisen voor social return van partners en uitvoeringsorganisaties. Hier moet de uitvoeringsorganisatie in ieder geval aan voldoen.

Er is interesse in de rol van de uitvoeringsorganisatie om 'bij te dragen aan totstandkoming van een Circulaire (regionale) Economie', met name gerelateerd aan de basistaak

‘grondstoffen’. Er zijn diverse functionarissen binnen 1Stroom hier actief op dit brede dossier, onder andere bij energie en economie. Het is niet gewenst dat dit grotere pakket bij de uitvoeringsorganisatie wordt neergelegd.

4. Governance en bedrijfsvoering

Wat betreft de bedrijfsvoering zijn zaken als: ‘bedrijfsmatigheid en efficiëntie’, ‘continuïteit en leveringszekerheid en ‘flexibiliteit en slagkracht om de dienstverlening aan te passen op nieuwe ontwikkelingen’ belangrijke verwachtingen vanuit de gemeenten.

Samenwerkingsrelatie met heldere afspraken

Ongeacht de juridische verhouding tot de uitvoeringspartij (marktpartij of overheidssamenwerking) wil de gemeente snel kunnen schakelen om de dienstverlening te wijzigen. Ook moeten de afspraken dusdanig scherp zijn dat de uitvoerende partij gehouden kan worden aan afspraken. Zeker in een overheidssamenwerking, waar contracten langjarig zijn en boetes ongebruikelijk, moet een vorm gevonden worden om met ontevredenheid en conflicten om te gaan.

Wat betreft invloed op een overheidsvennootschap wordt vooral een mogelijke spanning gezien tussen het algemeen belang van de vennootschap en het belang van Duiven en Westervoort, gemeenten met een beperkt inwonertal en mogelijk een excentrische ligging.

Zelfde standaarden gemeenten en transparantie

De gemeente is gehouden aan de Wet Open Overheid, inwoners moeten kunnen inzien hoe beslissingen tot stand zijn gekomen en hoe belastinggeld wordt besteed. Deze transparante basishouding wordt ook verwacht van de uitvoeringspartij, marktpartij of overheidssamenwerking. Deze moet de kostenopbouw van de dienstverlening en eventuele wijzigingen goed toelichten en onderbouwen.

Ook op het gebied van ethisch personeelsbeleid en breder MVO-beleid worden van de uitvoeringsorganisatie zelfde standaarden verwacht als van de eigen organisatie.

5. Regionale samenwerking

Op dit moment wordt al samengewerkt met de directe buurgemeenten. Zowel in de vorm van gezamenlijke aanbestedingen als in een ambtelijk platform om kennis en ervaring uit te wisselen. Dit wordt op waarde geschat, veel gemeenten hebben dezelfde uitdagingen zoals bijplaatsingen, kwaliteit grondstoffen of zwerfafval.

De gemeenten werken op een aantal vlakken al samen met Doesburg en Zevenaar. Het is ook logisch om thema's zoals gedragsbeïnvloeding bovenregionaal op te pakken. Ook staat de gemeente positief tegenover initiatieven als ‘GoClean de Liemers’.

Eventuele samenwerking via een (nieuwe) uitvoeringsorganisatie kan leiden tot een vergelijkbare samenwerking met andere gemeenten dan nu. Hier staan de gemeenten voor

open, al willen ze ook met de directe buurgemeenten blijven samenwerken. Dit leidt wellicht wel tot dubbelingen.

Belangrijkste voorwaarde voor uitwisseling is ook regelmatige terugkoppeling over de uit te voeren taken/ideeën/ontwikkelingen. Wat wordt er gedaan? Hoe verloopt het? Wat kunnen we van elkaar leren? Samenwerking leidt idealiter tot snelle kennisuitwisseling over nieuwe ontwikkelingen en niet tot een trage vergader- en besluitvormingscultuur.

bijlage 2 Dienstverleningsoverzicht

Huidige Dienstverleningsoverzicht gemeente Duiven			
DVO v2.	Huidige situatie Duiven		Uitvoering door
	Laagbouw	Hoogbouw	
Restafval	1 x in de 4 weken minicontainer (240 of 140 liter) 13 x per jaar	Ondergrondse container met afvalpas	PreZero
Groente, Fruit en Tuinafval (GFT)	1 x in de 2 weken (140 of 240 liter containers) 13 x per jaar	Verzamelcontainer die wordt meegenomen in de huis-aan-huis route	PreZero
Plastic-, Blik en Drankenkartons (PBD)	1 x in de 2 weken PMD zakken aan de straat, 26 x per jaar		PreZero
Oud Papier en Karton (OPK)	1 x in de 2 maanden minicontainers of dozen ingezameld met 5 verenigingen. Hoogbouw elke maand verzamelcontainers. Deel van de hoogbouw heeft een ondergrondse container		PreZero
Glas	Boven- en ondergrondse glasbakken verspreid door de gemeente		Remondis
Luiers	Luiercontainers op ABS en 3 openbare locaties in de gemeente (1100 liter containers)		Remondis
Textiel	Bovengrondse textielcontainers verspreid door gemeente		Curitas
	Inleveren bij 2Switch of goed doel		
Klein Chemisch Afval (KCA)	Inleveren op ABS en medicijnen ook bij apotheek		Gemeente
Grofvuilregeling	Geen grofvuilregeling aanhuis		Gemeente
Snoeiafval	1 keer per maand op afroep (12 x per jaar) en tegen betaling		PreZero
Kringloopgoederen	Brengen of gratis laten ophalen op afroep		2Switch Westervoort
Afvalbrengstation	Afvalaanbiedstation Duiven: De Ploen in Duiven		Buitendienst gemeente
openingstijden	ma - vr 13.30 - 16.30 en za 9:00 - 12:00 uur (940 uur per jaar)		
toegangscontrole	Afvalpas		
fracties en betaling	Gratis en niet gratis stromen (€ 12,- per m³)		
beheerd door	eigen buitendienst gemeente		
Opmerkingen	Komt misschien een aparte medicijnenroute Inzameling OPK met vrijwilligers is onzeker Luiercontainers in gemeente kan worden uitgebreid of ingekrimpt bij vervuiling		
Bron:	Anne van Seters, medewerker afval (22 dec.'21)		

Huidige Dienstverleningsoverzicht gemeente Westervoort			
DVO v2.	Huidige situatie Westervoort		Uitvoering door
	Laagbouw	Hoogbouw	
Restafval	1 x in de 4 weken minicontainer (140 of 240 l) 13 x per jaar	Ondergrondse container met afvalpas	PreZero
Groente, Fruit en Tuinafval (GFT)	1 x in de 2 weken en van april tot en met oktober 1 x per week in minicontainer (140,	Verzamelcontainer die wordt meegenomen in de huis-aan-huis route of citybin	PreZero
Plastic-, Blik en Drankenkartons (PBD)	1 x in de 2 weken PMD zakken (26 x per jaar) aan straat en 2 ondergrondse PMD containers, 2 x per week geleegd		PreZero
Oud Papier en Karton (OPK)	1 keer in de maand met 3 verenigingen d.m.v. dozen aan de straat. Deel hoogbouw heeft een verzamelcontainer die ook door vrijwilligers wordt geleegd.		PreZero
	Openbare papiercontainers in Westervoort		van Mierle
Glas	Bovengrondse glasbakken verspreid door het dorp		Remondis
Luiers	2 luiercontainers (1100 liter) bij 2Switch, 1 x per week geleegd		Remondis
Textiel	Boven- en ondergrondse textielcontainers verspreid door het dorp		2Switch
	Inleveren bij 2Switch of goed doel		
Klein Chemisch Afval (KCA)	Inleveren op ABS. Medicijnen ook bij apotheek		PreZero
	Inleveren bij 2Switch		2Switch
Grofvuilregeling	1 x per maand op afroep		PreZero
Snoeiafval	1 vaste dag in april en 1 vaste dag in oktober op afroep, gratis		PreZero
Kringloopgoederen	Brengen naar of gratis laten ophalen op afroep		2Switch
Afvalbrengstation	Afvalbrengstation Noord: Beijerinckweg 9a, Arnhem		PreZero
	openingstijden		
	toegangscontrole		
	fracties en betaling		
	beheerd door		
	Opmerkingen		
Bron:	Anne van Seters, medewerker afval (22 dec.'21)		

bijlage 3 Overzicht actuele contracten en looptijden

looptijden contracten huishoudelijk afval gemeente Duiven			actie in 2023 nodig stilstaande verlening		
Contract	Partner	Contractperiode	opties verlenen	join	harmonisatie met Wv
Overeenkomst inzameling huishoudelijk afval 2023-2024 (rest, gft, pmd, grof groen, containermanagement, diftarregistratie)	PreZero	2 jaar, 1 jan 2023 tot 31 dec 2024.	Optie 2x 2 jaar verlengen	Z/22/096383	vanaf 2025? Wv loopt af 31 dec 2024
	PreZero	1 jan 2024 tot 31 dec 2024	geen	Z/23/112964	nee
Verwerking restafval	AVR	1 januari 2015 - 31 december 2019, verlengd tot 1 jan 2025	benut	17DV03048/201401140	nee, vanaf 2025? Gezamenlijke Europese aanbesteding MIRA
	AVR	1 januari 2015 - 31 december 2019, verlengd tot 1 jan 2025	benut	idem	nee, vanaf 2025? Gezamenlijke Europese aanbesteding MIRA
Inzameling huisraad, AEEA, oud ijzer, textiel	2Switch	Contract 5 jaar 1 jan 2019- 31 december 2023, verlenging tot 31 december 2024	benut	Z/23/111707	ja
	Remondis	1 jan 2022- 31 dec 2022, verlengd tot 31-12-2024	Jaarlijks opzegbaar voor 1 oktober	21/088903	ja
Onderhoud en levering data ondergrondse containers	Newwaste	1 januari 2023- 31 december 2024	Voor 1 november in overleg over nieuwe periode	Z/22/100429	ja
	Stichting Open	1 januari 2022 tot 31 december 2023, verlengd tot en met 31 dec 2025		Z/21/084139	ja
Levering PMD Publiek- publieke overeenkomst en Addendum	Midwaste	Overeenkomst 2019 t/m 2024	optie op verlenging met nog 2 jaar	37587 en 66006	ja
	Nedvang	1 januari 2020-31 december 2029		Z/19/059537	ja
DNO Verpakkingen	Addcomm	1 januari 2020- 31 december 2022, verlengd tot 31-12-2024.	automatische verlenging met 1 jaar tenzij deze voor 1 okt is opgezegd.	10984	ja
	Van Mierle	1 jaar, 1-1-2023 t/m 31-12-2023	geen	Z/22/099961	ja
Oud papierinzameling, verwerking	PRN	tenminste tot 31-12-2022	stilstaande verlening		ja
	Remondis	1 juli 2021- 31 december 2023 (30 maanden contract)	Stilstaande verlenging voor een jaar, opzeggen voor 1 oktober	Z/21/082069	ja

looptijden contracten huishoudelijk afval gemeente Westervoort				actie in 2023 nodig stilstaande verlening		
Contract	Partner	Contractperiode	verlengdatum	join	harmonisatie met Duiven	
Inzameling rest. gft, pmd, papier grof vuil, diftarmanagement	PreZero	1 juli 2015- 31 december 2020	verlengd met 2 jaar t/m december 2022 opnieuw verlengd met 2 jaar t/m dec 2024	4162 67773 22/93103	Vanaf 2025? Dv heeft tot 31 dec 2024	
Afvalaanbiedstation Arnhem Noord	PreZero	Per 1 juli 2021	Jaarlijks opzegbaar, opzegtermijn 1 jaar 1 juli 2024	83013		
Verwerking restafval	Attero (MRA)	1 januari 2020- 31 december 2024	2 maal met 2 jaar. Ook opzeggen voor deze datum	48842		
Verwerking gft	Attero (MRA)	1 januari 2015- 31 december 2022 Plus verlenging tot 1 januari 2025	Verlengd met 2 jaar	Z/22/093204/201558369	Dv heeft contract met AVR	
Inzameling huisraad, AEEA, oud ijzer, textiel, KCA depot	2Switch	Contract 5 jaar 1 jan 2019 (tot 31 dec 2023)	verlenging met 1 jaar tot 31-12-2024.	Z/19/046518 en Z/23/111702	ja	
Glas	Remondis	1 jan 2021- 31 dec 2022, verlengd tot 31-dec 2025	Stilzwijgend verlengt met duur 1 jaar. Jaarlijks opzegbaar voor 1 oktober.	Z/21/088903	ja	
Onderhoud en levering data ondergrondse containers	Newwaste	1 januari 2023- 31 dec 2024	Voor 1 november in overleg voor nieuwe periode	Z/22/100430	ja	
AEEA	Stichting OPEN	Loopt initieel tot en met 31 december 2023. 1 januari 2022 tot 31 december 2023, verlengd tot en met 31 dec 2015		Z/23/106356	ja	
Levering PMD Publiek- publieke overeenkomst en Addendum	Midwaste	1 janu 2019 t/m 2024	optie op verlenging met nog 2 jaar		ja	
DNO Verpakkingen	Nedvang	1 januari 2020-31 december 2029		Z/19/059537		
Afvalwijzer app	Addcom	1 januari 2020- 31 december 2022, verlengd tot 31-12-2024.	verlengd met telkens een periode van 1 jaar. Jaarlijks opzegbaar voor 1 oktober.	10984	ja	
Oud papierinzameling, verwerking	Van Mierle	1 jaar, 1-1-2023 t/m 31-12-2023	Geen verlenging	Z/22/099952	ja	
Deelnemingsovereenkomst PRN/papiervezelconvenant	PRN	Tenminste tot 3-12-2022	stilzwijgende verlenging			
Luierinzameling en verwerking	Remondis	1 juli 2021- 31 december 2023 (30 maanden contract)	Stilzwijgende verlenging voor een jaar. Jaarlijks opzegbaar voor 1 oktober.	Z/21/082070	ja	

AKTE VAN STATUTENWIJZIGING VAN CIRCULUS-BERKEL B.V.

Op dertien december tweeduizend éénentwintig verscheen voor mij, _____
mr. Adriana Maria Johanna Hommes-Kuijer, notaris, gevestigd te Zwolle: _____
Caroline Nellie Samsom, geboren te Alphen aan den Rijn op acht mei _____
negentienhonderd achtenzestig, kantooradres Grote Voort 291C, 8041 BL Zwolle,
De comparant verklaarde dat de algemene vergadering van: **Circulus-Berke** _____
B.V., een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, met zetel te _____
Apeldoorn en kantoorhoudende te Aruba 16, 7332BK Apeldoorn, ingeschreven in-
het handelsregister onder nummer 62086014, hierna te noemen: de _____
Vennootschap, op negen december tweeduizend éénentwintig (09-12-2021) _____
heeft besloten om in de statuten van de Vennootschap na te melden wijziging aan
te brengen en om de comparant te machtigen om de akte van statutenwijziging te-
doen passeren. _____

De statuten van de Vennootschap zijn laatstelijk gewijzigd bij akte, op een juni _____
tweeduizend zeventien (01-06-2017) verleden voor voornoemde notaris mr. _____
A.M.J. Hommes-Kuijer, destijds notaris te Apeldoorn, thans notaris te Zwolle. _____
Ter uitvoering van gemeld besluit heeft de comparant, handelend als gemeld, _____
verklaard in de statuten van de Vennootschap de volgende wijziging aan te _____
brengen: _____

Artikel 1 lid 1, komt te luiden als volgt: _____

1. De vennootschap draagt de naam: Circulus B.V. _____
De comparant, handelend als gemeld, verklaarde voorts dat een kopie van de _____
notulen van de algemene vergadering van de vennootschap, waarin tot wijziging _____
van de statuten en tot machtiging van de comparant werd besloten, is aan deze _____
akte is gehecht. _____

SLOT AKTE _____

De comparant is mij, notaris, bekend. _____

Van de verklaringen van de comparant heb ik, notaris, in Zwolle op de datum aan-
het begin van deze akte gemeld deze akte opgemaakt. _____

De zakelijke inhoud van deze akte heb ik medegedeeld en toegelicht aan de _____
comparant. _____

De comparant heeft verklaard voor het tekenen van deze akte kennis te hebben _____
genomen van de inhoud van deze akte en daarmee in te stemmen. _____

Vervolgens heb ik deze akte beperkt voorgelezen en hebben de comparant en ik _____
deze akte onmiddellijk daarna ondertekend. _____

(Volgt ondertekening)

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT:

De ondergetekende:

mr. ADRIANA MARIA JOHANNA HOMMES-KUIJER, notaris te Zwolle,

verklaart:

dat de statuten van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid:
Circulus B.V. (voorheen genaamd: Circulus-Berkel B.V.), met zetel te
Apeldoorn, voor het laatst gewijzigd zijn bij akte verleden op 13 december 2021
ten overstaan van ondergetekende;

dat zij zich naar beste kunnen ervan heeft overtuigd dat sedert bedoelde wijziging
gemelde statuten luiden overeenkomstig de aan deze verklaring gehechte tekst.

Getekend te Zwolle 13 december 2021

DOORLOPENDE TEKST
VAN DE STATUTEN VAN
Circulus B.V.
(voorheen genaamd: Circulus-Berkel B.V.)
met zetel te Apeldoorn
per 13 december 2021

STATUTEN:

Artikel 1. NAAM EN ZETEL.

1. De vennootschap draagt de naam: Circulus B.V.
2. Zij heeft haar zetel te Apeldoorn.

Artikel 2. DOEL.

De vennootschap heeft ten doel:

1. Het in opdracht en/of ten behoeve van de in haar aandeelhoudende gemeenten, die haar krachtens het bepaalde in artikel 10.24 Wet Milieubeheer hebben aangewezen als inzameldienst en haar een uitsluitend recht (kunnen) hebben verleend zoals bedoeld in artikel 2.24 sub a Aanbestedingswet 2012, in het algemeen belang werkzaam te zijn op het gebied van bepaalde gemeentelijke taken en/of het voorzien in behoeften van algemeen belang, zoals met name het op het grondgebied van de aandeelhoudende gemeenten (laten) inzamelen, (laten) vervoeren, nuttig (laten) toepassen, (laten) verwijderen en (laten) verwerken van afvalstoffen en/of grondstoffen, een en ander in de ruimste zin;
2. De vennootschap tracht de in lid 1 van dit artikel omschreven doelstelling te bereiken tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten;
3. Verder kan de vennootschap activiteiten ontplooiën die verwant zijn aan de in lid 1 van dit artikel genoemde activiteiten, ook voor zover deze niet op het grondgebied van de aandeelhoudende gemeenten worden ontplooid dan wel formeel niet binnen de omvang van het (eventueel) aan de vennootschap verleende uitsluitende recht vallen zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel;
4. Voor zover de vennootschap de in de leden 3 en 5 van dit artikel genoemde activiteiten in opdracht en/of ten behoeve van anderen dan de in haar aandeelhoudende gemeenten verricht, zijn die activiteiten in omvang van ondergeschikt belang ten opzichte van de activiteiten die in opdracht en/of ten behoeve van de in haar aandeelhoudende gemeenten worden verricht;
5. Naast de in de leden 1 en 3 van dit artikel genoemde doelstellingen/taken/activiteiten, heeft de vennootschap tot doel/taak/activiteit:
 - a. het deelnemen in, het financieren van, het voeren van de directie over of de administratie van ondernemingen die tot doel hebben het verrichten van activiteiten in het kader van het verwijderen, (laten) inzamelen en verwerken van afvalstoffen en/of grondstoffen en/of op het gebied van reinigingstaken in het algemeen, een en ander mede in het kader van het milieu- en afval- en/of grondstoffenbeleid van elk der als aandeelhouder aangesloten gemeenten, en het verlenen van diensten en het verstrekken van adviezen aan gemelde ondernemingen;
 - b. de exploitatie van, waaronder begrepen de huur en verhuur, het onderhoud en de leasing van voertuigen en apparatuur, daaronder begrepen het uitvoeren van dealerschappen, op het gebied van afval en/of grondstoffeninzameling, reiniging, plaagdierbestrijding en

ontsmetting, en daarmee aanverwante activiteiten in de ruimste zin des woords; _____

- c. voorts kan de vennootschap in het kader van een full-service concept— voor integraal ketenbeheer inzake afval- en/of grondstoffenverwijdering en reiniging daarmee verwante activiteiten ontplooiën; _____
- d. het ontwikkelen van werkgelegenheid voor mensen met een grote— afstand tot de arbeidsmarkt en het ontplooiën van diverse activiteiten— hiertoe welke activiteiten ten goede dienen te komen aan de— leefbaarheid van de buurten, waarbij bewoners actief worden betrokken; _____
- e. het verwerven, exploiteren en vervreemden van rechten van intellectuele en/of industriële eigendom, daaronder mede begrepen al dan niet— gepatenteerde know-how, alsmede van registergoederen; _____
- f. het verwerven en (door-) leasen van bedrijfsmiddelen; _____
- g. het verkrijgen, verwerven in genot, vervreemden, huren, verhuren,— vervaardigen, administreren, financieren, beheren, exploiteren en— bezwaren van goederen; _____
- h. het uitvoeren van en het verlenen van medewerking aan de uitvoering— van pensioenregelingen en lijfrente-overeenkomsten; _____
- i. - voorzover daarop in deze statuten niet een uitzondering is gemaakt— het sluiten van overeenkomsten waarbij de vennootschap zich als borg— of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt; _____
- j. het verrichten van alle handelingen welke met het vorenstaande in de— ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn. _____

Artikel 3. KAPITAAL EN AANDELEN.

- 1. Het kapitaal van de vennootschap bestaat uit: _____
 - één of meer aandelen A, genummerd van A1 af; _____
 - één of meer aandelen B, genummerd van B1 af; _____
 - één of meer aandelen C, genummerd van C1 af; _____
 - één of meer aandelen D, genummerd van D1 af; _____
 - één of meer aandelen E, genummerd van E1 af; _____
 - één of meer aandelen F, genummerd van F1 af; _____
 - één of meer aandelen G, genummerd van G1 af; _____
 - één of meer aandelen H, genummerd van H1 af. _____Voorst bestaat de mogelijkheid om: _____
 - één of meer aandelen I, genummerd van I1 af, en, _____
 - één of meer aandelen J, genummerd van J1 af, _____
 - één of meer aandelen K, genummerd van K1 af; _____
 - één of meer aandelen L, genummerd van L1 af; _____
 - één of meer aandelen M, genummerd van M1 af; _____
 - één of meer aandelen N, genummerd van N1 af, en _____
 - één of meer aandelen O, genummerd van O1 af, _____uit te geven, (elk) met een nominale waarde van een euro (€ 1,00). _____
- 2. Alle aandelen luiden op naam. _____
- 3. Er kunnen geen aandeelbewijzen worden uitgegeven. _____

Artikel 4. BEGRIPSBEPALINGEN.

- 1. In deze statuten wordt, voor zover niet uitdrukkelijk anders wordt vermeld,— verstaan onder: _____
 - a. de directie: het bestuur in de zin van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;
 - b. directeur(en): bestuurder(s) in de zin van Boek 2 van het Burgerlijk— Wetboek; _____
 - c. aandelen: de aandelen soort A, de aandelen soort B, de aandelen soort _____

- C, de aandelen soort D, de aandelen soort E, de aandelen soort F, de
aandelen soort G, de aandelen soort H, de aandelen soort I, de
aandelen soort J, de aandelen soort K, de aandelen soort L, de
aandelen soort M, de aandelen soort N en de aandelen soort O
tezamen;
- d. aandeelhouders: de houders van aandelen soort A, de houders van
aandelen soort B, de houders van aandelen soort C, de houders van
aandelen soort D, de houders van aandelen soort E, de houders van
aandelen soort F, de houders van aandelen soort G, de houders van
aandelen soort H, de houders van aandelen soort I, de aandelen soort J,
de aandelen soort K, de aandelen soort L, de aandelen soort M, de
aandelen soort N en de houders van aandelen van soort O tezamen;
- e. de algemene vergadering: de vergadering van de houders van aandelen
soort A, de houders van aandelen soort B, de houders van aandelen
soort C, de houders van aandelen soort D, de houders van aandelen
soort E, de houders van aandelen soort F, de houders van aandelen
soort G, de houders van aandelen soort H, de houders van aandelen
soort I, de aandelen soort J, de aandelen soort K, de aandelen soort L,
de aandelen soort M, de aandelen soort N en de houders van aandelen
van soort O tezamen;
- f. certificaten: certificaten op naam van aandelen in het kapitaal van de
vennootschap;
- g. certificaathouders: houders van certificaten;
- h. vergadergerechtigden: aandeelhouders, certificaathouders die
vergadergerechtigd zijn, stemgerechtigde vruchtgebruikers van
aandelen en stemgerechtigde pandhouders van aandelen;
- i. vergaderrecht: het recht om de algemene vergadering bij te wonen en
daarin het woord te voeren;
- j. jaarrekening: de balans en de winst- en verliesrekening met de
toelichting;
- k. e-mail: een langs elektronische weg toegezonden leesbaar en
reproduceerbaar bericht;
2. Onder het begrip: "schriftelijk" wordt in deze statuten tevens begrepen: per
telefax of per e-mail.
3. De definities als bedoeld in lid 1 hebben in het enkelvoud dezelfde betekenis
als in het meervoud en omgekeerd.
- Artikel 5. REGISTER VAN AANDEELHOUDERS**
1. De directie houdt ten kantore van de vennootschap een register waarin de
volgende gegevens zijn opgenomen:
- a. de namen en adressen van alle aandeelhouders met vermelding van de
datum waarop zij de aandelen hebben verkregen, de datum van de
erkenning of betekening, de soort van de aandelen, alsmede van het op
ieder aandeel gestorte bedrag;
- b. indien en voor zover van toepassing, het feit dat aan aandelen geen
stemrecht toekomt;
- c. de namen en adressen van hen die een recht van vruchtgebruik of een
pandrecht op aandelen hebben, met vermelding van de datum waarop
zij het recht hebben verkregen en de datum van erkenning of
betekening, alsmede met vermelding welke aan de aandelen verbonden
rechten hen toekomen;
- d. de namen en adressen van de houders van certificaten van aandelen
waaraan vergaderrecht is verbonden, met vermelding van de datum

- waarop het vergaderrecht aan het betreffende certificaat is verbonden—
en de datum van erkenning of betekening;_____
- e. de e-mailadressen van de vergadergerechtigden die instemmen met—
oproeping voor de algemene vergadering door middel van e-mail,_____
zomede de vermelding dat de betreffende vergadergerechtigde met_____
zodanige oproeping heeft ingestemd._____
 - f. het van rechtswege ontstane pandrecht op aandelen waarvoor_____
certificaten met vergaderrecht zijn uitgegeven; en_____
 - g. ieder verleend ontslag van aansprakelijkheid voor nog niet gedane_____
stortingen._____

Het register wordt regelmatig bijgehouden. Iedere aantekening in het register wordt getekend door een directeur._____

- 2. Zodra door een vergadergerechtigde de instemming met oproeping per e—
mail is ingetrokken, wordt de vermelding van het e-mailadres uit het register
verwijderd._____
- 3. Aandeelhouders en anderen van wie gegevens ingevolge lid 1 in het register
moeten worden opgenomen, verschaffen aan de directie tijdig de nodige_____
gegevens._____
- 4. De directie verstrekt desgevraagd aan een aandeelhouder, een_____
vruchtgebruiker, een pandhouder en een houder van een certificaat van een
aandeel waaraan bij de statuten vergaderrecht is verbonden om niet een_____
uittreksel uit het register met betrekking tot zijn recht op een aandeel of_____
certificaat van een aandeel. Rust op het aandeel een recht van vruchtgebruik
of een pandrecht, dan vermeldt het uittreksel welke aan de aandelen_____
verbonden rechten hen toekomen._____
- 5. De directie legt het register ten kantore van de vennootschap ter inzage van
de vergadergerechtigden. De gegevens van het register omtrent niet_____
volgestorte aandelen zijn ter inzage van ieder van de vergadergerechtigden;
een afschrift of uittreksel van deze gegevens wordt ten hoogste tegen_____
kostprijs verstrekt._____
- 6. Vergadergerechtigden en pandhouders en vruchtgebruikers zonder_____
stemrecht zijn verplicht er zorg voor te dragen dat hun woonplaats en adres –
daaronder een e-mailadres begrepen – te allen tijde bij de vennootschap_____
bekend zijn; zij zijn zelf aansprakelijk voor de schade die uit het niet voldoen
aan deze verplichting voor hen mocht voortvloeien._____
- 7. Oproepingen, kennisgevingen, verklaringen, verzoeken, opgaven,_____
mededelingen en, in het algemeen, alle berichten die bestemd zijn voor de in
de vorige zin bedoelde personen, worden gericht aan de bij de vennootschap
bekende adressen als bedoeld in het vorige lid._____

Artikel 6. UITGIFTE VAN AANDELEN. VOORKEURSRECHT.

- 1. Onder uitgifte van aandelen wordt mede begrepen het vervreemden van rechten
tot het nemen van aandelen, alsmede het vervreemden door de_____
vennootschap van aandelen in haar kapitaal die zij zelf houdt, tenzij deze_____
statuten anders bepalen._____
Onder uitgifte van aandelen wordt niet begrepen het uitgeven van aandelen—
aan iemand, indien en voorzover deze een voordien reeds verkregen recht—
tot het nemen van aandelen uitoefent._____
- 2. Uitgifte van aandelen geschiedt door de directie ingevolge een besluit van de
algemene vergadering._____
De algemene vergadering kan besluiten tot uitgifte en vervreemding van_____
aandelen van een bepaalde soort slechts nemen met inachtneming van het—
bepaalde in artikel 39 van deze statuten._____

Voor de uitgifte van aandelen, waaronder niet begrepen het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen, is vereist een daartoe bestemde ten overstaan van een in Nederland gevestigde notaris verleden akte waarbij de betrokkenen partij zijn.

3. Bij het besluit tot uitgifte van aandelen worden de koers en de verdere voorwaarden van uitgifte door de algemene vergadering bepaald. Tevens wordt bepaald of aan het aandeel stemrecht verbonden is.
4. De vennootschap kan bij uitgifte van aandelen geen eigen aandelen nemen.
5. Iedere aandeelhouder heeft bij uitgifte van aandelen een voorkeursrecht naar evenredigheid van het gezamenlijke bedrag van zijn aandelen, onverminderd het hierna in lid 6 bepaalde.

Een niet toewijsbaar overschot wordt per aandeel -op een door de directie te bepalen wijze- onder de gegadigde aandeelhouders verloot.

Telkens indien en voorzover er van het voorkeursrecht geen gebruik wordt gemaakt, komt het toe aan de overige gegadigde aandeelhouders in evenredigheid van hun bezit aan aandelen.

Het voorkeursrecht kan telkens voor een enkele uitgifte worden beperkt of uitgesloten bij besluit van de algemene vergadering met inachtneming van het bepaalde in artikel 39 van deze statuten.

6. Bij de uitoefening van het voorkeursrecht hebben de houders van aandelen van dezelfde soort als de uit te geven aandelen voorrang boven de houders van aandelen van de andere soort. De gegadigde houders van aandelen van dezelfde soort als waartoe de uit te geven aandelen behoren zullen onderling dit recht van voorrang hebben naar evenredigheid van het gezamenlijke bedrag van hun aandelen van de desbetreffende soort.

Aandeelhouders hebben geen voorkeursrecht bij uitgifte van aandelen aan werknemers van de vennootschap of van een groepsmaatschappij.

7. De vennootschap kondigt de uitgifte met voorkeursrecht en het tijdvak waarin dat kan worden uitgeoefend schriftelijk aan alle aandeelhouders aan. Het voorkeursrecht kan worden uitgeoefend gedurende ten minste vier weken na de dag van verzending van de aankondiging.

8. Bij het nemen van een aandeel moet daarop het nominale bedrag worden gestort.

Bedongen kan worden dat het nominale bedrag of een deel daarvan eerst behoeft te worden gestort na verloop van een bepaalde tijd of nadat de vennootschap het zal hebben opgevraagd.

Storting op een aandeel moet in geld geschieden, voorzover niet een andere inbreng is overeengekomen. Storting in geld in een andere geldeenheid dan die waarin het nominale bedrag van de aandelen luidt, kan slechts geschieden met toestemming van de vennootschap.

Artikel 7. VERKRIJGING VAN (EIGEN) AANDELEN/CERTIFICATEN.

1. Het bestuur beslist over de verkrijging van aandelen in het kapitaal van de vennootschap. Verrijking door de vennootschap van niet-volgestorte aandelen in haar kapitaal is nietig.
2. De vennootschap mag, behalve om niet, geen volgestorte eigen aandelen verkrijgen indien:
 - a. het eigen vermogen van de vennootschap, verminderd met de verkrijgingsprijs, kleiner is dan de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden;
 - b. indien de directie weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de verkrijging van de aandelen niet zal kunnen blijven

- voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden;_____
- c. door de algemene vergadering of door een door deze aangewezen_____
- ander vennootschapsorgaan machtiging tot de verkrijging is verleend._____
3. Verrijking van eigen aandelen is niet toegestaan, indien en voor zover door die verkrijging niet ten minste een (1) aandeel met stemrecht door een ander dan de vennootschap of een dochtermaatschappij wordt gehouden._____
4. Indien de vennootschap na een verkrijging anders dan om niet, niet kan_____ voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, zijn de directeuren die dat ten tijde van de verkrijging wisten of redelijkerwijs behoorden te_____ voorzien, jegens de vennootschap hoofdelijk verbonden tot vergoeding van het tekort dat door de verkrijging is ontstaan met de wettelijke rente vanaf de dag van de verkrijging. Niet verbonden is de directeur die bewijst dat het niet aan hem te wijten is dat de vennootschap de aandelen heeft verkregen en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden. De vervreemder van de aandelen die wist of_____ redelijkerwijs behoorde te voorzien dat de vennootschap na de verkrijging_____ niet zou kunnen voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden is_____ jegens de vennootschap gehouden tot vergoeding van het tekort dat door de verkrijging van zijn aandelen is ontstaan, voor ten hoogste de verkrijgingsprijs van de door hem vervreemde aandelen, met de wettelijke rente vanaf de dag van de verkrijging._____
- De bestuurders en de vervreemder zijn niet bevoegd tot verrekening van hun schuld uit hoofde van dit artikel._____
5. Ingeval van een verkrijging onder algemene titel door de vennootschap van_____ aandelen als gevolg waarvan de vennootschap samen met haar_____ dochtermaatschappijen alle aandelen houdt, is het bepaalde artikel 2:207a lid 2 Burgerlijk Wetboek van toepassing._____
6. Onder het begrip aandelen in dit artikel zijn certificaten daarvan begrepen._____
- Artikel 8. KAPITAALVERMINDERING.**_____
1. De algemene vergadering kan besluiten tot vermindering van het geplaatste kapitaal door intrekking van aandelen of door het bedrag van aandelen bij_____ statutenwijziging te verminderen. In dit besluit moeten de aandelen waarop het besluit betrekking heeft, worden aangewezen en moet de uitvoering van het besluit zijn geregeld._____
2. Een besluit tot intrekking kan slechts betreffen aandelen die de vennootschap zelf houdt of waarvan zij de certificaten houdt, dan wel alle aandelen van een soort of aanduiding waarvan voor de uitgifte in de statuten is bepaald dat zij_____ kunnen worden ingetrokken met terugbetaling, of wel de uitgelote aandelen_____ van een soort waarvan voor de uitgifte in de statuten is bepaald dat zij_____ kunnen worden uitgeloot met terugbetaling. In andere gevallen kan slechts_____ tot intrekking worden besloten met instemming van de betrokken_____ aandeelhouders._____
- Ingeval van intrekking met terugbetaling van een bepaalde soort aandelen_____ wordt, naast de nominale waarde van die aandelen, zo mogelijk aan de_____ houders van de desbetreffende soort aandelen uitgekeerd een bedrag ter_____ grootte van de met die aandelen corresponderende resultatenrekening, na_____ aanzuivering daarvan met de voordien nog niet aangezuiverde afboekingen_____ van die reserve als bedoeld in artikel 35, lid 6._____
3. Vermindering van het nominale bedrag van aandelen zonder terugbetaling en zonder ontheffing van de verplichting tot storting moet naar evenredigheid op alle aandelen van een zelfde soort of aanduiding plaatsvinden. Van het_____ vereiste van evenredigheid mag worden afgeweken met instemming van alle

aandeelhouders.

4. Een ontheffing van de verplichting tot volstorting is slechts mogelijk ter uitvoering van een besluit tot vermindering van het bedrag van de aandelen. Zulk een ontheffing, alsmede een terugbetaling die geschiedt ter uitvoering van een besluit tot vermindering van het bedrag van de aandelen, moet naar evenredigheid op alle aandelen geschieden, tenzij voor de uitgifte van aandelen van een bepaalde soort of aanduiding of nadien met instemming van alle houders van aandelen van de desbetreffende soort of aanduiding in de statuten is bepaald dat ontheffing of terugbetaling kan geschieden uitsluitend op die aandelen; voor die aandelen geldt de eis van evenredigheid. Van het vereiste van evenredigheid mag worden afgeweken met instemming van alle betrokken aandeelhouders.
5. Het bepaalde in artikel 38, leden 2 tot en met 4, is van overeenkomstige toepassing.
6. Op een besluit tot vermindering van het kapitaal met terugbetaling zijn de leden 3 tot en met 8 van artikel 36 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9. AANDELEN BEHORENDE TOT EEN GEMEENSCHAP.

1. Behoren één of meer aandelen of een recht van vruchtgebruik of een pandrecht daarop, dan wel één of meer certificaten of een recht van vruchtgebruik of een pandrecht daarop tot een gemeenschap waarop titel 3:7, Burgerlijk Wetboek van toepassing is, dan kunnen de deelgenoten zich slechts door één persoon tegenover de vennootschap doen vertegenwoordigen.
2. De aanwijzing van een vertegenwoordiger als in lid 1 van dit artikel bedoeld of een wijziging daarvan heeft tegenover de vennootschap eerst effect, zodra haar daarvan - indien de vennootschap zulks verlangt - op deugdelijke wijze is gebleken.

Artikel 10. KWALITEITSEIS. EXTRA VERPLICHTINGEN VOOR AANDEELHOUDERS.

1. Aandeelhouders kunnen slechts zijn publiekrechtelijke rechtspersonen als bedoeld in artikel 2:1 van het Burgerlijk Wetboek alsmede naamloze vennootschappen of besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid waarvan de aandelen op grond van de statuten uitsluitend rechtstreeks of middellijk kunnen worden gehouden door publiekrechtelijke rechtspersonen danwel de vennootschap.
2. Indien de Dienstverleningsovereenkomst ("DVO") ten aanzien van een aandeelhouder (gemeente) eindigt is deze aandeelhouder verplicht de daaruit voortvloeiende schade en kosten voor de vennootschap binnen drie maanden na die beëindiging te vergoeden aan de vennootschap, deze schade en kosten hierna ook te noemen: "desintegratiekosten". Onder desintegratiekosten zijn in ieder geval te verstaan: (i) kosten verband houdende met beëindiging van de DVO en (ii) kosten als gevolg van economisch noodzakelijk te gelde te maken of versneld afschrijven van activa. Deze desintegratiekosten worden bij gebreke van overeenstemming - hetgeen in ieder geval wordt aangenomen het geval te zijn als niet binnen drie maanden na de vorenbedoelde beëindiging van de DVO overeenstemming is bereikt -, vastgesteld op de wijze als bepaald in artikel 11A lid 6 van deze statuten.
3. Het aantal door de aandeelhouders gehouden aandelen dient evenredig te zijn aan het aantal aansluitingen. De aandeelhouders zullen iedere vijf jaar, of zoveel eerder de algemene vergadering hiertoe besluit, nagaan of aan het in de eerste volzin van dit lid

bepaalde is voldaan. In geval van een afwijking van het in de eerste volzin—
van dit lid bepaalde, zullen de aandeelhouders tezamen bewerkstelligen dat
zo spoedig mogelijk de juiste verhouding wordt bereikt door middel van—
uitgifte en/of inkoop en/of intrekking van aandelen, steeds tegen de nominale
waarde van de betreffende aandelen en steeds op de voor aandeelhouders—
en de vennootschap meest billijke en kostenefficiënte wijze.——

4. Indien een aandeelhouder niet voldoet aan het in lid 1 van dit artikel gestelde
vereiste en/of indien een aandeelhouder niet binnen drie maanden nadat een
verplichting als bedoeld in lid 2 van dit artikel voor hem is gaan gelden aan—
die verplichting heeft voldaan, is het aan zijn aandelen verbonden stemrecht
en het recht om daarop uitkeringen te ontvangen opgeschort totdat hij alsnog
aan die verplichting heeft voldaan.——

Artikel 11A. GOEDKEURINGSREGELING.——

1. Vervreemding van aandelen is slechts mogelijk na verkregen goedkeuring—
van de algemene vergadering.——
2. Een aandeelhouder die één of meer van zijn aandelen wil vervreemden moet
daarvan, onder opgave van de voorgenomen te vervreemden aandelen,——
mededeling doen aan de directie. De directie is alsdan verplicht een——
algemene vergadering bijeen te roepen tegen een zodanig tijdstip dat deze——
vergadering binnen een maand na ontvangst van bedoelde mededeling wordt
gehouden. In deze vergadering moet worden besloten of de vereiste——
goedkeuring al dan niet zal worden verleend, welk besluit binnen twee weken
nadat de vergadering is gehouden aan de betrokken aandeelhouder moet——
worden medegedeeld.——
Is binnen twee maanden nadat het voornemen tot vervreemding aan de——
directie is medegedeeld, geen beslissing aan degene die wil vervreemden——
medegedeeld, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend op de——
laatste dag van de vorenbedoelde termijn van twee maanden.——
3. Indien goedkeuring tot de vervreemding wordt verleend of geacht wordt te——
zijn verleend, dan moet de overdracht overeenkomstig de mededeling——
plaatsvinden binnen drie maanden nadat de goedkeuring is verleend, of——
geacht wordt te zijn verleend, bij gebreke waarvan de goedkeuring is——
vervallen.——
4. Indien de goedkeuring wordt geweigerd, moet het desbetreffende orgaan bij
hetzelfde besluit één of meer gegadigden aanwijzen, die bereid zijn al de——
aandelen waarop het verzoek betrekking heeft tegen contante betaling over——
te nemen.——
Indien en voorzover de vennootschap bevoegd is aandelen in haar eigen——
kapitaal te verwerven kan zij ook zonder de instemming van de verzoeker als
gegadigde worden aangewezen. Gelijktijdig met de mededeling aan de——
betrokken aandeelhouder dat de vereiste goedkeuring wordt geweigerd,——
moet hem opgave worden gedaan van bedoelde gegadigde(n), bij gebreke——
waarvan de goedkeuring geacht wordt te zijn verleend. Artikel 11A lid 3 is——
van overeenkomstige toepassing.——
5. De verzoeker dient binnen vijftien dagen na de mededeling bedoeld in lid 4 te
verklaren of hij aan de daarin genoemde gegadigde(n) wenst te——
vervreemden, bij gebreke waarvan hij geacht wordt zijn verzoek te hebben——
ingetrokken.——
6. De overnameprijs zal zoveel mogelijk door de verzoeker en de gegadigde(n)
in onderling overleg worden vastgesteld, een en ander met inachtneming van
het hierna bepaalde. Zo vaststelling van de prijs van de aandelen niet in——
onderling overleg mogelijk blijkt -hetgeen in ieder geval wordt aangenomen—

het geval te zijn als niet binnen drie maanden na de mededeling bedoeld in lid 1 overeenstemming is bereikt-, wordt de prijs vastgesteld door drie onafhankelijke deskundigen, één te benoemen door de verzoeker, één te benoemen door de vennootschap namens de gegadigde(n) en één in onderling overleg door de door de verzoeker en de vennootschap benoemde deskundigen, dan wel -indien geen van de belanghebbenden zich daartegen verzet- door één onafhankelijke deskundige, te benoemen door belanghebbenden in onderling overleg. Indien een partij niet binnen zeven dagen na afloop van de hiervoor in dit lid genoemde termijn van twee maanden een deskundige heeft benoemd en/of indien de door de aanbieder en de gegadigde benoemde deskundigen niet binnen zeven dagen na afloop van de hiervoor in dit lid genoemde termijn van twee maanden overeenstemming hebben bereikt, wordt/worden die deskundige(n) op verzoek van de meest gereede partij benoemd door de voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken in welker gebied de vennootschap feitelijk is gevestigd.

7. De in het vorige lid bedoelde deskundige(n) is/zijn gerechtigd tot inzage van alle boeken en bescheiden van de vennootschap en tot het verkrijgen van alle inlichtingen waarvan kennisneming voor zijn/hun waardering dienstig is. De deskundige(n) is/zijn verplicht de door hem/hen vastgestelde prijs aan de directie op te geven; de directie is verplicht deze prijs onverwijld mede te delen aan de verzoeker en de gegadigde(n).
8. De verzoeker is bevoegd zijn verzoek in te trekken, mits dat geschiedt binnen dertig dagen nadat de prijs, waarvoor hij de aandelen aan de gegadigde(n) kan overdragen, aan hem is medegedeeld.
9. De aandelen dienen te worden overgedragen binnen drie maanden nadat de prijs waarvoor de aandelen aan de gegadigden kunnen worden overgedragen is vastgesteld, al dan niet door deskundigen.
10. De kosten aan benoeming van de deskundige(n) en aan de waardering verbonden komen voor rekening van:
 - a. de verzoeker, indien hij zijn verzoek intrekt;
 - b. de verzoeker voor de helft en de gegadigde(n) waaraan de overdracht plaatsvindt voor de andere helft, in dier voege dat iedere gegadigde waaraan overdracht plaatsvindt, bijdraagt in verhouding tot het aantal aan hem overgedragen aandelen;
 - c. de vennootschap in alle overige gevallen.
 De deskundige(n) als bedoeld in lid 6 van dit artikel is/zijn bevoegd, naar redelijkheid en billijkheid, te bepalen dat voormelde kosten op een andere wijze dan hiervoor vermeld ten laste komen van de verzoeker, de gegadigde(n) en/of de vennootschap.
11. Indien een aandeelhouder die overeenkomstig het in lid 6 bepaalde gehouden is aandelen te leveren na verloop van een termijn van tenminste dertig dagen na daartoe schriftelijk te zijn gesommeerd in gebreke blijft met de nakoming van de leveringsplicht, dan is de vennootschap onherroepelijk tot de overdracht gemachtigd. De vennootschap zal in dat geval de opbrengst, na aftrek van alle terzake vallende kosten, uitkeren aan de aandeelhouder.
12. Mededelingen, opgaven en kennisgevingen ingevolge dit artikel 11A geschieden schriftelijk.
13. Het in dit artikel bepaalde blijft buiten toepassing indien een aandeelhouder krachtens de wet tot overdracht van aandelen aan een ander verplicht is.
14. Het in dit artikel bepaalde blijft buiten toepassing op die overdrachten ten

aanzien waarvan alle aandeelhouders hebben medegedeeld af te zien van de naleving van die bepalingen. Overdracht kan daarna slechts geschieden binnen drie maanden nadat al die aandeelhouders zodanige verklaring hebben afgelegd.

15. Toedeling van aandelen uit hoofde van verdeling van een gemeenschap geldt als vervreemding in de zin van lid 1, tenzij het betreft een verdeling van een gemeenschap met toedeling van de aandelen aan degene van wiens zijde de aandelen in die gemeenschap zijn gevallen.

Artikel 11B.

1. Indien:
- een aandeelhouder ophoudt aan de aan hem gestelde kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 10 te voldoen, en/of
 - de Dienstverleningsovereenkomst tussen een aandeelhouder en de vennootschap is geëindigd,
- dan is hij verplicht binnen drie maanden na de aanvang van deze situatie zijn aandelen, middels aangetekend schrijven gericht aan het bestuur, aan de vennootschap aan te bieden. Het bestuur is verplicht zo spoedig mogelijk nadat bedoeld aanbod haar heeft bereikt een algemene vergadering bijeen te roepen. De algemene vergadering dient binnen drie maanden -nadat het aanbod de vennootschap heeft bereikt een rechtspersoon aan te wijzen als bedoeld in artikel 10 lid 1, die bereid en in staat is de aandelen tegen contante betaling over te nemen; de algemene vergadering kan tevens de vennootschap zelf aanwijzen, indien en voorzover de vennootschap bevoegd is aandelen in haar eigen kapitaal te verwerven.
- De aandeelhouder is alsdan verplicht zijn aandelen aan de door de algemene vergadering aangewezen gegadigde aan te bieden. Het bepaalde in artikel 11A is van overeenkomstige toepassing voor wat betreft de bepaling van de waarde van de aandelen en het tijdstip van levering.
2. Indien de aandeelhouder niet voldoet aan de in lid 1 van dit artikel 11B gestelde verplichting tot levering is de vennootschap daartoe onherroepelijk gemachtigd om namens hem zijn aandeel of aandelen te leveren en daartoe het nodige te verrichten.

Artikel 11C.

Het in de artikelen 11A en 11B bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de overdracht of overgang van:

- voorkeursrechten bij uitgifte van aandelen; of
- rechten tot het nemen van aandelen.

Artikel 12. LEVERING VAN AANDELEN.

Voor de levering van aandelen is vereist een daartoe bestemde ten overstaan van een in Nederland gevestigde notaris verleden akte waarbij betrokkenen partij zijn. Een levering als in de vorige zin bedoeld werkt mede van rechtswege tegenover de vennootschap. Behoudens in het geval dat de vennootschap zelf bij de rechtshandeling partij is, kunnen de aan de desbetreffende aandelen verbonden rechten eerst worden uitgeoefend nadat zij de rechtshandeling overeenkomstig de wet heeft erkend of de akte overeenkomstig de wet aan haar is betekend.

Artikel 13. VRUCHTGEBRUIK OP AANDELEN.

- Op aandelen kan een recht van vruchtgebruik worden gevestigd.
- De aandeelhouder heeft het stemrecht op aandelen waarop een recht van vruchtgebruik is gevestigd.
- De vruchtgebruiker heeft geen vergaderrechten.
- Uit het aandeel voortspuitende rechten, strekkende tot het verkrijgen van aandelen, komen aan de aandeelhouder toe, met dien verstande dat hij de

waarde daarvan moet vergoeden aan de vruchtgebruiker, voor zover deze krachtens zijn recht van vruchtgebruik daarop aanspraak heeft.

5. Het bepaalde in artikel 12 vindt overeenkomstige toepassing op de vestiging, de afstand en de levering van het recht van vruchtgebruik op aandelen.

Artikel 14. PANDRECHT OP AANDELEN.

1. Op aandelen kan pandrecht worden gevestigd.
2. De aandeelhouder heeft het stemrecht op aandelen waarop een pandrecht is gevestigd.
3. De pandhouder heeft geen vergaderrechten.
4. Het bepaalde in artikel 11A is van overeenkomstige toepassing op de vervreemding en overdracht van aandelen door de pandhouder of de verblijving van aandelen aan de pandhouder, met dien verstande dat de pandhouder alle ten aanzien van de vervreemding en overdracht aan de aandeelhouder toekomende rechten uitoefent en diens verplichtingen terzake nakomt.
5. Het bepaalde in artikel 12 vindt overeenkomstige toepassing op de vestiging en de levering van een pandrecht op aandelen.

Artikel 15. DIRECTIE. BESLUITVORMING.

1. De vennootschap wordt bestuurd door een directie, bestaande uit een of meer directeuren, onder toezicht van een uit één of meer personen bestaande raad van commissarissen.
2. Een meerhoofdige directie vergadert zo dikwijls een directeur daarom verzoekt.
3. Een meerhoofdige directie besluit met volstreekte meerderheid van stemmen. Bij staken van stemmen is de algemene vergadering bevoegd terzake een besluit te nemen.
4. Indien een directeur direct of indirect een persoonlijk tegenstrijdig belang heeft met de vennootschap neemt hij geen deel aan de beraadslaging en besluitvorming terzake binnen de directie. Indien hierdoor geen directiebesluit kan worden genomen, wordt het besluit genomen door de raad van commissarissen.
5. De directie kan ook buiten vergadering besluiten nemen, mits dit schriftelijk geschiedt en alle stemgerechtigde directeuren met deze wijze van besluitvorming hebben ingestemd. De leden 3 en 4 zijn van overeenkomstige toepassing.
6. De directie is zonder goedkeuring van de algemene vergadering, doch na verkregen toestemming van de raad van commissarissen, bevoegd tot het verrichten van rechtshandelingen als bedoeld in artikel 2:204, lid 1, Burgerlijk Wetboek.
7. De directie is zonder opdracht van de algemene vergadering niet bevoegd tot het doen van aangifte tot faillietverklaring van de vennootschap.

Artikel 16. BENOEMING EN BEZOLDIGING VAN DIRECTEUREN.

1. Het aantal directeuren wordt vastgesteld door de algemene vergadering.
2. Directeuren worden benoemd door de algemene vergadering. Ook een rechtspersoon kan tot directeur worden benoemd. De algemene vergadering kan één of meer directeuren de titel algemeen directeur verlenen en te allen tijde ontnemen.
3. De vennootschap heeft een beleid op het terrein van bezoldiging van de directie. Het beleid wordt vastgesteld door de algemene vergadering op voorstel van de raad van commissarissen. De bezoldiging van de directeuren, hun overige arbeidsvoorwaarden en de verdere bijzonderheden en voorwaarden omtrent de aanstelling, worden met

inachtneming van het in de vorige volzin bedoelde bezoldigingsbeleid, vastgesteld door de raad van commissarissen.

Artikel 17. SCHORSING EN ONTSLAG.

1. Directeuren kunnen te allen tijde worden geschorst en ontslagen door het orgaan dat tot zijn benoeming bevoegd is, doch niet dan nadat hij in de gelegenheid is gesteld in de vergadering waarin tot zijn schorsing of ontslag wordt besloten, te worden gehoord, waarbij hij zich door een raadsman kan doen bijstaan of vertegenwoordigen.
2. Een besluit tot schorsing of ontslag, anders dan op eigen verzoek, kan door het orgaan dat tot benoeming bevoegd is slechts worden genomen in een vergadering met een meerderheid van tenminste twee/derde van de uitgebrachte stemmen, welke twee/derde meer dan de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen, niet te boven gaan.
3. Indien het orgaan, dat tot benoeming bevoegd is, niet binnen drie maanden na de datum van ingang van de schorsing beslist over de ten aanzien van de geschorste te nemen maatregelen, is deze schorsing vervallen.
4. De raad van commissarissen kan een directeur schorsen. Na een dergelijk besluit roept de raad van commissarissen een algemene vergadering bijeen, welke vergadering zal beslissen over de ten aanzien van de geschorste te nemen maatregelen. Alvorens deze beslissing te nemen, zal de geschorste in de gelegenheid worden gesteld in deze vergadering te worden gehoord.

Artikel 18. DIRECTIEREGLEMENT. TAAKVERDELING DIRECTEUREN.

1. De directie kan, met inachtneming van deze statuten, een reglement opstellen, waarin aangelegenheden betreffend de taakverdeling en werkwijze van de directie worden geregeld. Goedkeuring van de algemene vergadering is nodig voor besluiten van de directie, strekkende tot het vaststellen, wijzigen of opheffen van een directiereglement. Voorts kunnen de directeuren, al dan niet bij reglement, hun werkzaamheden onderling verdelen. Bij gebreke van overeenstemming kan de algemene vergadering besluiten met welke taken ieder van de directeuren meer speciaal zal zijn belast.
2. Elke directeur is tegenover de vennootschap gehouden tot een behoorlijke vervulling van zijn taak. Tot de taak van de directeur behoren alle bestuurstaken die niet bij of krachtens de wet of de statuten aan een of meer andere directeuren zijn toebedeeld. Bij de vervulling van hun taak richten de directeuren zich naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming. Elke directeur draagt verantwoordelijkheid voor de algemene gang van zaken. Hij is voor het geheel aansprakelijk terzake van onbehoorlijk bestuur, tenzij hem mede gelet op de aan anderen toebedeelde taken geen ernstig verwijt kan worden gemaakt en hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen van onbehoorlijk bestuur af te wenden.

Artikel 19. ONTSTENTENIS OF BELET VAN EEN OF MEER DIRECTEUREN.

1. Ingeval van ontstentenis of belet van een of meer directeuren zijn de overblijvende directeuren of is de enig overblijvende directeur tijdelijk met het bestuur belast, onverminderd het bepaalde in artikel 15.
2. Ingeval van ontstentenis of belet van alle directeuren of van de enig directeur is de raad van commissarissen met het bestuur belast, in welk geval de raad van commissarissen bevoegd is uit of buiten zijn midden een of meer personen aan te wijzen die tijdelijk met het gehele bestuur zullen zijn belast. De beloning van een tijdelijke functionaris zal door de raad van commissarissen worden vastgesteld.

3. Indien lid 2 van dit artikel toepassing vindt, is de raad van commissarissen—
verplicht zo spoedig mogelijk een algemene vergadering bijeen te roepen,—
teneinde de nodige voorzieningen te (doen) treffen._____

Artikel 20. VERTEGENWOORDIGING._____

1. De directie vertegenwoordigt de vennootschap._____
- De bevoegdheid tot vertegenwoordiging komt bovendien toe aan:_____
- a. hetzij iedere directeur met de titel algemeen directeur afzonderlijk;_____
- b. hetzij twee gezamenlijk handelende directeurs._____
2. De directie is bevoegd om, onverminderd hetgeen geldt op grond van artikel
21, te besluiten tot het aanstellen van procuratiehouders met algemene of—
beperkte vertegenwoordigingsbevoegdheid. Ieder hunner vertegenwoordigt—
de vennootschap met inachtneming van de begrenzing aan zijn bevoegdheid
gesteld._____
- Hun titulatuur wordt door de directie bepaald._____
3. Indien alle aandelen in het kapitaal van de vennootschap worden gehouden
door één aandeelhouder, worden, indien deze aandeelhouder tevens de—
vennootschap vertegenwoordigt, rechtshandelingen van de vennootschap—
met deze enig aandeelhouder schriftelijk vastgelegd._____

Artikel 21. MACHTIGING OF GOEDKEURING VOOR BESLUITEN VAN—
DE DIRECTIE._____

1. De directie behoeft de goedkeuring van de raad van commissarissen en de—
algemene vergadering voor besluiten van de directie strekkende tot:_____
- a. het vaststellen van een jaarbegroting, kasstroom- en resultatenprognose
en bijbehorend businessjaarplan en investeringsplan;_____
- b. het in belangrijke mate wijzigen van de aard van de werkzaamheden van
de vennootschap;_____
- c. het, hetzij door de vennootschap zelf, hetzij door een—
dochtermaatschappij, oprichten van, deelnemen in, overnemen van of—
het gaan voeren van het bestuur over een andere onderneming,_____
- alsmede het afstoten of liquideren dan wel het beëindigen van het—
management over zodanige onderneming, alsmede het in enigerlei—
andere vorm aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met—
een andere onderneming;_____
- d. het nemen van een rechtstreekse of middellijke deelneming in het—
kapitaal van een andere onderneming en het wijzigen van de omvang—
van zodanige deelneming;_____
- e. het aangaan van overeenkomsten waarbij de vennootschap zich als—
borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk
maakt of zich tot zekerheidsstelling voor een schuld van een derde—
verbindt;_____
- f. het doen van een voorstel tot juridische fusie of splitsing in de zin van—
Titel 7, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek._____
2. De directie behoeft de goedkeuring van de raad van commissarissen voor—
alle besluiten van de directie strekkende tot het uitbrengen van stem op—
aandelen in de algemene vergadering van CiRec B.V._____
3. De algemene vergadering kan, gehoord de raad van commissarissen, in een
daartoe strekkend besluit nauwkeurig te omschrijven besluiten van de—
directie aangeven, welke de goedkeuring van de algemene vergadering, dan
wel van de raad van commissarissen behoeven._____
4. De directie verschaft aan de raad van commissarissen tijdig de voor de—
uitoefening van diens taak noodzakelijke gegevens._____
- Voorts legt het jaarlijks aan de raad van commissarissen ter goedkeuring—

over een begroting en een bedrijfsjaarplan, mede omvattende de activiteiten van de dochtermaatschappijen.

Het bedrijfsjaarplan maakt onderdeel uit van een door het bestuur op te stellen continue strategisch plan, dat jaarlijks wordt bijgesteld en mede ter goedkeuring aan de raad van commissarissen wordt voorgelegd.

5. De directie zal een reglement houdende nadere regels omtrent de taak en de werkwijze van de directie vaststellen. Vaststelling en wijziging van het in de vorige zin bedoelde reglement behoeft de voorafgaande goedkeuring van de raad van commissarissen.

Artikel 22. RAAD VAN COMMISSARISSEN.

1. De vennootschap heeft een raad van commissarissen, bestaande uit tenminste vijf leden. Is het aantal commissarissen minder dan vijf, dan neemt de raad van commissarissen onverwijld maatregelen tot aanvulling van het aantal commissarissen.
2. De raad van commissarissen is belast met het uitoefenen van toezicht op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming. Hij staat de directie met raad ter zijde. Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming. De directie verschaft de raad van commissarissen tijdig de voor de uitoefening van zijn taak noodzakelijke gegevens. De directie stelt tenminste één keer per jaar de raad van commissarissen schriftelijk op de hoogte van de hoofdlijnen van het strategisch beleid, de algemene en financiële risico's en het beheers- en controlesysteem van de vennootschap.
3. Slechts natuurlijke personen zijn tot commissaris benoembaar. Tot lid van de raad van commissarissen zijn niet benoembaar:
 - a. personen in dienst van de vennootschap;
 - b. personen die deel uitmaken van de raad van één van de in de vennootschap deelnemende gemeenten, dan wel burgemeester of wethouders zijn van die gemeenten;
 - c. ambtenaren in dienst van een aandeelhouder en alle overige personen die bij een aandeelhouder werkzaam zijn anders dan op grond van een ambtelijke aanstelling, voorzover de werkzaamheden van die personen grotendeels betrekking hebben op de werkzaamheden van de vennootschap zoals blijkt uit de doelomschrijving van de vennootschap.
4. De raad van commissarissen stelt een profielschets voor zijn omvang en samenstelling vast, met inachtneming van het in lid 1 van dit artikel bepaalde en rekening houdend met de aard van de onderneming, haar activiteiten en de gewenste deskundigheid en achtergrond van de commissarissen. De raad van commissarissen bespreekt de profielschets voor het eerst bij vaststelling en vervolgens bij iedere wijziging in de algemene vergadering.
5. De leden van de raad van commissarissen worden benoemd als volgt:
 - a. door de algemene vergadering, uit een bindende voordracht, op te maken door de raad van commissarissen, betreffende twee (2) commissarissen;
 - b. door de algemene vergadering, uit een bindende voordracht, op te maken door de ondernemingsraad van de vennootschap, betreffende één (1) commissaris;
 - c. door de algemene vergadering, betreffende tenminste twee (2) commissarissen,

welke voordracht(en) ten minste één persoon voor iedere te vervullen plaats bevat.

Onder ondernemingsraad wordt hier verstaan de krachtens de Wet op de Ondernemingsraden voor de ondernemingen van de vennootschap en haar dochtermaatschappijen ingestelde gemeenschappelijke ondernemingsraad.

6. De raad van commissarissen deelt de algemene vergadering tijdig mede wanneer, ten gevolge waarvan en overeenkomstig welk profiel in zijn midden een plaats moet worden vervuld.

Indien de ondernemingsraad een persoon voor benoeming dient voor te dragen, nodigt de raad van commissarissen de ondernemingsraad daartoe tijdig uit een voordracht terzake van de benoeming van een commissaris op te maken.

De ondernemingsraad maakt de voordracht bekend aan de raad van commissarissen en de algemene vergadering. De voordracht is met redenen omkleed.

De leden 7 en 8 van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing.

7. Bij een voordracht tot benoeming van een commissaris worden van de kandidaat medegedeeld zijn leeftijd, zijn beroep en de betrekkingen die hij bekleedt of heeft bekleed voor zover die van belang zijn in verband met de vervulling van de taak van een commissaris. Tevens wordt vermeld aan welke rechtspersonen hij reeds als commissaris is verbonden, waarbij, indien zich daaronder rechtspersonen bevinden, die tot eenzelfde groep behoren, met de aanduiding van die groep kan worden volstaan. De aanbeveling en de voordracht tot benoeming of herbenoeming van een commissaris worden gemotiveerd. Bij herbenoeming wordt rekening gehouden met de wijze waarop de kandidaat zijn taak als commissaris heeft vervuld.

8. De algemene vergadering kan aan de voordracht steeds het bindend karakter ontnemen bij een besluit, genomen met een meerderheid van ten minste twee/derde der geldig uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin het gehele kapitaal vertegenwoordigd is.

De algemene vergadering van aandeelhouders is vrij een commissaris te benoemen, indien de daarvoor vereiste voordracht niet is opgemaakt binnen drie maanden na daartoe strekkend verzoek van het bestuur en/of de raad van commissarissen.

9. Indien de voordracht één kandidaat voor een te vervullen plaats bevat, heeft een besluit over de voordracht tot gevolg dat de kandidaat is benoemd, tenzij het bindend karakter aan de voordracht wordt ontnomen.

10. Een commissaris kan te allen tijde door de algemene vergadering worden geschorst, in welk geval binnen drie maanden na de schorsing een nieuwe algemene vergadering moet worden gehouden, welke vergadering, nadat de geschorste gelegenheid is geboden zich te verdedigen, of wel besluit tot opheffing der schorsing, of wel tot ontslag van de geschorste overgaat. Indien zodanige vergadering niet binnen de gestelde termijn is gehouden, of door die vergadering niet een besluit met betrekking tot de schorsing is genomen, vervalt de schorsing.

11. De algemene vergadering is bevoegd een commissaris ook zonder voorafgaande schorsing te ontslaan.

12. Een commissaris treedt uiterlijk af op de dag van de eerstvolgende algemene vergadering welke wordt gehouden na afloop van de dag waarop hij na zijn laatste benoeming vier jaar commissaris is geweest.

Met inachtneming van het vorenstaande stelt de raad van commissarissen een rooster van aftreden samen. Indien zich een tussentijdse vacature in de

- raad van commissarissen voordoet, geldt de raad als volledig samengesteld; evenwel wordt zo spoedig mogelijk een definitieve voorziening getroffen. —
Een wijziging in dit rooster kan niet meebrengen dat een zittend commissaris tegen zijn wil aftreedt voor het verstrijken van de termijn waarvoor hij was benoemd. —
Een periodiek aftredende commissaris is terstond herbenoembaar. —
Commissarissen zijn echter maximaal twee maal herbenoembaar. —
13. De raad van commissarissen stelt een reglement voor zijn taakverdeling en werkwijze vast. In het reglement wordt in ieder geval een passage opgenomen voor zijn omgang met het bestuur, de algemene vergadering en eventueel de ondernemingsraad. —
 14. De raad van commissarissen benoemt na overleg en ruggespraak met de algemene vergadering, uit zijn midden een voorzitter en voorts, al of niet uit zijn midden, een secretaris. —
 15. Ieder der leden van de raad van commissarissen heeft, na verkregen toestemming van de voorzitter van de raad, toegang tot alle kantoor- en bedrijfsruimten van de vennootschap en de aan haar verbonden onderneming, alsmede van haar dochtermaatschappijen en de daaraan verbonden ondernemingen, en is bevoegd tot inzage van alle boeken, bescheiden en andere informatiedragers in de administratie van de vennootschap en van haar dochtermaatschappijen. —
 16. De raad van commissarissen heeft de bevoegdheid zich in de uitoefening van zijn taak ten koste van de vennootschap te doen bijstaan door zodanige deskundigen als hij wenselijk zal achten. —
 17. De raad van commissarissen vergadert ten minste viermaal per jaar en voorts zo dikwijls dit gewenst wordt door één of meer zijner leden of door één of meer van de leden van het bestuur. —
Alle besluiten worden genomen met volstrekte meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter beslissend, mits tenminste de helft van de in functie zijnde commissarissen ter vergadering aanwezig zijn. —
De termijn van oproeping van een vergadering van de raad van commissarissen bedraagt ten minste vijf dagen, die der oproeping en die der vergadering niet meegerekend. —
 18. De raad van commissarissen kan slechts besluiten nemen indien tenminste de helft van het aantal in functie zijnde commissarissen ter vergadering aanwezig is. —
 19. De bestuurder/leden van het bestuur van de vennootschap wo(o)n(t)(en) de vergadering van de raad van commissarissen bij, tenzij de raad anders besluit. —
 20. De raad van commissarissen kan uit zijn midden een of meer commissarissen aanwijzen als gedelegeerd commissaris, met de speciale taak namens de raad het dagelijks contact te onderhouden met het bestuur van de vennootschap en/of van een of meer van haar eventuele dochtermaatschappijen. De raad kan de taken en bevoegdheden van een gedelegeerd commissaris nader regelen, mits deze geen inbreuk maken op de taak en de bevoegdheden, die ingevolge de wet aan de raad van commissarissen als zodanig toekomen. —
 21. Het bestuur verstrekt aan de raad van commissarissen alle door dit orgaan verlangde inlichtingen, met inachtneming van het bepaalde in de wet. —
 22. Het bestuur stelt ten minste een keer per jaar de raad van commissarissen schriftelijk op de hoogte van de hoofdlijnen van het strategisch beleid, de —

algemene en financiële risico's en het beheers- en controlesysteem van de vennootschap.

23. De raad van commissarissen kan ook buiten vergadering besluiten nemen mits dit schriftelijk, per elektronische mail of per telefax geschiedt, alle commissarissen in het te nemen besluit gekend zijn en geen van hen zich tegen deze wijze van besluiten verzet.

Artikel 23. ONTSTENTENIS OF BELET VAN EEN OF MEER COMMISSARISSEN.

1. Ingeval van ontstentenis of belet van een of meer commissarissen zijn de overblijvende commissarissen of is de enig overblijvende commissaris tijdelijk met de uitoefening van de taken van de raad van commissarissen belast, onverminderd het bepaalde in artikel 15.
2. Ingeval van ontstentenis of belet van alle commissarissen of van de enige commissaris is de persoon die daartoe door de algemene vergadering is aangewezen tijdelijk met de uitoefening van de taken van de raad van commissarissen belast, als ware hij commissaris.
3. Indien lid 2 van dit artikel toepassing vindt, is de daar bedoelde persoon verplicht zo spoedig mogelijk een algemene vergadering bijeen te roepen, teneinde de nodige voorzieningen te (doen) treffen.
4. Indien geen persoon als bedoeld in lid 2 is benoemd, is iedere aandeelhouder bevoegd een algemene vergadering bijeen te roepen, teneinde de nodige voorzieningen te (doen) treffen.

Artikel 24. JAARLIJKSE ALGEMENE VERGADERING.

1. Elk jaar wordt ten minste één algemene vergadering gehouden en wel binnen twee maanden nadat de directie de jaarrekening van de vennootschap heeft opgemaakt. De agenda voor deze vergadering bevat de volgende onderwerpen:
 - a. verslag van de directie omtrent de zaken van de vennootschap in het afgelopen boekjaar en het gevoerde bestuur;
 - b. vaststelling van de jaarrekening;
 - c. bestemming van de winst respectievelijk vaststelling van de wijze waarop een geleden verlies zal worden gedelgd;
 - d. kwijting van de directeuren en van de commissarissen;
 - e. voorzien in eventuele vacatures betreffende directeuren en commissarissen;
 - f. behandeling van al hetgeen verder in de oproeping tot de algemene vergadering aan de orde zal zijn gesteld.
2. In plaats van een vergadering als bedoeld in lid 1 kunnen besluiten ook worden genomen op de wijze als bedoeld in artikel 31 van deze statuten.

Artikel 25. BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERINGEN.

1. Een buitengewone algemene vergadering wordt bijeengeroepen zo dikwijls de directie of een directeur dan wel de raad van commissarissen of een commissaris dit nodig acht, onverminderd het bepaalde in artikel 19 respectievelijk artikel 23.
2. Bovendien zal een buitengewone algemene vergadering worden bijeengeroepen, zodra een of meer personen, die ten minste een/honderdste gedeelte van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen, dit onder nauwkeurige opgave van de te behandelen onderwerpen schriftelijk aan de directie of de raad van commissarissen verzoeken. Indien alsdan geen buitengewone algemene vergadering bijeen wordt geroepen zodanig, dat zij binnen vier weken na ontvangst van bedoeld verzoek wordt gehouden, is ieder van de verzoekers zelf -met inachtneming

van de wet en deze statuten- tot de bijeenroeping bevoegd, zonder daartoe—
de machtiging van de voorzieningenrechter van de rechtbank te behoeven.—

Artikel 26. PLAATS VAN DE VERGADERINGEN.

1. Algemene vergaderingen worden gehouden in de gemeente waar de—
vennootschap haar woonplaats heeft of te Apeldoorn, Bronckhorst, —
Brummen, Deventer, Doesburg, Epe, Lochem of Zutphen. —
Een besluit tot statutenwijziging waarbij een vergaderplaats buiten Nederland
wordt aangewezen, kan slechts worden genomen met algemene stemmen in
een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd—
en voor zover alle vergadergerechtigden met de statutenwijziging hebben—
ingestemd. —
2. In een elders gehouden algemene vergadering kunnen geldige besluiten—
slechts worden genomen, indien alle vergadergerechtigden hebben—
ingestemd met de plaats van vergadering en de directeuren en de —
commissarissen voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid zijn—
gesteld om advies uit brengen. —

Artikel 27. OPROEPING. AGENDA.

1. Behoudens het bepaalde in artikel 25, lid 2, worden vergadergerechtigden tot
een algemene vergadering opgeroepen door de directie of door een directeur
dan wel door de raad van commissarissen of een commissaris, onverminderd
het bepaalde in artikel 19 respectievelijk artikel 23. —
De oproeping geschiedt per brief dan wel - indien de desbetreffende —
vergadergerechtigde daarmee heeft ingestemd - per e-mail, niet later dan op
de vijftiende dag voor de dag waarop de vergadering wordt gehouden. —
Was de oproepingstermijn korter of heeft de oproeping niet of niet op de —
juiste wijze plaatsgehad, dan kunnen toch wettige besluiten worden —
genomen, mits alle vergadergerechtigden ermee hebben ingestemd dat de —
besluitvorming plaatsvindt en de directeuren en de commissarissen —
voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid zijn gesteld om advies
uit te brengen. —
2. De oproeping vermeldt de te behandelen onderwerpen, alsmede het tijdstip—
waarop en de plaats waar de vergadering zal worden gehouden. —
Mededelingen welke krachtens de wet of de statuten aan de algemene —
vergadering moeten worden gericht, kunnen geschieden door opneming in—
de oproeping. —
3. Voorstellen van degenen die ter vergadering worden opgeroepen, worden op
de agenda geplaatst, mits deze voorstellen ten minste zeven dagen voor de
uiterste dag van oproeping schriftelijk bij de directie zijn ingediend. —
4. Omtrent onderwerpen waarvan de behandeling niet bij de oproeping is —
aangekondigd met inachtneming van de voor oproeping gestelde termijn, kan
niet wettig worden besloten, tenzij alle vergadergerechtigden ermee hebben
ingestemd dat de besluitvorming plaatsvindt en de directeuren en de —
commissarissen voorafgaand aan de besluitvorming over die onderwerpen in
de gelegenheid zijn gesteld om advies uit te brengen. —

Artikel 28. VERGADERRECHT.

1. Iedere vergadergerechtigde is bevoegd, in persoon of bij schriftelijk —
gevolmachtigde, het hem eventueel toekomende stemrecht uit te oefenen in
een algemene vergadering en voorts om zich ter vergadering te laten —
vertegenwoordigen onder overlegging van een schriftelijke, naar het oordeel
van de voorzitter van de vergadering toereikende, volmacht. —
2. De directie kan besluiten dat iedere vergadergerechtigde bevoegd is om door
middel van een elektronisch communicatiemiddel rechtstreeks kennis te —

nemen van en/of deel te nemen aan de verhandelingen van de algemene vergadering en om -voor wat betreft de stemgerechtigde vergadergerechtigde- het stemrecht uit te (doen) oefenen. Daartoe is vereist dat de desbetreffende vergadergerechtigde via het elektronisch communicatiemiddel kan worden geïdentificeerd en rechtstreeks kan kennisnemen van de verhandelingen van de vergadering, aan de beraadslaging en het hem toekomende stemrecht kan uitoefenen.

3. De directie kan voorwaarden verbinden aan het gebruik van het elektronische communicatiemiddel. In de oproeping worden deze voorwaarden genoemd of zal worden vermeld waar deze kunnen worden geraadpleegd.
4. Aan certificaten kunnen geen vergaderrechten worden toegekend.
5. De algemene vergadering is bevoegd het vergaderrecht aan één of meer certificaten te verbinden of te ontnemen.
6. De directeuren en commissarissen zijn bevoegd de algemene vergaderingen bij te wonen en hebben als zodanig in de algemene vergaderingen een raadgevende stem.

De directie kan zich desgewenst door een of meer adviseurs ter algemene vergadering doen bijstaan. Geen toegang hebben geschorste directeuren en geschorste commissarissen, onverminderd het bepaalde in artikel 17 lid 4 en artikel 22 lid 10.

Artikel 29. BESLUITVORMING.

1. Elk aandeel geeft recht op het uitbrengen van één stem.
2. De algemene vergadering besluit met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen, welke meerderheid tenminste:
 - I. de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigt; en
 - II. de meerderheid van de verschillende soorten aandelen die geplaatst zijn vertegenwoordigt,tenzij de wet of deze statuten anders voorschrijven.
3. In afwijking van het overigens in deze statuten bepaalde, kan een besluit tot statutenwijziging dat een wijziging van lid 1 van dit artikel omvat slechts worden genomen met algemene stemmen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.
4. Het door de voorzitter uitgesproken oordeel omtrent de uitslag van een stemming is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover gestemd werd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel. Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van vorenbedoeld oordeel de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, wanneer de meerderheid van de vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of schriftelijk geschiedde, een stemgerechtigde aanwezige dit verlangt. Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.
5. Indien bij een eerste stemming over personen geen volstrekte meerderheid is verkregen, wordt terstond een tweede stemming gehouden. Wordt ook bij de tweede stemming geen volstrekte meerderheid verkregen, dan heeft een herstemming plaats tussen de twee personen die bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich verenigden. Komen door gelijkheid van het aantal verworven stemmen meer dan twee personen voor de herstemming in aanmerking, dan zal bij een tussenstemming worden beslist welke twee personen in herstemming komen, respectievelijk wie met de persoon die de meeste stemmen op zich verenigde, in herstemming zal komen.
6. Staken over enig voorstel de stemmen, dan is dit voorstel verworpen.

7. Blanco stemmen en stemmen van onwaarde worden geacht niet te zijn uitgebracht.
8. Stemming over zaken geschiedt mondeling, stemming over personen schriftelijk bij gesloten ongetekende briefjes, tenzij de voorzitter in beide gevallen zonder tegenspraak in de vergadering van de zijde der stemgerechtigden een andere wijze van stemmen toelaat.
9. Voor een aandeel dat toebehoort aan de vennootschap of aan een dochtermaatschappij daarvan kan in de algemene vergadering geen stem worden uitgebracht; evenmin voor een aandeel waarvan een van hen de certificaten houdt.
De vennootschap of een dochtermaatschappij daarvan kan geen stem uitbrengen voor een aandeel waarop zij een recht van vruchtgebruik of een pandrecht heeft.

Artikel 30. LEIDING VAN EEN ALGEMENE VERGADERING. NOTULEN.

1. De leiding van een algemene vergadering berust bij de voorzitter van de raad van commissarissen. Indien deze niet aanwezig is of er de voorkeur aan geeft de vergadering niet voor te zitten, wordt de vergadering geleid door een andere commissaris, die daartoe wordt aangewezen door de ter vergadering aanwezige commissarissen.
Indien geen commissaris aanwezig is of indien de aangewezen commissaris er de voorkeur aan geeft de vergadering niet voor te zitten, wordt de vergadering geleid door de ter vergadering aanwezige directeur die het oudst in leeftijd is en bereid is de vergadering voor te zitten.
Indien geen directeur aanwezig is of indien de aanwezige directeur(en) er de voorkeur aan geeft/geven de vergadering niet voor te zitten, voorziet de algemene vergadering in de leiding.
2. Van het verhandelde worden, tenzij daarvan een notarieel proces-verbaal wordt opgemaakt, door een door de voorzitter aan te wijzen secretaris notulen gehouden.
Die notulen worden vastgesteld en ten blijke daarvan getekend door de voorzitter en de secretaris van de desbetreffende vergadering, dan wel vastgesteld in een volgende vergadering en alsdan ten blijke van vaststelling door de voorzitter en de secretaris van die volgende vergadering getekend.
3. Zowel de voorzitter van een vergadering als iedere directeur is te allen tijde bevoegd op kosten van de vennootschap opdracht te geven tot het opmaken van een notarieel proces-verbaal.

Artikel 31. BESLUITVORMING BUITEN VERGADERING.

1. Besluitvorming van aandeelhouders kan op andere wijze dan in een vergadering geschieden, mits alle vergadergerechtigden met deze wijze van besluitvorming hebben ingestemd en mits deze geschiedt middels algemene stemmen.
2. De stemmen worden schriftelijk uitgebracht.
3. De directeuren en commissarissen worden voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen.

Artikel 32. VERGADERING VAN HOUDERS VAN AANDELEN VAN EEN BEPAALDE SOORT.

1. Vergaderingen van houders van aandelen van een bepaalde soort kunnen te allen tijde worden bijeen geroepen door een directeur of de houder van een aandeel van de desbetreffende soort.
2. Overigens geldt voor de vergadering van houders van aandelen van een bepaalde soort en voor de besluitvorming daarin voor zover mogelijk hetzelfde als voor een algemene vergadering, met dien verstande dat:

- a. de oproepingen niet later dan de vijfde dag voor die van de vergadering moeten geschieden;
- b. alle besluiten worden genomen met tenminste negentig procent (90%) van de geldig uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin tenminste negentig procent (90%) van de geplaatste aandelen van de betreffende soort tegenwoordig of vertegenwoordigd is;
- c. alle stemmingen mondeling worden gehouden.

Artikel 33. BOEKJAAR. JAARREKENING.

1. Het boekjaar der vennootschap valt samen met het kalenderjaar.
2. Door de directie wordt jaarlijks binnen vijf maanden na afloop van het boekjaar van de vennootschap, behoudens verlenging van deze termijn met maximaal vijf maanden door de algemene vergadering op grond van bijzondere omstandigheden, een jaarrekening opgemaakt, welke voor de vergadergerechtigden ter inzage wordt gelegd ten kantore van de vennootschap.
Binnen deze termijn legt de directie ook het door haar opgestelde bestuursverslag over.
3. De jaarrekening wordt ondertekend door de directeuren en de commissarissen.
Ontbreekt de ondertekening van een of meer van hen, dan wordt daarvan onder opgave van reden melding gemaakt.
4. De vennootschap zorgt dat de opgemaakte jaarrekening, het bestuursverslag en de krachtens artikel 2:392 lid 1 Burgerlijk Wetboek, toe te voegen gegevens vanaf de oproep voor de algemene vergadering, bestemd tot hun behandeling, te haren kantore aanwezig zijn. Vergadergerechtigden kunnen de stukken aldaar inzien en er kosteloos een afschrift van verkrijgen.
5. De algemene vergadering stelt de jaarrekening vast.
Voorts besluit de algemene vergadering omtrent kwijting van de directie voor het in het afgelopen boekjaar gevoerde bestuur en van de raad van commissarissen terzake van de hem opgedragen taak, behoudens de wettelijke bepalingen.
6. De jaarrekening kan niet worden vastgesteld, indien de algemene vergadering geen kennis heeft kunnen nemen van de verklaring van de accountant als bedoeld in artikel 34, tenzij onder de overige gegevens een wettige grond wordt medegedeeld waarom de verklaring ontbreekt.
7. Indien de jaarrekening gewijzigd wordt vastgesteld, kunnen de vergadergerechtigden daarvan kosteloos een afschrift verkrijgen.
8. Het in dit artikel bepaalde omtrent het bestuursverslag en de krachtens artikel 2:392 lid 1 Burgerlijk Wetboek, toe te voegen gegevens blijft buiten toepassing indien artikel 2:396 lid 7 dan wel artikel 2:403 Burgerlijk Wetboek, voor de vennootschap geldt.

Artikel 34. ACCOUNTANT.

1. De vennootschap kan aan een accountant als bedoeld in artikel 2:393 Burgerlijk Wetboek de opdracht verlenen om de door de directie opgemaakte jaarrekening te onderzoeken overeenkomstig lid 3 van dat artikel, met dien verstande dat de vennootschap daartoe gehouden is indien de wet dat verlangt.
2. Tot het verlenen van de opdracht is de algemene vergadering bevoegd. Gaat deze daartoe niet over, dan is de directie bevoegd.
3. De aan de accountant verleende opdracht kan worden ingetrokken door de algemene vergadering en door degene die de opdracht heeft verleend. De opdracht kan enkel worden ingetrokken om gegronde redenen met

inachtneming van artikel 2:393 Burgerlijk Wetboek.

4. De accountant brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de directie en geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening.

Artikel 35. WINST EN VERLIES. RESULTATENREKENINGEN.

1. De vennootschap kent, naast eventuele wettelijke reserves, reserves in de vorm van resultatenrekeningen en wel voor iedere soort aandelen een resultatenrekening waarvan de letteraanduiding correspondeert met die van de desbetreffende soort aandelen.
2. Waar hierna in deze statuten wordt gesproken van resultatenrekeningen, worden daaronder zowel de resultatenrekening A als de resultatenrekening B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N en O begrepen, tenzij het tegendeel uitdrukkelijk blijkt.
Een resultatenrekening kan zowel een positief als een negatief saldo hebben.
3. In de toelichting op de jaarrekening van de vennootschap wordt een financieel overzicht opgenomen van verschillende activiteiten van de vennootschap als volgt:
 - de deelneming in de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid: CiRec B.V., statutair gevestigd te Apeldoorn, hierna te noemen: de Dochtervennootschap-activiteit; en
 - alle overige activiteiten van de vennootschap, hierna te noemen: de Overige Activiteiten.
4. Het resultaat dat in enig boekjaar is behaald, wordt gesplitst in twee deelresultaten die het resultaat per in lid 3 genoemde activiteit weergeven en welke deelresultaten worden aangeduid als het Dochtervennootschap resultaat en het Overig resultaat. Hierbij geldt dat onder het Dochtervennootschap-resultaat wordt verstaan de opbrengsten behaald met de Dochtervennootschap-activiteit verminderd met de aan de Dochtervennootschap-activiteit gekoppelde kosten en waarbij onder het Overig resultaat wordt verstaan de opbrengsten behaald uit hoofde van de Overige Activiteiten verminderd met alle kosten van de vennootschap (niet zijnde de aan de Dochtervennootschap-activiteit toe te rekenen kosten), onder de laatstgenoemde opbrengsten en kosten tevens begrepen de bijzondere baten en lasten. Deze deelresultaten worden vermeld in het in lid 3 bedoelde financieel overzicht.
5. Een positief deelresultaat ten aanzien van de Dochtervennootschap-activiteit wordt aan de houders van aandelen soort A en B uitgekeerd en wel in de verhouding: vijfenzeestig procent (65%) aan houders van aandelen soort A en vijfendertig procent (35%) aan de houders van aandelen soort B. Een negatief deelresultaat ten aanzien van de Dochtervennootschap-activiteit wordt voor vijfenzeestig procent (65%) afgeboekt van de resultatenrekening A en voor vijfendertig procent (35%) afgeboekt van de resultatenrekening B, met dien verstande dat ingeval van een negatief Dochtervennootschap resultaat de houders van aandelen soort A en de houders van aandelen soort B in voornoemde verhouding van vijfenzeestig procent (65%) en vijfendertig procent (35%) onverwijld de resultatenrekening A respectievelijk de resultatenrekening B met een bedrag gelijk aan het negatieve Dochtervennootschap-resultaat aanzuiveren.
6. Voor een positief Overig resultaat geldt dat dit allereerst wordt aangewend tot aanzuivering van de bedragen die op grond van het hierna bepaalde werden afgeboekt van de resultatenrekeningen.

Indien in enig boekjaar een negatief Overig resultaat is geleden zal dit negatieve Overig resultaat ten laste worden gebracht van de onderscheiden resultatenrekeningen in de verhouding waarin het nominale bedrag van alle van de desbetreffende soort geplaatste aandelen zich verhoudt tot het totale bedrag van het geplaatste kapitaal per het einde van het boekjaar waarop het negatieve Overig resultaat betrekking heeft.

7. Indien in enig boekjaar een positief Overig resultaat is behaald, wordt - voor zover van toepassing - aan de resultatenrekeningen toegevoegd de bedragen die in voorgaande boekjaren daaraan zijn onttrokken met toepassing van het hiervoor in lid 6 van dit artikel bepaalde.
8. Van uit het resterende positieve Overig Resultaat wordt daarna, voor zover mogelijk, per het einde van het boekjaar aan iedere resultatenrekening een primair dividend toegevoegd dat gelijk is aan het percentage van het Euro OverNight Index Average (Eonia) geldend op de laatste bankdag van het boekjaar waarin het positieve Overig resultaat is behaald, vermeerderd met één procent (1%), geldend per het einde van dat boekjaar, berekend over het naar tijd gewogen gemiddelde gedurende het boekjaar waarin het desbetreffende positieve Overig resultaat is behaald van het saldo van die resultatenrekening.
9. Voor zover de algemene vergadering het resterende positieve Overig resultaat niet anderszins reserveert, wordt deze toegevoegd aan de onderscheiden resultatenrekeningen en wel in de verhouding waarin het nominale bedrag van alle van de desbetreffende soort geplaatste aandelen zich verhoudt tot het totale bedrag van het geplaatste kapitaal per het einde van het boekjaar waarop het Overig resultaat betrekking heeft.
10. Bij de berekening van de in lid 9 van dit artikel bedoelde verhouding tellen de aandelen die de vennootschap of een dochtermaatschappij houdt niet mee.
11. Indien de algemene vergadering dat bepaalt, wordt, met inachtneming van het in dit artikel bepaalde een interim-toevoeging aan de onderscheiden resultatenrekeningen gedaan, ten laste van het Overig resultaat in het desbetreffende boekjaar.
12. De vennootschap houdt extracomptabel boekhouding van de bedragen die in gevolge lid 6 van dit artikel aan de resultatenrekeningen zijn onttrokken.
13. Onverminderd het bepaalde in artikel 36, lid 2 kan de algemene vergadering besluiten tot uitkering van winst aan de aandeelhouders, ten laste van de met elk aandeel corresponderende resultatenrekening, naar evenredigheid als de saldi van die resultatenrekeningen zich tot elkaar verhouden en met inachtneming van een solvabiliteitspercentage dat naar verhouding waarin het nominale bedrag van alle van de desbetreffende soort geplaatste aandelen zich verhoudt tot het totale bedrag van het geplaatste kapitaal overeenkomt met tenminste vijfentwintig procent (25%) na resultaatbestemming van de vennootschap.

Een dergelijke uitkering geschiedt naar evenredigheid op alle aandelen in de desbetreffende soort. Uitkeringen anders dan naar voormelde evenredigheid kunnen slechts plaatsvinden met algemene stemmen, vertegenwoordigende het gehele geplaatste kapitaal, met dien verstande dat uitkeringen ten laste van een resultatenrekening uitsluitend kunnen plaatsvinden ten gunste van de houders van de met die resultatenrekening corresponderende aandelen.

Artikel 36. WINST. UITKERINGEN.

1. De algemene vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald en tot vaststelling van uitkeringen.

2. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en eventuele andere gerechtigden tot uitkeringen slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.
Voor de vaststelling van het eigen vermogen en de reserves en het genoemde solvabiliteitspercentage in artikel 35 lid 13 is de jaarrekening van het betreffende jaar bepalend.
3. Een besluit dat strekt tot uitkering heeft geen gevolgen zolang de directie geen goedkeuring heeft verleend. De directie weigert slechts de goedkeuring indien zij weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.
4. Indien de vennootschap na een uitkering niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, zijn de directeuren die dat ten tijde van de uitkering wisten of redelijkerwijs behoorden te voorzien jegens de vennootschap hoofdelijk verbonden voor het tekort dat door de uitkering is ontstaan, met de wettelijke rente vanaf de dag van de uitkering.
5. Niet verbonden is de directeur die bewijst dat het niet aan hem te wijten is dat de vennootschap de uitkering heeft gedaan en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden.
6. Degene die de uitkering ontving terwijl hij wist of redelijkerwijs behoorde te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zou kunnen voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, is gehouden tot vergoeding van het tekort dat door de uitkering is ontstaan, ieder voor ten hoogste het bedrag of de waarde van de door hem ontvangen uitkering, met de wettelijke rente vanaf de dag van de uitkering.
7. Indien de directeuren de vordering uit hoofde van lid 4 hebben voldaan, geschiedt de in lid 6 bedoelde vergoeding aan de directeuren, naar evenredigheid van het gedeelte dat door ieder van de directeuren is voldaan.
8. Ten aanzien van een schuld uit hoofde van lid 4 of lid 6 is de schuldenaar niet bevoegd tot verrekening.
9. Bij de berekening van het bedrag, dat op ieder aandeel zal worden uitgekeerd, komt slechts het nominale bedrag in aanmerking.
10. De vennootschap ontleent aan aandelen die zij in haar kapitaal houdt geen recht op enige uitkering. Zodanig recht kan evenmin worden ontleend aan aandelen waarvoor certificaten zijn toegekend welke de vennootschap houdt, tenzij op de certificaten een recht van vruchtgebruik of een pandrecht rust. Bij de berekening van iedere uitkering tellen de aandelen die de vennootschap in haar kapitaal houdt niet mee, tenzij deze aandelen of de certificaten daarvan belast zijn met een vruchtgebruik of pandrecht ten behoeve van een ander dan de vennootschap.
11. Leden 4 en 6 zijn niet van toepassing op uitkeringen in de vorm van aandelen in het kapitaal van de vennootschap of bijschrijvingen op niet volgestorte aandelen.

Artikel 37. DIVIDEND.

1. Dividenden worden veertien dagen na vaststelling ter beschikking gesteld, tenzij de algemene vergadering op voorstel van de directie anders besluit.
2. Dividenden welke vijf jaren na ter beschikkingstelling niet zijn opgeëist, vervallen aan de vennootschap.

Artikel 38. STATUTENWIJZIGING EN ONTBINDING.

1. Besluiten tot wijziging van deze statuten, alsmede het besluit tot ontbinding van de vennootschap, worden genomen door de algemene vergadering, met

- inachtneming van het hierna in dit artikel en artikel 39 bepaalde.
2. Wanneer aan de algemene vergadering een voorstel tot wijziging van de statuten wordt gedaan, zullen degenen die de oproeping doen tegelijkertijd een afschrift van dat voorstel waarin de voorgestelde wijziging woordelijk is opgenomen, ten kantore van de vennootschap neerleggen ter inzage voor iedere vergadergerechtigde tot de afloop van de vergadering.
 3. Indien het bepaalde in lid 2 niet is nageleefd, is het bepaalde in artikel 27, lid 4, van toepassing.
 4. De vergadergerechtigden moeten in de gelegenheid worden gesteld van de dag der nederlegging tot die der algemene vergadering een afschrift van het voorstel tot statutenwijziging te verkrijgen. Deze afschriften worden kosteloos verstrekt.
 5. Een besluit tot statutenwijziging dat specifiek afbreuk doet aan enig recht van houders van aandelen van een bepaalde aanduiding, behoeft, tenzij ten tijde van de toekenning van het recht de bevoegdheid tot wijziging bij die bepaling uitdrukkelijk was voorbehouden, een goedkeurend besluit van deze groep van aandeelhouders, onverminderd het vereiste van instemming waar dit uit de wet voortvloeit.

Artikel 39. BIJZONDERE BESLUITEN.

1. Voor zover de wet en deze statuten niet anders bepalen worden de volgende besluiten van de algemene vergadering genomen met tenminste negentig procent (90%) van de geldig uitgebrachte stemmen in een algemene vergadering waarin tenminste negentig procent (90%) van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is:
 - a. een besluit tot juridische fusie of een besluit tot juridische splitsing;
 - b. een besluit tot wijziging van de statuten van de vennootschap;
 - c. een besluit tot ontbinding van de vennootschap;
 - d. een besluit tot uitgifte van aandelen;
 - e. een besluit tot het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen;
 - f. een besluit tot beperking of uitsluiting van het voorkeursrecht;
 - g. een besluit tot het verlenen van machtiging aan de directie om aandelen in haar eigen kapitaal te verwerven;
 - h. een besluit om aandelen in het kapitaal van de vennootschap te vervreemden;
 - i. een besluit tot vermindering van het aandelenkapitaal van de vennootschap;
 - j. een besluit tot het verlenen van goedkeuring als bedoeld in artikel 11A-lid 1;
 - k. een besluit als bedoeld in artikel 16 lid 2;
 - l. een besluit tot goedkeuring en vaststelling als bedoeld in artikel 21 lid 1;
 - m. een besluit als bedoeld in artikel 33 lid 5; en
 - n. een besluit als bedoeld in artikel 35 leden 11 en 13.
2. Is in een algemene vergadering, waarin een voorstel tot het nemen van een besluit, als bedoeld in het vorige lid, aan de orde is gesteld, niet tenminste negentig procent (90%) van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigd, dan zal een tweede vergadering worden bijeengeroepen, te houden uiterlijk vier weken na de eerste vergadering, die alsdan, ongeacht het vertegenwoordigd kapitaal, met tenminste negentig procent (90%) van de geldig uitgebrachte stemmen een geldig zodanig besluit kan nemen.

Bij de oproeping tot de nieuwe vergadering moet worden vermeld, dat en waarom een besluit kan worden genomen onafhankelijk van het ter vergadering vertegenwoordigd gedeelte van het kapitaal.

Artikel 40. VEREFFENING.

1. De vennootschap blijft na haar ontbinding voortbestaan voor zover dat tot vereffening van haar vermogen nodig is.
In stukken en aankondigingen die van de ontbonden vennootschap uitgaan moet aan haar naam worden toegevoegd: in liquidatie.
2. Van de ontbinding van de vennootschap dient inschrijving te geschieden in het handelsregister.
3. Tenzij de wet anders bepaalt, treden ter vereffening van het vermogen van de ontbonden vennootschap de directeuren als vereffenaars op.
4. De algemene vergadering stelt bij het nemen van het besluit tot ontbinding van de vennootschap de beloning van de vereffenaars vast.
5. De vereffening geschiedt met inachtneming van de wettelijke bepalingen. Tijdens de vereffening blijven deze statuten voor zover mogelijk van kracht.
6. Uit hetgeen na de voldoening van alle schulden van het vermogen van de vennootschap is overgebleven, wordt allereerst, zo mogelijk, uitgekeerd aan de houders van aandelen in elke soort, een bedrag ter grootte van de met die aandelen corresponderende resultatenrekening, vermeerderd met de bedragen die daaraan onder toepassing van artikel 35 lid 6 waren onttrokken. Hetgeen vervolgens uit het liquidatiesaldo resteert wordt uitgekeerd aan alle aandeelhouders, naar evenredigheid van het nominale bedrag van de door hen gehouden aandelen.
Hetgeen ingevolge het hiervoor in dit lid bepaalde aan de houders van aandelen in een bepaalde soort toekomt, wordt tussen hen verdeeld naar verhouding van het nominale bedrag van ieders bezit aan aandelen in de betreffende soort.
7. Na afloop van de vereffening blijven de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de ontbonden vennootschap gedurende de door de wet voorgeschreven termijn berusten onder degene die daartoe schriftelijk door de vereffenaars is aangewezen.

**Dienstverleningsovereenkomst
inzake
afvalbeleidsadvisering, afvalinzameling, afvalke-
tenbeheer
en afvalverwerking**

Deel A (Algemeen)

d.d.

tussen

Gemeente

en

Circulus-Berkel B.V.

DE ONDERGETEKENDEN:

1. De gemeenten ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door respectievelijk de heer, handelend krachtens besluit van het college van burgemeester en wethouders, hierna verder te noemen: "Gemeente" en
2. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Circulus-Berkel B.V., gevestigd te Apeldoorn en ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer, hierna verder te noemen: "Circulus-Berkel"

De Gemeente en Circulus-Berkel hierna ook gezamenlijk aangeduid als "Partijen"

NEMEN IN AANMERKING HET VOLGENDE

- A. Circulus-Berkel aangewezen als inzameldienst in de zin van de wet Milieubeheer (Stb. 2007, 414). Als zodanig voert Circulus-Berkel in opdracht van de Gemeente werkzaamheden uit. Bij deze aanwijzing heeft de Gemeente aan Circulus-Berkel voor wat betreft de uitvoering van bedoelde werkzaamheden een uitsluitend recht verleend als bedoeld in artikel 17 van het Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten.
- B. De Gemeente, ziet Circulus-Berkel als meedenkende partner op gebied afvalinzameling, afvalbeleid, afvalketenmanagement en afvalverwijdering;
- C. De Gemeente en Circulus-Berkel wensen hierbij afspraken te maken over de feitelijke realisering van de door Circulus-Berkel te bereiken resultaten op het gehele gebied van afvalverwijdering, welke afspraken onderdeel zullen uitmaken van deze DVO.
- D. Partijen wensen bij deze DVO de opdracht tussen de Gemeente en Circulus-Berkel vast te leggen en daarbij de randvoorwaarden te bepalen die van toepassing zullen zijn op het realiseren van deze resultaten door Circulus-Berkel.

VERKLAREN EN KOMEN OVEREEN ALS VOLGT:

Inhoudsopgave

Artikel 1.	Algemene resultaatomschrijving	4
Artikel 2.	Opdracht en aanvaarding.....	4
Artikel 3.	Eigendom	4
Artikel 4.	Wijze van uitvoering.....	4
Artikel 5.	Coördinatie en overleg	5
Artikel 6.	Rapportage en Toezicht.....	5
Artikel 7.	Verplichting Circulus-Berkel ten aanzien van het personeel	5
Artikel 8.	Eisen te stellen aan het materieel van Circulus-Berkel	6
Artikel 9.	Garantieregeling inzake de opgedragen werkzaamheden	6
Artikel 10.	Vergoedingen voor de Resultaten en Werkzaamheden	6
Artikel 11.	Betalingen en afdrachten door de Gemeente	6
Artikel 12.	Wijzigingen van de Overeenkomst	7
Artikel 13.	Ingangsdatum Duur.....	7
Artikel 14.	In gebreke blijven en schadeloosstelling	8
Artikel 15.	Beëindiging specifieke Werkzaamheden	8
Artikel 16.	Beëindiging Overeenkomst met onmiddellijke ingang	9
Artikel 17.	Overige bepalingen.....	9
Artikel 18.	Toepasselijk recht en geschillenbeslechting.....	10
Bijlage 1.	Definities	11

Artikel 1. Algemene resultaatomschrijving

1.1 Deze Dienstverleningsovereenkomst (hierna: "Overeenkomst") bevat een overzicht van de eind- en tussenresultaten die Circulus-Berkel op het gebied van de afvalstoffenverwijdering dient te realiseren. (hierna: "Resultaten").

1.2 Deze Overeenkomst bestaat uit DVO Deel A (Algemeen), DVO Deel B (Resultaten en Werkzaamheden) en DVO Deel C (berekenningsmethodiek, vergoedingen en tarieven). De DVO Delen A, B en C, inclusief de respectievelijke Bijlagen, maken integraal onderdeel uit van deze Overeenkomst.

1.3 Ten aanzien van de rangorde tussen de DVO Delen A, B en C geldt het volgende: hetgeen is overeengekomen in DVO Deel A, gaat voor hetgeen is bepaald in DVO Deel B, waarbij hetgeen is bepaald in DVO Deel B voor de inhoud van DVO Deel C gaat, tenzij hiervan uitdrukkelijk en ondubbelzinnig het tegendeel blijkt.

Artikel 2. Opdracht en aanvaarding

2.1 De Gemeente geeft hierbij aan Circulus-Berkel de opdracht, welke opdracht hierbij door Circulus-Berkel wordt aanvaard, tot het realiseren van de Resultaten voor of op de uiterste datum en het verrichten van de Werkzaamheden, zoals beschreven in DVO deel B hoofdstuk 6, onder de voorwaarden zoals verwoord in deze Overeenkomst.

2.2 Deze Werkzaamheden zullen exclusief bij Circulus-Berkel worden afgenomen.

Artikel 3. Eigendom

3.1 Circulus-Berkel is eigenaar van de containers, minicontainers en zwarte kratjes. Circulus-Berkel is daarbij verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de containers, minicontainers en zwarte kratjes.

3.2 Circulus-Berkel zal overgenomen inzamelmiddelen als een goed huisvader beheer en indien nodig tijdig vervangen door nieuwe inzamelmiddelen.

Artikel 4. Wijze van uitvoering

4.1 De Resultaten dienen te worden bereikt en de Werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd zoals beschreven in DVO Deel B.

4.2 Indien Partijen in gezamenlijk overleg tot de conclusie komen dat één of meerdere Resultaten of Werkzaamheden of de wijze waarop de Resultaten bereikt dienen te worden of de Werkzaamheden verricht dienen te worden, niet (volledig) in de DVO Deel B zijn vastgelegd, dan dient dit alsnog te geschieden. Partijen komen overeen om DVO deel B in samenspraak verder door te ontwikkelen, met het doel te komen tot een adequate vastlegging van de Resultaten en de wijze waarop deze bereikt dienen te worden.

4.3 Circulus-Berkel verplicht zich bij de uitvoering van de Werkzaamheden de bij of krachtens de wet gegeven voorschriften in acht te nemen. Circulus-Berkel dient in het bezit te zijn van benodigde vergunningen en toestemmingen.

4.4 De Gemeente blijft eigenaar van de door Circulus-Berkel in de Gemeente ingeza-

melde huishoudelijke afvalstoffen en machtigt Circulus-Berkel binnen de kaders en regels van deze Overeenkomst tot het namens de Gemeente(n) ondertekenen van brieven, contracten en andere documenten, aangaande de inzameling, het transport en de be- en verwerking van deze afvalstoffen.

4.5 Circulus-Berkel is gehouden de bestaande overeenkomsten betreffende de inzameling van afvalstoffen tussen de Gemeente en SW-bedrijven te respecteren. Indien één van de Partijen van mening is dat voor de afvalverwijdering, in het kader van verantwoord maatschappelijk ondernemen, aanvullende mogelijkheden zijn voor het inzetten van SW-bedrijven zal Circulus-Berkel dat trachten te realiseren.

Artikel 5. Coördinatie en overleg

5.1 In DVO Deel B worden afspraken met betrekking tot coördinatie en overleg tussen Circulus-Berkel en de Gemeente aangaande deze Overeenkomst vastgelegd.

5.2 De Gemeente stelt Circulus-Berkel met inachtneming van de relevante privacy-wetgeving de voor haar bedrijfsvoering relevante informatie (waaronder maar niet beperkt tot informatie met betrekking tot percelenbestanden, kaartinformatie en bewonersinformatie) op de daarvoor geëigende gegevensdragers om niet ter beschikking.

5.3 Circulus-Berkel verplicht zich om de Gemeente tijdig en volledig te informeren over alle bijzondere voorvallen en relevante in- en externe ontwikkelingen, die van belang zijn voor de correcte en tijdige uitvoering van de door Circulus-Berkel op basis van deze Overeenkomst uit te voeren Werkzaamheden en/of te bereiken Resultaten.

Artikel 6. Rapportage en Toezicht

6.1 Circulus-Berkel ontwikkelt in samenspraak met de Gemeente een rapportagemodel ("Rapportage"), waarin periodiek over de Resultaten van Circulus-Berkel wordt gerapporteerd. De onderwerpen in en de wijze en frequentie van de Rapportage zijn uitgewerkt in DVO Deel B. DVO Deel B moet worden beschouwd als een groeimodel, waarmee opdrachtgever en opdrachtnemer gezamenlijk tot verdere verbetering van hun onderlinge relatie en afspraken kunnen komen en waarmee ingespeeld kan worden op relevante ontwikkelingen.

6.2 Circulus-Berkel richt haar registratie- en informatiesystemen op dusdanige wijze in dat deelname aan de Gemeentelijke Afvalmonitor (Agentschap NL, Uitvoering Afvalbeheer, of de eventuele opvolger hiervan) mogelijk is. Het opstellen en aanleveren van de voor deze monitor benodigde gegevens gebeurt door Circulus-Berkel en de Gemeente gezamenlijk.

Artikel 7. Verplichting Circulus-Berkel ten aanzien van het personeel

7.1 Voor het verrichten van de Werkzaamheden zal door Circulus-Berkel uitsluitend personeel worden ingezet dat beschikt over aantoonbare vakkennis.

7.2 Bij de bedrijfsvoering worden de bepalingen in acht genomen die bij of krachtens de CAO en wet, in het bijzonder de Arbeidsomstandighedenwet (Stb. 2006, 673) zijn gesteld. Daarbij wordt uitdrukkelijk aandacht besteed aan de veiligheid bij de uitvoering van de Werkzaamheden. Het personeel van Circulus-Berkel wordt daarover adequaat en duidelijk geïnformeerd en geïnstrueerd.

7.3 Circulus-Berkel kan een deel van de Werkzaamheden in opdracht door derden laten uitvoeren. Bij het inschakelen van derden zal Circulus-Berkel uitsluitend gebruik maken van bedrijven die over de vereiste vergunningen en toelatingen beschikken en die aan dezelfde eisen voldoen als in deze Overeenkomst aan Circulus-Berkel gesteld ten aanzien van personeel en materieel.

Artikel 8. Eisen te stellen aan het materieel van Circulus-Berkel

8.1 De te gebruiken voertuigen moeten voldoen aan de voorschriften die ter zake bij of krachtens de wet zijn gesteld.

8.2 De Werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd met materieel dat in goede staat van onderhoud verkeert en een behoorlijk en herkenbaar aanzien heeft.

Artikel 9. Garantieregeling inzake de opgedragen werkzaamheden

Circulus-Berkel verplicht zich om voor haar rekening een zodanige regeling te treffen dat, indien bepaalde Werkzaamheden door omstandigheden tijdelijk niet door haar kunnen worden uitgevoerd, de continuïteit van de werkzaamheden tegen de overeengekomen voorwaarden is gegarandeerd. Deze bepaling heeft uitsluitend tot doel de voortgang van de Werkzaamheden te garanderen in het geval van een overzienbare tijdelijke situatie van onmogelijkheid. In geval van meer langdurige of structurele onmogelijkheid is Circulus-Berkel verplicht onmiddellijk met de Gemeente in overleg te treden ten einde na te gaan welke voor beide Partijen bevredigende oplossing gevonden kan worden.

Artikel 10. Vergoedingen voor de Resultaten en Werkzaamheden

10.1 De Gemeente betaalt een vergoeding voor de door Circulus-Berkel gerealiseerde Resultaten en verrichte Werkzaamheden zoals opgenomen in DVO Deel B.

10.2 Voor het bepalen van de hoogte van de vergoeding zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel hanteert Circulus-Berkel eenheidstarieven welke zijn gebaseerd op de integrale kostprijs ter dekking van directe en indirecte kosten. De tarieven worden bepaald aan de hand van de vastgestelde kostenmethode, opgenomen in DVO Deel C.

10.3 Circulus-Berkel kan niet in DVO deel B vermelde Werkzaamheden verrichten, rechtstreeks in opdracht en voor rekening van burgers van de Gemeente en/of klanten. Deze Werkzaamheden zijn opgenomen in DVO deel C en worden door Circulus-Berkel rechtstreeks verrekend tegen de in die bijlage vermelde tarieven. Deze tarieven worden jaarlijks gepubliceerd.

Artikel 11. Betalingen en afdrachten door de Gemeente

11.1 De Gemeente draagt zorg voor de betaling van de door haar verschuldigde vergoedingen, zoals opgenomen in DVO Deel C, door uiterlijk op de 15^e dag van iedere maand een/twaalfde deel van de overeengekomen jaarvergoeding voor de overeengekomen Resultaten en Werkzaamheden over te maken.

11.2 Voor andere niet in DVO Deel B vermelde Werkzaamheden voor de Gemeente worden de kosten tegen integrale kostprijs van deze Werkzaamheden door Circulus-Berkel gefactureerd en door de Gemeente binnen een maand na ontvangst en akkoordbevinding van de factuur betaald.

Artikel 12. Wijzigingen van de Overeenkomst

12.1 De Gemeente heeft als opdrachtgever het recht om vanwege beleidsredenen schriftelijk wijzigingen in de door Circulus-Berkel te verrichten Werkzaamheden en of te bereiken Resultaten zoals opgenomen in DVO Deel B aan te brengen.

12.2 Circulus-Berkel is gehouden tot nakoming van de door de Gemeente aangebrachte wijzigingen. De Gemeente zal dergelijke wijzigingen vooraf aankondigen en daarover vooraf (financieel) overleg voeren met Circulus-Berkel, tenzij dit vanwege spoedeisende redenen niet mogelijk is.

12.3 Na schriftelijke aankondiging als bedoeld in voorgaande lid van dit artikel, zal Circulus-Berkel de Gemeente schriftelijk en onderbouwd informeren indien daaraan volgens de Gemeente en/of Circulus-Berkel (kosten)consequenties voor de vergoedingen verbonden zijn. Circulus-Berkel zal medewerking verlenen indien de Gemeente gebruik maakt van het recht, voorafgaand aan het doorgeven van de hiervoor bedoelde wijzigingen in de Werkzaamheden en/of Resultaten door Circulus-Berkel verstrekte (financiële) informatie door een onafhankelijke derde te laten toetsen. Aansluitend zullen Gemeente en Circulus-Berkel de hoogte van de vergoedingen in voorkomende gevallen in overleg in redelijkheid de dienovereenkomstig aanpassen, waarbij advies kan worden ingewonnen bij een onafhankelijke derde. De met de inschakeling van een onafhankelijke derde gemoeide kosten komen voor rekening voor de partij die om inschakeling van een onafhankelijke derde heeft verzocht.

12.4 Wijzigingen en aanpassingen van DVO Deel A zijn uitsluitend rechtsgeldig van toepassing tussen Partijen indien schriftelijk overeengekomen en getekend door alle partijen.

Artikel 13. Ingangsdatum Duur

13.1 Deze Overeenkomst treedt voor wat betreft de Resultaten en Werkzaamheden op het gebied van afval beleidsadvisering, afvalinzameling, afvalketen beheer en afvalverwerking in de plaats van de eerder gesloten Dienstverleningsovereenkomst, Deel A, Deel B en Deel C tussen de Gemeente en Circulus-Berkel B.V.

13.2 Deze Overeenkomst treedt in werking per Deze overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd. De DVO kan op ieder moment worden afgesloten en kan op ieder moment door een deelnemende gemeente worden opgezegd met inachtneming van de opzegtermijn en opzegdatum zoals bepaald in artikel 13.3.

13.3 Met betrekking tot het opzeggen van de DVO geldt zowel een opzegtermijn van 4 jaar als een opzegdatum halverwege de zittingsperiode van de gemeenteraden.

13.4 Met inachtneming het in lid 3 bepaalde, vangt de eerste periode van 4 jaar aan open wordt bij niet-opzegging automatisch voortgezet onder dezelfde voorwaarden als hiervoor opgenomen na

Artikel 14. In gebreke blijven en schadeloosstelling

14.1 Indien Circulus-Berkel in enig jaar een of meerdere Resultaten niet of niet volledig behaalt, dient zij aan te geven welke inspanningen zij in het komende jaar verricht om alsnog de afgesproken Resultaten te behalen.

14.2 Indien een van de partijen onderbouwd van oordeel is dat de uitvoering van enige verplichting voortvloeiende uit deze Overeenkomst door de andere partij niet voldoet aan de overeengekomen randvoorwaarden en kwaliteitseisen, zoals beschreven in deze Overeenkomst, informeert deze partij de wederpartij hierover schriftelijk met het verzoek om de activiteit overeenkomstig de eisen uit te voeren binnen een week na verzending van het verzoek.

14.3 Als blijkt dat na de week zoals genoemd in artikel 14.2 aan dit verzoek geen gevolg is gegeven, stelt de eisende partij de wederpartij bij aangetekende brief in gebreke en verleent de eisende partij de wederpartij een termijn van één maand om de uitvoering alsnog in overeenstemming te brengen met de gestelde randvoorwaarden en kwaliteitseisen. Partijen kunnen elkaar uitsluitend middels een aangetekende brief in gebreke stellen. De ingebrekestelling bevat een nauwkeurige omschrijving van de aard en de ernst van de niet nagekomen verplichtingen.

14.4 Indien Circulus-Berkel in gebreke is gesteld en niet binnen de in de ingebrekestelling aangegeven termijn van één maand haar verplichtingen is nagekomen dan wel dat niet behoorlijk heeft gedaan, staat het de Gemeente vrij de Werkzaamheden op kosten van Circulus-Berkel uit te voeren dan wel te doen uitvoeren.

14.5 Indien de Gemeente in gebreke is gesteld en niet binnen de ingebrekestelling aangegeven termijn van één maand haar verplichtingen is nagekomen dan wel niet behoorlijk heeft gedaan, heeft Circulus-Berkel het recht om de kosten die zij als gevolg hiervan moet maken in rekening te brengen bij de Gemeente.

14.6 Indien een van de partijen schade leidt als gevolg van de onzorgvuldige of onjuiste uitvoering van enige verplichting voortvloeiende uit deze Overeenkomst door de wederpartij, zal de wederpartij de eisende partij volledig schadeloos stellen voor zover het de in geld uit te drukken aspecten van de schade betreft.

14.7 De wederpartij kan niet door de eisende partij in gebreke worden gesteld indien aantoonbare nalatigheid van de eisende partij de oorzaak is van deze tekortkoming.

Artikel 15. Beëindiging specifieke Werkzaamheden

15.1 Onverminderd het bepaalde in artikel 14, heeft de Gemeente, indien na ingebrekestelling en het verstrijken van de termijn van één maand conform artikel 14 de uitvoering van enige verplichting voortvloeiende uit Deel B van deze Overeenkomst niet voldoet aan de overeengekomen specificaties en kwaliteitseisen het recht om DVO Deel B wat betreft die specifieke verplichting, geheel of gedeeltelijk te beëindigen. De verklaring tot beëindiging dient te geschieden bij aangetekend schrijven met een opzegtermijn van zes (6) maanden.

15.2 Indien de Gemeente in verzuim blijft met de nakoming van haar verplichtingen uit deze Overeenkomst, meer specifiek ten aanzien van verplichtingen opgenomen in

Deel B van deze Overeenkomst, heeft Circulus-Berkel eenzelfde recht tot (gedeeltelijke) beëindiging als in het vorige lid bedoeld.

15.3 Geheel of gedeeltelijke beëindiging van deze Overeenkomst brengt automatisch geheel of gedeeltelijke beëindiging van al hetgeen ter uitvoering daarvan is opgenomen in DVO Deel A, DVO Deel B en DVO Deel C.

Artikel 16. Beëindiging Overeenkomst met onmiddellijke ingang

De Gemeente is gerechtigd zonder dat enige aanmaning of ingebrekestelling is vereist, deze Overeenkomst middels aangetekend schrijven, met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk te beëindigen indien Circulus-Berkel:

- (a) surseance van betaling wordt verleend,
- (b) zij in staat van faillissement wordt verklaard,
- (c) beslaglegging plaatsvindt op een substantieel deel van haar vermogen,
- (d) besluit tot ontbinding van de rechtspersoon of staking van haar activiteiten, dan wel
- (e) indien anderszins redelijkerwijs niet langer te verwachten is dat zij in staat blijft haar verplichtingen uit deze Overeenkomst na te komen.

Zolang de Gemeente aandeelhouder is van Circulus-Berkel kunnen (voorlopig) surseance van betaling of faillissement geen beëindigingsgronden als hiervoor bedoeld opleveren.

Artikel 17. Overige bepalingen

17.1 De in DVO Deel B en DVO Deel C gebruikte begrippen hebben de betekenis zoals vermeld in DVO Deel A. Voor zover er geen definities in de DVO Deel A zijn opgenomen zijn de nadere definities uit DVO Deel B respectievelijk DVO Deel C van toepassing.

17.2 De Overeenkomst bevat al hetgeen Partijen in verband met het onderwerp daarvan zijn overeengekomen en vervangt alle eerdere mondelinge en schriftelijke overeenkomsten en afspraken tussen Partijen met betrekking tot het onderwerp van de Overeenkomst. De Bijlagen bij de Overeenkomst vormen een integraal onderdeel van de Overeenkomst.

17.3 Voor zover in deze Overeenkomst en bijbehorende Bijlagen begrippen worden gehanteerd die zijn gedefinieerd in een verordening van de Gemeente en de daarop gebaseerde uitvoeringsbesluiten die betrekking hebben op een in deze Overeenkomst omschreven onderwerp geldt de in die verordening gehanteerde begripsomschrijving.

17.4 Onverminderd het bepaalde in artikel 7.3 hiervoor, zijn Partijen niet gerechtigd enig recht of enige verplichting verband houdende met deze Overeenkomst geheel of gedeeltelijk aan derden over te dragen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere Partij.

17.5 Indien enige bepaling van deze Overeenkomst in strijd mocht zijn met toepasselijk recht, zal deze bepaling zodanig worden gewijzigd dat zij in overeenstemming met het toepasselijke recht is met inachtneming van de strekking van de oorspronkelijke bepaling.

17.6 Voor de Gemeente zal als vaste contactpersoon de accountmanager voor Circulus-Berkel worden aangewezen. Voor Circulus-Berkel zal als vaste contactpersoon de medewerker van de Gemeente worden aangewezen. Alle in deze DVO Deel A bepaalde kennisgevingen en rapportages dienen aan de voornoemde vaste contactpersonen gestuurd te worden.

Artikel 18. Toepasselijk recht en geschillenbeslechting

18.1 Op deze Overeenkomst is het Nederlandse recht van toepassing.

18.2 Alle geschillen die voortvloeien uit of verband houden met de uitvoering van deze Overeenkomst zullen worden beslecht overeenkomstig het Arbitrage Reglement van het Nederlands Arbitrage Instituut. De scheidslieden beslissen naar de regels van het recht.

18.3 Alvorens arbitrage aan te vragen doet de betreffende partij van dit voornemen schriftelijk mededeling aan de wederpartij met de uitnodiging om te onderzoeken of een alternatieve methode van geschillen beslechting de voorkeur verdient. Indien Partijen ter zake niet binnen de 30 dagen na de betreffende mededeling tot overeenstemming zijn gekomen, staat het iedere partij vrij de in lid 2 van dit artikel omschreven rechtsgang te volgen.

18.4 Circulus-Berkel zal, in geval van dispuut met de Gemeente, de in de DVO Deel B omschreven Werkzaamheden en te bereiken Resultaten, in afwachting van tussen de Gemeente en Circulus-Berkel te treffen regeling of hangende een arbitrage dienaangaande, naar behoren blijven uitvoeren. De Gemeente zal alsdan de betaling conform artikel 11, eveneens blijven uitvoeren.

18.5 Het bepaalde in lid 2 en 3 van dit artikel laat onverlet dat partijen zich kunnen wenden tot de voorzieningenrechter in kort geding.

ALDUS opgemaakt en ondertekend te:

Gemeente

Datum:

Circulus-Berkel B.V.

Datum:

De burgemeester,

De heer

De directeur,

De heer

BIJLAGE 1. DEFINITIES

De in de Overeenkomst opgenomen met een beginhoofdletter geschreven begrippen hebben de volgende betekenis:

Beleidsredenen: de redenen voortvloeiend uit wijziging van beleid.

Bijlage en Bijlagen: de bijlage of de bijlagen bij deze Overeenkomst;

Circulus-Berkel: de besloten vennootschap Circulus-Berkel N.V.;

DVO deel A: het eerste algemene deel van de Overeenkomst;

DVO deel B: het tweede deel van de Overeenkomst waarin afspraken met betrekking tot de door Circulus-Berkel voor de Gemeente uit te voeren werkzaamheden zijn vastgelegd;

DVO deel C: het derde deel van de Overeenkomst waarin financiële afspraken tussen Circulus-Berkel en de Gemeente worden vastgelegd;

DVO deel A, DVO deel B en DVO deel C: deze onderdelen komen in de plaats van de in Bijlage 2 benoemde onderdelen A en B.

Integrale kostprijs: de prijs voor een product waarin alle directe kosten verwerkt zijn, alsmede een redelijke vergoeding voor de indirecte kosten.

Overeenkomst: deze DVO bestaande uit deel A, deel B en deel C en de bij deze delen behorende bijlagen;

Partij en Partijen: een partij of de partijen bij de Overeenkomst;

Rapportage: Een rapportage als bedoeld in artikel 5.1.

Resultaten: Zijn alle in artikel 1.1. bedoelde eindresultaten en de daarbij behorende tussenresultaten.

SW-bedrijf: een 'sociale werkplaats'-bedrijf, waar werk wordt geboden aan doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zoals de WsW-doelgroep (mensen met een psychische, lichamelijke en/of verstandelijke handicap).

Werkzaamheden: Alle door of in opdracht van Circulus-Berkel uit te voeren activiteiten om de Resultaten te behalen.

Dienstverleningsovereenkomst

Inzake

**afvalbeleidsadvisering, afvalinzameling
en afvalketenbeheer**

Deel B

(Resultaten en Werkzaamheden)

d.d.

tussen

Gemeente

en

Circulus-Berkel B.V.

Inhoud

Hoofdstuk 1. Definities.....	3
Hoofdstuk 2. Te realiseren Resultaten zoals bedoeld in art. 10.1 DVO deel A	5
Hoofdstuk 3. Wijze waarop de Resultaten bereikt gaan worden.....	7
Hoofdstuk 4. Afspraken inzake coördinatie en overleg.....	8
Hoofdstuk 5. De onderwerpen in en de wijze en frequentie van de Rapportage.....	9
Hoofdstuk 6. Globale beschrijving uit te voeren Werkzaamheden zoals bedoeld in art. 2.1 en 2.2 DVO Deel A	10
1. Algemeen	11
2. Inzamelen GFT en Restafval.....	11
3. Inzamelen grof huishoudelijk afval.....	11
4. Inzamelen overige fracties.....	12
5. Overige (afval)taken	12
6. Beleidsadvisering en communicatie.....	12
Bijlage 1. Achtergrond DVO Deel B.....	13
Bijlage 2. Opbouw van de prestatie-indicatoren.....	14
Bijlage 3. Matrix Dienstverlening: Taken/Diensten + Sociale component (uren)	15

HOOFDSTUK 1. DEFINITIES

Actie:

De maatregel of maatregelen die genomen zullen worden om een prestatie die onder de streefwaarde ligt te verbeteren.

Colli:

Los ter inzameling aangeboden afvalstof(fen).

Containerplaats:

Plaats waar burgers hun afval aanbieden, zowel boven- als ondergronds, ter inzameling.

Grof huishoudelijk restafval:

Dat deel van het grof huishoudelijk afval dat overblijft na gescheiden inzameling van deelstromen of fracties.

Huishoudelijk restafval:

Dat deel van het huishoudelijk afval dat overblijft na gescheiden inzameling van de deelstromen (glas, oud papier etc.).

Inzamelmiddel:

Een aangewezen middel waarmee afvalstoffen ter inzameling worden aangeboden. Hieronder wordt verstaan: allerlei containers, plastic zakken, colli e.d.

Illegale stort:

Afval dat niet volgens de geëigende inzamelmethode is aangeboden.

Kritieke Succes Factor (KSF):

Onderwerp dat van cruciaal belang is om de strategische doelen te bereiken, waarvan de prestaties tenminste aan de gestelde norm en zo mogelijk aan de gestelde streefwaarde dienen te voldoen en waarvan de prestaties periodiek gemeten en bewaakt worden.

Meetmethodiek:

De wijze waarop en de frequentie waarmee de geleverde prestaties worden gemeten en vergeleken met de norm en de streefwaarde.

Minicontainer:

Container met twee wielen, met een inhoud variërend van 60 liter tot en met 360 liter, waarin afvalstoffen worden opgeslagen en ter inzameling worden aangeboden.

Opstelplaats:

Locatie waarop afval via het aangewezen inzamelmiddel wordt aangeboden.

Ondergrens:

De kwantitatieve of kwalitatieve waarde, waaraan de geleverde prestatie minimaal dient te voldoen.

Ondergrondse container:

Container met een inhoud variërend vanaf 3 tot en met 5 m³, waarin afvalstoffen kunnen worden gedeponereerd. Deze container bestaat uit een bovengronds geplaatste inworpszuil, ondergrondse metalen container en een betonnen omhulsel (buitenbak).

Prestatie Indicator (PI):

Onderwerp dat verbonden is aan een of meerdere Kritieke Succes Factoren en waarvan de geleverde prestatie mede bepalend is voor het realiseren van de gestelde norm van de Kritieke Succes Factor.

Deze indicator wordt voorzien van een norm en streefwaarde en wordt periodiek gemeten om te bepalen of de geleverde prestatie voldoet aan de gestelde norm en streefwaarde.

Prullenbak:

Container, met een inhoud variërend van 40 liter tot en met 110 liter, aan een beugel of paal waarin passanten afval kunnen deponeren.

Rolcontainer:

Container met vier wielen, met een inhoud variërend vanaf 360 liter tot en met 1.300 liter, waarin afvalstoffen kunnen worden opgeslagen. Deze container kan gemaakt zijn van kunststof of metaal.

Streefwaarde:

De kwantitatieve of kwalitatieve waarde, waaraan de geleverde prestatie indien mogelijk dient te voldoen.

Verzamelcontainer:

Container waarin een aantal huishoudens afval kunnen deponeren. Deze verzamelcontainers kunnen boven- of ondergronds zijn opgesteld.)woningen.

Wijkcontainer:

Container zonder wielen, met een inhoud variërend van 1,6 tot 5 m³, waarin afvalstoffen kunnen worden opgeslagen. Deze container is voor huishoudens uit een wijk (omgeving). Wijkcontainers kunnen boven- of ondergronds worden opgesteld.

HOOFDSTUK 2. TE REALISEREN RESULTATEN ZOALS BEDOELD IN ART. 10.1 DVO DEEL A

In deel B worden de resultaatafspraken SMART gedefinieerd voor de volgende aandachtsgebieden.

- **Doeltreffendheid Afvalbeheer**
 - Hergebruik
 - Afvalscheiding
 - Energie
 - Grondstoffen
 - Duurzaamheid
 - (social return)
- **Service**
 - Beoordeling van de burger
- **Doelmatigheid Afvalbeheer**
 - Kosten
 - Marktconform
 - Benchmark

Voor deze drie aandachtsgebieden worden outputgerichte resultaatafspraken vastgelegd. De achtergrond van deze resultaatafspraken is terug te vinden in Bijlage 1.

De gemeente geeft vertaling van de bestuurlijk vastgestelde beleidsuitgangspunten op het gebied van afval in (een) opdracht(en) aan Circulus-Berkel voor het opstellen, het implementeren en het actueel houden van het afvalbeleid. In dit (meerjaren-)afvalplan wordt aangegeven hoe (door welke beleidsmaatregelen) de resultaatafspraken gerealiseerd zullen kunnen worden.

Na vaststellen door de gemeente van dit (meerjaren-)afvalplan zullen de voorgestelde maatregelen in opdracht gegeven worden aan Circulus-Berkel. Deze opdrachten dragen ieder voor zich bij aan een gedeelte van het beoogde beleidsresultaat. Er zullen per deelopdracht specifieke projecteigen outputgerichte resultaatafspraken gemaakt worden op de drie genoemde aandachtsgebieden.

Na afloop van de opdrachten zal er geëvalueerd worden en zullen de genomen maatregelen in de beschrijving van de reguliere dienstverlening op hoofdlijnen opgenomen worden en in het kostenallocatiemodel.

Over dienstverlening, zoals vastgelegd in DVO Deel B, wordt in lijn met de beleidsuitgangspunten gerapporteerd, d.m.v. benchmark, klachten en massabalans.

De afvaldriehoek kan vervolgens worden doorvertaald naar Kritieke Succes Factoren en Prestatie Indicatoren. In de bijlage is de opbouw van de prestatie indicatoren weergegeven.

Doeltreffendheid Afvalbeheer

PI	Hoeveelheid huishoudelijk restafval per inwoner	
Meetmethodiek	De hoeveelheden worden automatisch gewogen door een geijkte weegbrug en automatisch geregistreerd in de afvalstoffenregistratie van Circulus-Berkel. De resultaten van de afvalstoffenregistratie worden per jaar middels de massabalans gerapporteerd aan de Gemeente.	
Ondergrens	... kg	
Streefwaarde	... kg	In

Duurzaamheid

De PI Duurzaamheid wordt onderdeel van de DVO Deel B. De invulling van de ondergrens en bovengrens, alsmede de meetmethode, worden nader afgestemd alvorens deze in de DVO op te nemen. Uitgangspunt bij de bepaling van deze PI is CO₂-reductie volgens de – in de branche breed gedragen – CO₂ Kompas van de NVRD.

HOOFDSTUK 3. WIJZE WAAROP DE RESULTATEN BEREIKT GAAN WORDEN

Algemeen

De Gemeente heeft Circulus-Berkel middels deze Overeenkomst om bij inzameling en verwerking van huishoudelijk afval een goede service voor de burger te bieden, met marktconforme tarieven zonder winstoogmerk. Het doel van het beheer van de afvalketen is om door middel van een samenhangende benadering tot de in Hoofdstuk 2 vermelde Resultaten te komen.

Circulus-Berkel dient bij de uitvoering van al haar Werkzaamheden, uit te gaan van deze samenhangende benadering om de Resultaten te behalen. Een onderdeel van de samenhangende benadering vormt de beleidsadvisering, waarbij Circulus-Berkel de gemeenten op beleidsmatig gebied adviseert met het doel om de doeltreffendheid, doelmatigheid en service te optimaliseren.

Hierbij geldt telkenmale als uitgangspunt dat Circulus-Berkel diensten levert aan de gemeenten met een service- en kwaliteitsniveau dat in alle redelijkheid mag worden verwacht en kan worden geboden.

Acties in het jaar.

De acties in het jaar zijn afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden met betrekking tot de invulling van de specifieke PI's en KSF's. Hierbij kan gedacht worden aan de wijze waarop de doeltreffendheid, het service niveau en de doelmatigheid worden bereikt met de daarbij horende resultaten.

HOOFDSTUK 4. AFSPRAKEN INZAKE COÖRDINATIE EN OVERLEG

Beleidscyclus

Circulus-Berkel sluit in het kader van haar beleidsadvisering en (financiële) verantwoording aan op de binnen de Gemeente geldende Planning & Control-cyclus en de daarbij behorende tijdsplanningen.

Vaste overlegstructuren

Kort cyclisch

1. De dienstverlening wordt beschreven in Hoofdstuk 6 van DVO Deel B. Er worden geen gedetailleerde (kwantitatieve) definities van service en kwaliteit voor de (vele) diensten omschreven, maar wordt uitgegaan dat Circulus-Berkel diensten levert met een service- en kwaliteitsniveau dat in alle redelijkheid door de Gemeenten verwacht mag worden en kan worden geboden.
2. De maandelijks te rapporteren klachten en meldingen door burgers vormt een belangrijke duiding voor de beoordeling (door de opdrachtgever) of en in welke mate Circulus-Berkel haar werk naar behoren heeft uitgevoerd. Op basis van deze registratie/rapportage kan de opdrachtgever Circulus-Berkel ter verantwoording roepen over specifieke klachten en meldingen.

Lang cyclisch

3. Regelmatig wordt de tevredenheid van burgers over de dienstverlening gemeten. De opzet, onderwerpen en vraagstelling van dit onderzoek wordt opgesteld door Circulus-Berkel in samenspraak met de gemeenten. Hierdoor hebben de gemeenten de mogelijkheid om gericht vragen te (laten) stellen aan burgers over specifieke onderdelen van de dienstverlening. De uitkomsten van dit onderzoek worden getoetst aan de streef- en onderwaarden die in Hoofdstuk 2 overeen zijn gekomen.
4. De volgende vaste overlegstructuur wordt gehanteerd om op periodieke basis overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer op verschillende echelons en frequenties vast te leggen.

Evaluatieoverleg

Jaarlijks vindt tussen opdrachtgever en opdrachtnemer voor 1 april overleg plaats over de gerealiseerde resultaten van het afgelopen jaar en de te verwachte resultaten voor het komende jaar en de daarvoor te ondernemen acties.

Tevredenheid Gemeenten

De tevredenheid van de gemeenten wordt niet vastgelegd in een afzonderlijke prestatie-indicator maar wordt vastgelegd in de volgende procesafspraken tussen Circulus-Berkel en de Gemeenten.

Van deze besprekingen en de daar gemaakte afspraken wordt een kort verslag opgesteld, waarover beide partijen overeenstemming moeten hebben.

HOOFDSTUK 5. DE ONDERWERPEN IN EN DE WIJZE EN FREQUENTIE VAN DE RAPPORTAGE

Ieder jaar worden er door Circulus-Berkel rapportages gemaakt en aan gemeenten verstrekt. Dit kunnen rapportages zijn in de vorm van verslaglegging, een tussentijdse (voortgangs-)rapportage met korte toelichting en een eind rapportage met tekstuele en cijfermatige onderbouwing.

Gemeenten overleggen elk jaar de rapportages met betrekking tot de gemeentelijke begroting (voor zover relevant voor afvalstoffenplannen en dienstverleningsovereenkomst) en eventueel een voorstel tot aanpassing van de dienstverleningsovereenkomst.

Circulus-Berkel en de Gemeente kunnen in samenspraak de rapportagemodellen nader uitwerken. De Gemeente kan nadere aanwijzingen geven over de vorm en inhoud van de door Circulus-Berkel te leveren rapportages. Ook de uiterste inleverdata en frequentie kan door de Gemeente gewijzigd worden.

Wijzigingen worden vastgelegd door aanpassing van deze DVO.

HOOFDSTUK 6. GLOBALE BESCHRIJVING UIT TE VOEREN WERKZAAMHEDEN ZOALS BEDOELD IN ART. 2.1 EN 2.2 DVO DEEL A

In Bijlage III is de matrix opgenomen welke (specifieke) diensten de Gemeenten van Circulus-Berkel afnemen.

In dit hoofdstuk worden de producten die Circulus-Berkel levert beschreven (enkele voorbeelden)

Onderstaand wordt een voorbeeld beschreven van de taken/diensten die Circulus-Berkel uitvoert. (Indien achter een taak/dienst "n.v.t" (niet van toepassing) wordt aangegeven dan betekent dit dat deze taak/dienst niet voor de desbetreffende gemeente wordt uitgevoerd).

1 Algemeen

- 1.1 Dienstverlening
- 1.2 Taak Gemeente

2 Inzamelen GFT en Restafval

- 2.1 Inzamelen GFT en restafval in minicontainers
- 2.2 Inzamelen GFT en restafval in verzamelcontainers

3 Inzamelen grof huishoudelijk afval

- 3.1 Inzamelen grof huishoudelijk afval algemeen

4 Inzamelen overige fracties

- 4.1 Inzamelen oud papier en karton (OPK)
- 4.2 Inzamelen glas in wijkcontainers (n.v.t)

5 Overige afvaltaken

- 5.1 Opruimen illegaal achtergelaten afval op daarvoor niet bestemde plaatsen

6 Beleidsadvisering en communicatie

- 6.1 Algemene beleidsadvisering

1. Algemeen

1.1 Dienstverlening

Circulus-Berkel zorgt ervoor dat de afgesproken dienstverlening, zoals vastgelegd in deze Bijlage, te allen tijde (ook rondom feestdagen) wordt uitgevoerd. Hierbij geldt als uitgangspunt dat Circulus-Berkel diensten levert aan de gemeenten met een service- en kwaliteitsniveau dat in alle redelijkheid mag worden verwacht en kan worden geboden.

De werkzaamheden vinden in principe plaats tussen 7.00 en 20.00 uur op maandag tot en met zaterdag, behoudens calamiteiten of afwijkingen zoals vastgelegd in de lokale APV of Afvalstoffenverordening.

Circulus-Berkel is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de containers. Afkeuringen bij de verwerker zijn voor rekening en risico van de Gemeente.

In de situatie dat de werkzaamheden niet kunnen worden uitgevoerd zal de Gemeente worden geïnformeerd. Ook bij hervatting zal de Gemeente worden geïnformeerd over de wijze waarop.

De inzamelwerkzaamheden worden zodanig uitgevoerd dat morsvuil wordt voorkomen en dat eventueel ontstaan morsvuil direct door de inzamelploeg wordt opgeruimd.

Circulus-Berkel zal op verzoek van de Gemeente samenwerken bij de uitvoering van het handhavingsbeleid.

1.2 Taak Gemeente

Wegwerkzaamheden die de activiteiten kunnen verstoren worden vooraf doorgegeven aan Circulus-Berkel.

2. Inzamelen GFT en Restafval

2.1 Inzamelen GFT en restafval in minicontainers

In de Gemeente eenmaal per twee weken (alternerend) aan huis inzamelen van huishoudelijk restafval en huishoudelijk Groente, Fruit en Tuin-afval (GFT) dat wordt aangeboden in minicontainers.

2.2 Inzamelen GFT en restafval in verzamelcontainers

Circulus-Berkel zorgt voor het volgens voldoende frequentie inzamelen van GFT en/of restafval dat wordt aangeboden in verzamelcontainers.

3. Inzamelen grof huishoudelijk afval

3.1 Inzamelen grof huishoudelijk afval algemeen

Circulus-Berkel zorgt voor het (tegen betaling) op afroep aan huis inzamelen van grof huishoudelijk afval.

4. Inzamelen overige fracties

4.1 Inzamelen oud papier en karton (OPK)

Circulus-Berkel zamelt OPK in door middel van ondergrondse inzamelcontainers op diverse locaties in de gemeente.

4.2 Inzamelen glas in wijkcontainers

Circulus-Berkel zamelt kleurgescheiden in met voldoende frequentie door middel van wijkcontainers, zowel boven- als ondergronds.

5. Overige (afval)taken

5.1 Opruimen illegaal achterlaten afval op daarvoor niet bestemde plaatsen

Circulus-Berkel zorgt gedurende werkdagen voor het schoonhouden van de containerplaatsen. Hierbij worden afspraken gemaakt over het illegaal bijgeplaatste afval en wordt dit verwijderd en afgevoerd.

6. Beleidsadvisering en communicatie

6.1 Algemene beleidsadvisering

Circulus-Berkel adviseert gevraagd en ongevraagd de Gemeente over alle aspecten van het te voeren afvalbeleid en de uitvoering daarvan. Hierbij richt zij zich op het realiseren van de in deze Overeenkomst vastgestelde streefwaarden van de kritieke succesfactoren op de gebieden van milieurendement, service- en dienstverleningsgraad en kosten.

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt,

Gemeente,

Circulus-Berkel,

d.d.:

d.d.:

.....

.....

Burgemeester

Directeur

Bijlage 1. Achtergrond DVO Deel B

De structuur en opzet van DVO Deel B zijn gericht op de volgende doelen. De DVO is:

Resultaatgericht (in plaats van activiteitencontract of inputsturing)

De DVO zal zoveel mogelijk op het niveau van geleverde prestaties gebaseerd moeten worden. Voor de diverse diensten moet worden bepaald in welke mate dit uitvoerbaar is. Hierbij kan worden gedacht aan het werken met schoonheidsgraden (bijvoorbeeld bij wegen/reiniging), beschikbaarheid percentages (het tijdig ledigen van ondergrondse afvalcontainers), et cetera.

Transparant

Circulus-Berkel werkt in het belang van de gemeenten en zal mede daardoor transparantie betrachten. Voorts kennen de gemeenten een sterke gebondenheid aan Circulus-Berkel en niet of nauwelijks ruimte om over te stappen. Circulus-Berkel weet zich daarom verplicht om inzicht te bieden in haar doen en laten. Transparantie betekent ook het verantwoorden van de prijsstelling en mogelijke verschillen met 'marktprijzen'.

Flexibel

De DVO moet zo worden ingericht dat veranderingen in type dienstverlening mogelijk zijn met de daarbij behorende veranderingen in vergoedingen. Afhankelijk van de aard van het werk zal aan de flexibiliteit invulling gegeven kunnen worden. Over de verrekenwijze zullen in het kostenallocatiemodel eenduidige afspraken gemaakt moeten worden. Door de bereikte transparantie kan te allen tijde de kosten van een beleidswijziging meegenomen worden in de afweging. Op deze wijze wordt tevens een impuls gegeven aan de innovatiekracht van Circulus-Berkel en gemeenten.

Eenvoudig

De DVO-structuur en inhoud van de DVO dient eenvoudig en daarmee werkbaar te blijven.

Marktconform

Ondanks de (zekerheid biedende) tarieven op basis van werkelijke kosten moet Circulus-Berkel zich expliciet kunnen vergelijken met particuliere aanbieders van vergelijkbare diensten, waarbij de prijs voor geleverde diensten een belangrijke prestatie-indicator vormt. (Maar ook de kwaliteit van de diensten.) Daarbij is het gewenst dat het functioneren onder 'de tucht van de markt' op andere wijzen worden bewerkstelligd, bijvoorbeeld door het periodiek evalueren van de prestaties van Circulus-Berkel aan de hand van benchmark gegevens.

Zakelijke relatie

De contractrelatie tussen gemeente en Circulus-Berkel dient zakelijk te zijn. Dit betekent dat afspraken duidelijk en meetbaar moeten zijn, en de contractpartners (wederzijds) aan de afspraken zijn gehouden. Daarbij zullen tevens afspraken worden gemaakt over de consequenties van het niet (geheel) nakomen van gemaakte afspraken.

Bijlage 2. Opbouw van de prestatie-indicatoren

In deze bijlage wordt de opbouw van de prestatie-indicatoren beschreven. Zoals in hoofdstuk 2 beschreven, moet de prestatie-indicator 'Duurzaamheid' nog nader worden ingevuld (en beschreven).

Algehele tevredenheid inwoners Circulus-Berkel gemeenten					
Beschrijving	§	Figuur	Cijfer	Gemiddeld	Gemiddeld to- taal
Algemeen rapportcijfer inzamelaar.					

BIJLAGE 3. MATRIX DIENSTVERLENING: TAKEN/DIENSTEN + SOCIALE COMPONENT (UREN)

Taken/diensten	...	...			...
Beleidsvoorbereiding en –evaluatie					
Beleid- en communicatieadvies					x
Keuzeprogramma communicatie					
*Afvalkalender gedrukte versie					
*Projecten gericht op deelstromen (o.a. compostdag)					
*Projecten gericht op afvalvermindering: Afval Award verkiezing, Speciale actie milieustraat, Programma Duurzaamheidsgedag, Deelname Vuurwerkopruimactie, Open dag milieustraat, Schoonmaakdagen					
Sorteeranalyses	x	x	x	x	x
Afvalketenbeheer	x	x	x	x	x
Klachten/meldingen regeling	x	x	x	x	x
Afvalinzameling					
Blik	-	-	-	-	x
Drankenkartons	x	x	-	-	x
Droge componenten (retourpunt)	-	x	x	-	-
Elektrische apparaten	x	x	x	x	x
Grof huishoudelijk afval	x	x	x	x	x
Huishoudelijk restafval en gft	x	x	x	x	x
Klein chemisch afval	x	x	x	x	x
Kerstbomen	-	-	x	-	x
Kunststofverpakkingen	x	x	x	x	x
Oud papier (gem.garantie reg.)	x	x	x	x	x
Luiers en incontinentiemateriaal	x	-	x	-	-
Snoeiafval	x	x	x	x	x
Textiel	x	x	x	x	x
Verpakkingsglas	x	x	x	x	x
Vuurwerkresten	-	-	x	x	x
Afvalketenbeheer					
Beheer contracten	x	x	x	x	x
Beheer milieuparken					x
Overslag en transport	x	x	x	x	x
Containermanagement					
Containermanagement	x	x	x	-	x
Diensten openbare ruimte					
Assistentie bij calamiteiten	-	-	-	-	-
Bestrijding van plaagdieren	-	x	x	x	x
Bestrijding van gladheid	-	-	-	-	-
Laging van hondenpoepbakken	-	-	-	-	-
Laging van prullenbakken	-	-	-	-	-
Machinaal vegen	-	-	-	-	-
Ondersteuning huisuitzettingen	x	x	x	x	x
Onkruidbestrijding	-	-	-	-	-
Opslag kadavers	-	-	-	-	-
Reiniging picknickplaatsen	-	-	-	x	-
Reiniging van kolken	-	-	-	-	-
Verwijdering van illegale stort	x	x	x	x	x
Dienstverlening callcenter					
Dienstverlening callcenter	x	x	x	x	x

The logo consists of a green rounded square with a white border, containing the word "circulus" in white lowercase letters.

circulus

Kostenallocatiemodel

Circulus BV

Kies voor elkaar.

Kostenallocatiemodel

Toelichting kostenallocatiemodel

Inleiding

Kostenallocatie omvat het toewijzen van directe en indirecte kosten aan de uiteindelijke producten die door Circulus B.V. worden geleverd.

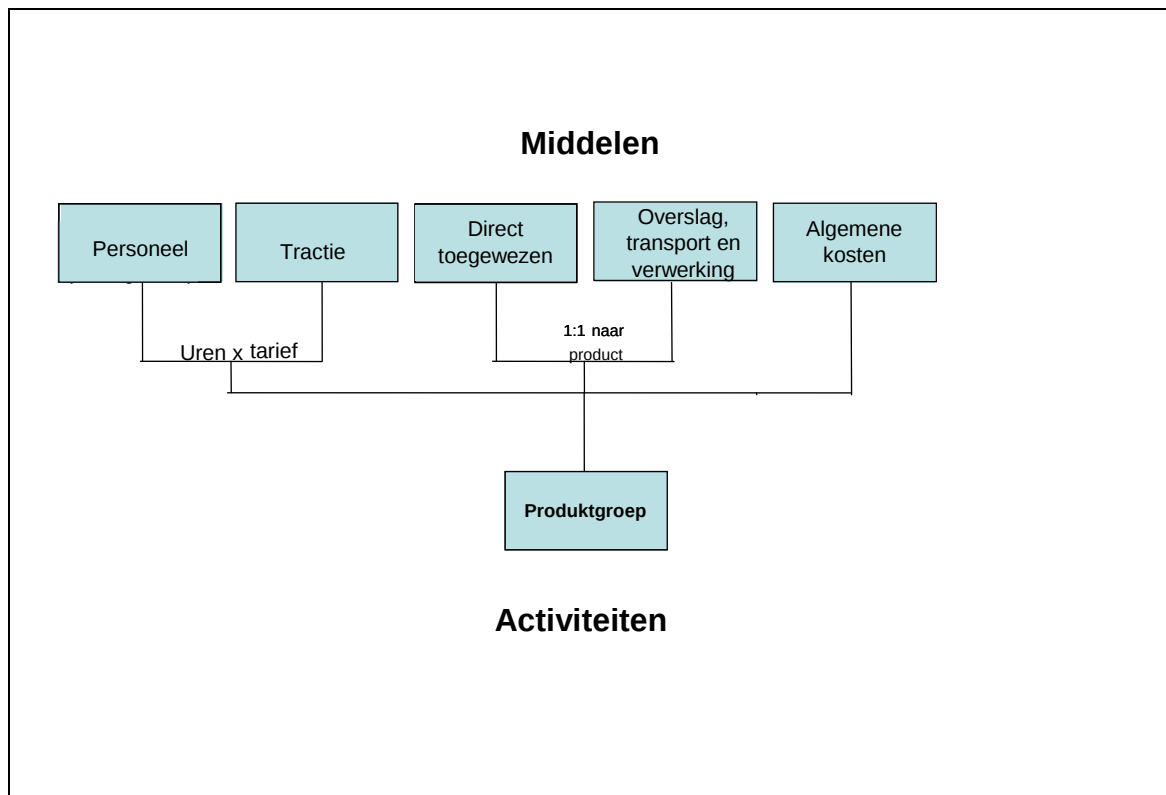
Het is voor Circulus B.V. van belang om te weten voor welke producten welke kosten worden gemaakt. Door het kiezen van een bepaalde methode om de directe en indirecte kosten toe te rekenen aan de geleverde producten, kan Circulus B.V. de kostprijs van deze producten bepalen. Bij de toe te passen methode moeten alle, voor de levering van een bepaald product gemaakte kosten, aan dat product worden toegerekend. Hierbij is de werkelijke inzet van middelen en activiteiten bepalend voor de kostprijs van een product.

Circulus B.V. heeft daartoe een kostenallocatiemodel ontwikkeld waarbij de werkelijke kostprijzen voor de geleverde diensten aan de opdrachtgever zijn bepaald. Dit kostenallocatiemodel is transparant en controleerbaar.

De onderhavige toelichting beschrijft op hoofdlijnen de werking en uitgangspunten van dit model. Deze toelichting geeft systematisch aan hoe het kostenallocatiemodel is opgebouwd. Per onderdeel wordt een omschrijving gegeven en worden de kostenverdeelsleutels en de basis of de samenhang toegelicht.

Model

Figuur: schema kostenallocatie

Middelen

In het kostenallocatiemodel worden alle productiemiddelen (en bijbehorende kosten) van Circulus B.V. verantwoord. Hierbij is een onderscheid te maken naar direct aan de uitvoering gekoppelde middelen (personeel, tractie, direct toegewezen middelen) en middelen ter ondersteuning van de uitvoering (overslag, transport en verwerking en algemene kosten).

Activiteiten

De middelen worden naar rato van het gebruik van deze middelen (activiteiten) toegerekend naar de betreffende producten. Hiervoor wordt per middel een verdeelsleutel gehanteerd.

Uitgangspunten

Bij het toerekenen van de middelen zijn uitgangspunten gehanteerd. De uitgangspunten zijn per onderdeel hieronder uitgewerkt.

Personeel

Omschrijving: Onder 'personeel' valt al het direct productief personeel (inclusief inleen en leiding/ondersteuning) en daaraan gekoppelde kosten. Indirect personeel wordt toegerekend via de middelencategorie 'algemene kosten'.

Sleutel: Direct personeel wordt toegerekend via één uurtarief. Het tarief is herleidbaar tot o.a. de volgende kostencomponenten:

- Lonen en salarissen
- Pensioenlasten
- Overige sociale lasten
- Reis- en verblijfkosten (en autokostenvergoeding)
- Overige personeelskosten
 - Opleidingskosten
 - Werkkleding
- Inleen

Basis: De uren betreffen de totaal productieve uren voor het basis uitvoeringsjaar.

Tractie

Omschrijving: Onder tractie vallen alle aan de uitvoering van dienstverlening verbonden voertuigen (inclusief opbouw) en daaraan gekoppelde kosten.

Sleutel: De tractiekosten zijn gerelateerd aan een uurtarief per type tractie

Op hoofdlijnen betreffen deze:

- Bestelwagens
- Containerwagens
- Zijladers
- Kraakperswagens

Onder tractiekosten vallen alle aan de tractie toe te rekenen kosten. Voor het tarief per tractietype zijn we van de volgende uitgangspunten uit gegaan:

- Aanschafwaarde:

Wanneer een voertuiggroep gemiddeld ouder is dan 3,5 jaar is de huidige aanschafwaarde genomen.

Wanneer een voertuiggroep gemiddeld jonger is dan 3,5 jaar is de gemiddelde aanschafwaarde genomen.

■ **Rentekosten:**

De rente is berekend over het gemiddeld geïnvesteerd vermogen.

■ **Motorrijtuigenbelasting:**

Daar waar de motorrijtuigenbelasting van toepassing is, zijn de werkelijke kosten van het basis uitvoeringsjaar genomen.

■ **Reparatie en onderhoudskosten:**

Betreffen de werkelijk gemiddelde onderhoudskosten op jaarbasis.

■ **Brandstofkosten**

De brandstofkosten zijn berekend aan de hand van het werkelijk verbruik in het basis uitvoeringsjaar.

■ **Afschrijvingskosten**

De afschrijvingskosten worden bepaald in lijn met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

■ **Verzekeringskosten**

De verzekeringskosten zijn berekend aan de hand van de werkelijke verzekeringspremie in het basis uitvoeringsjaar.

Basis: De uren betreffen de totaal productieve uren voor het basis uitvoeringsjaar.

Direct toegewezen

Omschrijving: Onder de 'direct toegewezen' taken vallen alle directe middelen en bijbehorende kosten welke niet reeds zijn toegerekend via 'personeel' en 'tractie'.

Sleutel: De 'direct toegewezen' zijn niet versleuteld maar op basis van realisatie direct toe te rekenen aan een activiteit.

Basis: De direct toewijsbare kosten voor het basis uitvoeringsjaar.

Overslag, transport en verwerking

Omschrijving: Onder 'overslag, transport en verwerking' vallen alle kosten van de verschillende afvalsoorten voortkomend uit de afvalinzameling en reiniging.

Sleutel: De 'overslag, transport en verwerking' zijn niet versleuteld maar zijn direct toe te rekenen aan een product.

Basis: De begrote kosten voor het basis uitvoeringsjaar.

Afwijking: Jaarlijks wordt 'overslag, transport en verwerking' op basis van werkelijke tonnages en kosten afgerekend met de gemeenten.

Algemene kosten

Omschrijving: De 'algemene kosten, bestaande uit algemene huisvestingskosten en algemene overheadkosten hebben betrekking op alle kosten in de indirecte sfeer.

Deze bevatten onder andere:

- Indirect personeel
- Indirect huisvesting
- Kantoorkosten
- Telefoonkosten
- Advies- en accountantskosten
- Automatisering
- Inkoopkosten

Sleutel: De algemene kosten worden toegerekend op basis van toegewezen kosten per productsoort.

Herijking en ingangsdatum vernieuwde tarieven

De tarieven worden na elke periode van drie jaar herijkt aan de hand van de vastgestelde kostenallocatiemethode met behoud van de vastgestelde principes van het uniforme tarievenbeleid. Met deze herijking wordt het tarievenmodel opnieuw aangesloten op de (mogelijk gewijzigde) kostenstructuur van Circulus. Dit is dus een technische exercitie. Dit kan leiden tot aanpassing van de tarieven als gevolg van veranderingen in de kostenstructuur van Circulus. In de overige jaren worden de tarieven geïndexeerd op basis van een gewogen sectorindex (zie artikel 2.5).

In reguliere jaren wordt in januari van het voorgaande jaar de te hanteren index gecommuniceerd in het Q4 bericht. In herijkingsjaren is de herijking zelf in november gereed. Dit gaat niet direct het volgende jaar in maar het jaar erna, vermenigvuldigd met de index.

Jaarverslag 2022

ciculus

Kies voor elkaar.

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1. Verslag van de Raad van Commissarissen over 2022	5
2. Verslag van de directie over 2022	7
3. Jaarrekening 2022	19
3.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2022	20
3.2 Geconsolideerde winst -en verliesrekening over 2022	22
3.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2022	23
3.4 Geconsolideerd overzicht totaalresultaat over 2022	24
3.5 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2022	25
3.5.1 Algemene grondslagen voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening	25
3.5.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	27
3.5.3 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	30
3.5.4 Grondslagen voor het opstellen van het kasstroomoverzicht	32
3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022	33
3.5.6 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022	41
3.6 Enkelvoudige balans per 31 december 2022	43
3.7 Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2022	46
3.8 Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening 2022	47
3.8.1 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2022	48
3.8.2 Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening per 31 december 2022	52
3.9 Overige toelichtingen en ondertekening jaarrekening	53
4. Overige gegevens	54
4.1 Statutaire bepalingen omtrent de bestemming van het resultaat	55
4.2 Controleverklaring	56

Aanbieding jaarverslag 2022

Hierbij bieden wij u het bestuursverslag aan van Circulus B.V. over het verslagjaar 2022. Het bestuursverslag bevat, naast het directieverslag, de jaarrekening over 2022. Deze is voorzien van een goedkeurende controleverklaring van onze accountant De Jong & Laan in overeenstemming met artikel 34 van de statuten.

De Raad van Commissarissen heeft de jaarrekening met de accountant besproken en vervolgens goedgekeurd. Wij stellen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor de jaarrekening vast te stellen en akkoord te gaan met de resultaatbestemming. Ook adviseren wij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders om decharge te verlenen aan de directie voor het in 2022 gevoerde bestuur en decharge te verlenen aan de leden van de RvC voor het over 2022 gehouden toezicht.

Ir. F.A. Spoelstra,

voorzitter Raad van Commissarissen

Voorwoord van de directie

Voor u ligt het jaarverslag 2022. Een bijzonder jaar. De gevolgen van de verschrikkelijke oorlog in Oekraïne werden en worden ook bij ons gevoeld. Bij bedrijf en medewerkers.

We lieten begin 2022 corona achter ons. Een bijzondere periode, waarin Circulus en de medewerkers zich van de beste kant lieten zien. Want: we waren een cruciale sector en zo voelden we dat ook. Dus hield iedereen zich aan de voorgestelde maatregelen: afstand houden, mondkapjes dragen, looproutes volgen op de locaties en het verstandige gebruik van de kantine. Resultaat is dat we geen uitbraken op de werkvloer kregen en dat onze dienstverlening vrijwel ongestoord door ging.

De uitdagingen die de oorlog in Oekraïne met zich meebrachten, waren en zijn wederom heftig. Sterk stijgende prijzen voor energie en inflatie. En ook dit keer zetten we als bedrijf alles op alles om de problemen te ondervangen. Door extra goed te kijken naar onze kosten, te schrappen waar dat mogelijk en noodzakelijk was, te kijken of we onze vrachtauto's door dynamisch verzamelen nog efficiënter konden laten werken. Dat allemaal samen zorgde ervoor dat we uiteindelijk zwarte cijfers konden schrijven.

Ook voor onze medewerkers zijn de gevolgen van de oorlog voelbaar. Ook zij worstelen met stijgende energieprijzen en dure boodschappen. En hoewel we in 2022 alleen een bescheiden CAO verhoging kenden, hebben we – in nauw overleg met de medewerkers – toch iets extra's kunnen bieden. Weliswaar niet in euro's, maar in aandacht.

Tot slot noem ik hier graag onze Raad van Commissarissen, maar ook onze aandeelhoudende gemeenten. Het is dankzij hun materiele en immateriële support dat in deze financieel uitdagende tijden, we toch de doelen uit de meerjarenstrategie kunnen blijven realiseren. Zo blijft Circulus op koers, als voorloper in duurzaamheid in de meest brede zin van het woord.

We sluiten het jaar af met een kleine plus. Deze plus is gerealiseerd door het stug doorwerken van onze mensen op straat. En uiteraard ook van de mensen op kantoor die hen ondersteunen om het werk zo goed mogelijk te doen. En alle mensen die zelfs zonder 'normaal' arbeidscontract dag in dag uit in de weer zijn om Circulus draaiende te houden.

Al die mensen zijn onze helden en het is dankzij hen dat we dat mooie, sterke Circulus zijn. Een bedrijf om trots op te zijn!

Met die trots bied ik u dan ook graag dit jaarverslag aan.

Lisette Bosch,

directeur

Verslag van de Raad van Commissarissen over 2022

De nadruk in 2022 lag op het inspelen op de geopolitieke ontwikkelingen en de gevolgen ervan voor de bedrijfsvoering. Met name voor 2023 heeft dit naar verwachting nog grote financiële gevolgen, die ook met de AVA zijn besproken. Ook hebben we ons georiënteerd op de post-covid situatie, waarin we door moeilijke tijden zijn gegaan en nu zowel oude routines herstellen als nieuwe routines ontwikkelen, zoals gedeeltelijk thuiswerken. De voortrekkersrol die Circulus speelt in elektrificatie en circulariteit, zoals bijv. bij de totstandkoming van Circulaire Ambachtscentra en betere afvalscheiding, is belangrijk voor de RvC. Ook belangrijk om te noemen zijn de diverse sociale initiatieven die Circulus ontplooit in diverse wijken en de impact die de onderneming daarmee maakt in het sociaal domein.

Ondanks uitdagende externe omstandigheden is in 2022 de uitvoering van de in 2021 vastgestelde Meerjarenstrategie voortvarend ter hand genomen. De Raad van Commissarissen is hierover tijdens de vergaderingen steeds op de hoogte gehouden. Medio juni 2022 heeft de Financiële Denktank aan de AVA verslag gedaan. Ze adviseert om het financiële fundament, dat ligt onder de afspraken rondom de dienstverleningsovereenkomst (DVO) grotendeels ongewijzigd voort te zetten. Elk van de negen aandeelhouders was hierbij ambtelijk vertegenwoordigd. Waar nodig zal deze Denktank ook in 2023 bij elkaar komen.

Circulus voldoet in 2022 voor het tweede achtereenvolgende jaar aan de eisen van een structuurvennootschap. Zodra dit driejaren ononderbroken het geval is, zal voor Circulus BV het structuurregime gaan gelden. De raad heeft zich hierover in 2022 uitgebreid laten informeren.

Samenstelling Raad van Commissarissen

In de aandeelhoudersvergadering van december 2021 is op voordracht van de Raad van Commissarissen de heer M.R. (Max) Daniel benoemd als commissaris. De heer Daniel is gestart op 1 januari 2022 en heeft in 2022 diverse kennismakingsbezoeken afgelegd. De raad is daarmee het gehele jaar 2022 voltallig in functie geweest

De man/vrouw-verdeling is met een verhouding van 60% man/40% vrouw evenwichtig.

De RvC woonde de vergaderingen van aandeelhouders op 30 juni en 15 december bij.

In het verslagjaar heeft de Raad van Commissarissen vier keer in voltalligheid vergaderd, zowel online als fysiek. De auditcommissie is tweemaal bijeengeweeest en ook de renumerationcommissie is twee keer bijeengeweeest. Daarnaast woonde een afvaardiging van de RvC twee keer een artikel-24 overleg van de OR bij. Daarnaast onderhoudt de voorzitter van de Raad regelmatig contact met de algemeen directeur.

Tot slot

De Raad van Commissarissen bedankt de medewerkers en de directie van Circulus voor de inzet in het verslagjaar en de mooie resultaten die in 2022 onder uitdagende omstandigheden zijn behaald.

Namens de Raad van Commissarissen

Ir. F.A. Spoelstra, voorzitter

Corporate Governance

Personalia Raad van Commissarissen

De heer Ir. F.A. Spoelstra, voorzitter, lid van de remuneratiecommissie

Tevens: Projectleider bij de Stichting Waardering en Erkenning Politie; Secretaris van het Landelijk Platform Herinnering WO2; fractievoorzitter PvdA van Provinciale Staten van Gelderland.

- Nationaliteit: Nederlandse
- Geboortjaar: 1962
- Benoemd: 1 januari 2012

Mevrouw drs. P.A.M. Hoog

Tevens: directeur-bestuurder Willemsoord BV, directeur-bestuurder Erfgoed Den Helder, lid Raad van Toezicht Stichting Iris (Voorgezet Onderwijs Zuid-Kennemerland)

- Nationaliteit: Nederlandse
- Geboortjaar: 1968
- Benoemd: 1 januari 2021

De heer drs. H.L.M. Willemsen, secretaris, voorzitter van de auditcommissie

Tevens: Directeur/groootaandeelhouder Willemsen Management B.V. (bedrijfseconomisch adviesbureau) en PSI Holding BV (waaronder Hollarts Plastic Group BV en Helcosol BV).

- Nationaliteit: Nederlandse
- Geboortjaar: 1962
- Benoemd: 1 januari 2012

Mevrouw M. Kool

Tevens: directeur-bestuurder SallandWonen, bestuurslid Aedes en voorzitter Sociëteit De Hereeniging in Deventer.

- Nationaliteit: Nederlandse
- Geboortjaar: 1961
- Benoemd: 1 juli 2021

De heer drs. M.R. Daniel

Tevens: lid raad van toezicht FIER, lid Commissie van Beroep Politie Academie, voorzitter stichting Christian Children, dagvoorzitter congressen/bijeenkomsten, trainer/coach management-teams.

- Nationaliteit: Nederlandse
- Geboortjaar: 1957
- Benoemd: 9 december 2021

Profiel

Circulus B.V. verzorgt het afvalbeheer, verricht taken in de openbare ruimte en is actief in het sociaal domein voor negen gemeenten: Apeldoorn, Bronckhorst, Brummen, Deventer, Doesburg, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen. Wij zijn een publieke vennootschap waarvan de negen gemeenten aandeelhouder zijn.

Wij dragen actief bij aan de beleidsvorming en doelen van deze gemeenten op het gebied van afval- en grondstoffenbeheer, het beheer van de openbare ruimte en in het sociaal domein. Het overkoepelend en gemeenschappelijk doel is een duurzame, leefbare regio.

Circulus is een besloten vennootschap zonder winstoogmerk. Wij verrichten onze diensten op basis van een kostprijsmodel. Voor het pakket diensten en de bijbehorende prijs sluiten wij langjarige resultaatovereenkomsten af met iedere klantgemeente. Jaarlijks vindt indexering plaats; eens in de drie jaar herijken we de overeenkomsten.

Kerncijfers

	2018	2019	2020	2021	2022
Verzorgingsgebied (aantal gemeenten)	8	9	9	9	9
Bediende aansluitingen	211.326	213.454	214.653	217.309	218.874
Bediende inwoners	443.234	469.221	471.837	474.058	475.652
Afval en grondstoffen van huishoudens in kg	120	108	102	93	94
buitenruimte wordt uitgevoerd (groen, civiel,	5	5	5	5	5
Gescheiden ingezameld in %	71	74	76	78	75
Scholen met Cleanwise	89	100	114	138	172
Aantal fte in loondienst	286	301	307	313	323
Aantal medewerkers in loondienst	322	324	334	347	357
Sociale werkgelegenheid (activerings- en participatiemedewerkers zonder loonwaarde, inclusief vrijwilligers)	409	316	249	292	314
Sociale werkgelegenheid met loonwaarde	-	101	98	91	93

Wij staan voor optimale dienstverlening voor de juiste prijs. We weten wat we kunnen en we zijn ons bewust van onze maatschappelijke betekenis en publieke rol. We werken met en voor onze gemeenten. Dat doen we open en transparant, gedreven en met passie.

Onze ambitie is een kei in ons vak te zijn en te blijven. Onze verschillende werkterreinen buitenruimte, grondstoffen en sociaal domein zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Deze verbinding maken we zichtbaar en versterken we. Dat doen we met betrokken, enthousiaste medewerkers die zich elke dag inzetten voor het beoogde resultaat: de meest duurzame regio.

Terugblik

Reeds in het jaarverslag 2021 schreven we dat elektrificering een belangrijke rol in ons bedrijf speelt als één van de manieren om invulling te geven aan duurzaamheid en circulair denken. Medio 2022 zijn daarom bestellingen in elektrische tractie geplaatst die eind 2023 geleverd zullen worden. Alle vervangingsinvesteringen vinden in principe plaats met e-tractie, tenzij niet voorhanden. Ook gaven we reeds in het verslag van 2021 aan dat kostenstijgingen een belangrijke uitdaging zouden vormen. We hebben hierop ingespeeld door o.a. een aantal stafposities niet in te vullen en het overall kostenreductieprogramma gedeclineerd verder uit te voeren. Ook hebben we de upgrade van onze kantoorruimte in Apeldoorn om die reden niet uitgevoerd. Verder is er volgens plan hard gewerkt aan de bewustwording rondom kwaliteit van de afvalstromen en zijn we met meerdere gemeenten in gesprek over bijv. circulaire ambachtscentra.

Missie en visie

Wij zien een mooie aantrekkelijke wereld voor ons waarin het prettig is om te leven. Onze beschikbare bronnen benutten we maximaal, voor verspilling is geen plaats meer. We gaan samen voor duurzame, houdbare oplossingen. Een inclusieve wereld waarin iedereen naar vermogen meedoet. We laten de aarde beter achter.

Wij zien onszelf als een organisatie die midden in de maatschappij staat en weet wat er speelt. We zijn een betrouwbare en gedegen partner voor onze gemeenten. We verbinden beleid en praktijk. Dat doen we vanuit expertise. We zijn innovatief en resultaatgericht, voor de korte en de langere termijn.

Strategie 2021 - 2024

Het jaar 2022 stond in het teken van een voortvarende aanpak van de meerjarenstrategie.

Circulus richt zich op de volgende strategische speerpunten:

- We ontwikkelen ons verder als solide partner voor gemeenten, inwoners en samenwerkingspartners.
- We ondernemen initiatieven om nog meer milieuwinst te boeken.
- Met gemeenten en inwoners geven we verder vorm aan een buitengewone leefomgeving.
- We versterken onze rol in het sociaal domein.

Solide Partner

Het zijn van een solide partner is nauw verwoven met de andere speerpunten. Omdat ze een essentieel is in onze strategie, lichten we hier graag enkele gebeurtenissen met onze stakeholders toe. Daarnaast gaan we in op de elektrificering van het wagenpark en materieel.

Stakeholdersontbijt en raadsledenavond

Op 6 oktober 2022 organiseerde Circulus – in navolging van het ontbijt in 2021 – een stakeholdersontbijt. De ochtend speciaal voor relaties, partners en bestuurders startte met speeddates; korte kennismakingen met (het werk van) onze eigen werknemers. Tijdens het ontbijt kwamen op een interactieve manier strategische ontwikkelingen uit onze organisatie langs, belangrijke thema's met meerwaarde voor onze gemeenten en omgeving. Deze varieerden van innovaties in buitenruimte en de impact van ons sociaal werkgeverschap op mensenlevens tot de elektrificering van wagenpark en materieel en het stimuleren van hergebruik en recycling. Circa 90 stakeholders bezochten het ontbijt en dachten actief mee in de tafelsessies. Onze hal aan de Bonaire in Apeldoorn werd voor deze gelegenheid omgebouwd tot een functionele en sfeervolle ontmoetingszaal en aangekleed met onder meer huisraad en servies van samenwerkende kringloopbedrijven.

Deze 'ontmoetingszaal' werd op 11 oktober opnieuw gebruikt voor een speciale raadsledenavond. Na gemeentelijke verkiezingen informeren we (nieuwe) raadsleden graag over onze diensten, over (gemeentelijke en landelijke) thema's die onze dienstverlening raken en natuurlijk de wijze waarop we met gemeenten samenwerken. Vragen van raadsleden en gemeenteoverstijgende vraagstukken stonden deze avond centraal en er was ruimte voor dialoog en uitwisseling. De raadsledenavond werd bezocht door een kleine vijftig raadsleden uit onze negen gemeenten.

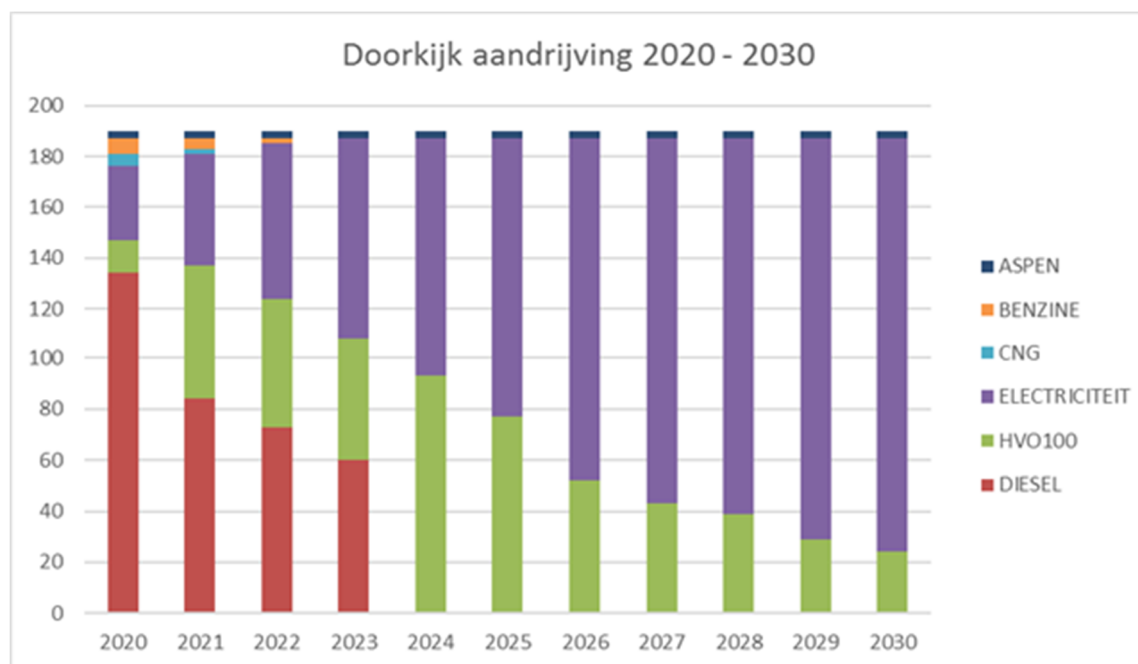
Educatie op basisscholen

In 2022 sloten ook Apeldoornse basisscholen aan bij ons educatieprogramma **CleanWise**. Daarmee groeide het aantal deelnemende scholen in ons werkgebied van 138 naar 172. In het speelse programma leren kinderen alles over afval scheiden en kunnen daar – net als thuis - actief mee aan de slag. De scholen worden daarvoor ondersteund met een introductieprogramma, lesmateriaal en eventueel fysieke lessen. Daarnaast faciliteert Circulus de scholen met containers en de inzameling van papier, PMD en GFT. Ons werkgebied telt ongeveer 225 basisscholen. Het betekent dat 76 procent van deze scholen nu is aangesloten op het CleanWise-programma en het afval gescheiden via Circulus kan aanbieden. Daarmee vermindert op scholen het aandeel restafval.

Cruise2Reduce, de Rijdende Recyclefabriek, is een samenwerking tussen Circulus en Trashpackers. De bus is eind 2021 geïntroduceerd en toert langs basisscholen. Leerlingen krijgen tijdens een workshop klassikaal uitleg over de toekomst van grondstoffen en gaan daarna zelf bij de 'mini-recyclefabriek' aan de slag. Daarvoor is de bus uitgerust met een shredder, sheetpress, vacuümvormer én spuitgietmachine. Ter plekke zien de kinderen hoe hun plastic afval een nieuw leven krijgt als bijvoorbeeld plantenbak of frisbee. Inmiddels heeft de Recyclefabriek basisscholen bezocht in zeven gemeenten in ons werkgebied en zijn er in tachtig schoolklassen workshops gegeven. De ontvangst van het programma werd bij de scholen en de betrokken docenten geëvalueerd. Circa 97 procent van de scholen ervaart de workshop als positief tot zeer positief. Docenten geven het concept gemiddeld een 8,5 voor bewustwording omtrent afval en een 9 voor het onderdeel 'inspiratie'.

Elektrificering Wagenpark

Voor Circulus (en haar aandeelhouders) is duurzaamheid en circulariteit erg belangrijk. Circulus vervult daarin in de branche een voorhoede-positie, en wil deze ook de komende jaren behouden. Er zijn in 2022 dan ook weer verdere stappen gezet. Er zijn bestellingen geplaatst voor acht elektrische zijladers, al zullen deze door de verlengde levertijden pas in 2023 instromen. Maar ook in de praktijk willen we onze koploperpositie waarmaken: inmiddels realiseren we 11% van ál onze tractie-uren met elektrisch aangedreven voertuigen. Daarnaast zetten we nagenoeg alleen nog elektrisch handgereedschap in. Verder volgen we het eerder gemaakte plan voor de vervangingsmomenten van onze voertuigen tot aan 2030, waarbij we de verwachte, meest duurzame voertuigen kopen die via normale voertuigdealers te koop zijn. In dit ambitieuze scenario zou in 2025 60% van de vloot elektrisch aangedreven kunnen zijn en in 2030 zelfs meer dan 80%. Daarmee anticiperen we op de invoering van een zero-emissie zone in een groot aantal stadscentra per 2025.

Circulus heeft ook in 2022 actief bijgedragen aan de CO2 reductiedoelstellingen die eerder met de aandeelhouders zijn afgesproken. De overstap op de fossielvrije brandstof HVO100, gemaakt van plantaardige afvalvetten, restmaterialen en oliën, draagt daaraan in hoge mate bij. Deze stappen sluiten ook aan bij de doelstelling van het Convenant Duurzame Inzamelvoertuigen, een overeenkomst die Circulus in 2020 heeft ondertekend. In het convenant spraken inzamelaars, leveranciers, opdrachtgevers en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat met elkaar af in hoog tempo te werken aan verduurzaming van het wagenpark.

Meer Milieuwinst

Circulus investeert als duurzaam bedrijf van negen gemeenten in het afval- en grondstoffenmanagement en in het beheer van buitenruimte. In deze twee domeinen bieden we mensen met een afstand tot regulier werk een (werk-)plek zodat zij zich verder kunnen ontwikkelen. De resultaten die hierin zijn behaald, zijn hieronder beschreven.

Met ons afval- en grondstoffenbeheer sluiten we aan op gemeentelijke en landelijke VANG-doelstellingen. We willen hiermee bereiken dat er minder recyclebaar materiaal in de verbrandingsoven terecht komt en minder vervuiling door stoffen in de deelstromen te realiseren. We richten ons daarvoor op (gescheiden) inzamelen, sorteren en op hoogwaardig hergebruik als product, onderdeel of materiaal. Het uiteindelijke doel is afval voorkomen, zoveel mogelijk gebruikte grondstoffen terugwinnen en ketens te sluiten, liefst regionaal. Ook de grondstofstromen die vrijkomen uit de buitenruimte worden zo hoogwaardig mogelijk verwerkt.

Cirkelwaarde

Het samenwerkingsverband CirkelWaarde speelt in het afval- en grondstoffenbeheer een grote rol. CirkelWaarde is een 'grondstoffenalliantie' van ROVA, AVU en Circulus. CirkelWaarde wil haar doelstellingen voor de ingezamelde stromen van de drie betrokken partners realiseren door kennisontwikkeling, inkoop, informatievoorziening en belangenbehartiging. Er vindt een nauwe samenwerking plaats met marktpartijen, ministeries en kennisinstellingen. CirkelWaarde bestaat uit het Expertisecentrum en het Handelshuis. De opgedane kennis over ontwikkelingen op het gebied van grondstoffen en materialen wordt onder andere toegepast bij marktverkenningen en het opstellen van aanbestedingsdocumenten.

De alliantie onderzoekt projectmatig hoogwaardige(r) verwerkingsmogelijkheden voor de stromen matrassen, luiers, textiel, elektronica, kunststof en bioafval. Naast hoogwaardige recycling speelt daarin ook de ambitie om producten (of onderdelen daarvan) langer te kunnen gebruiken. In een 'E-novation-hub' in Apeldoorn wordt dat samen met hogescholen en partners voor elektronica onderzocht. Ook het sluiten van gezamenlijke verwerkingscontracten voor alle stromen gebeurt onder de vlag van CirkelWaarde.

Er is verder in 2022 gewerkt aan de volgende aandachtsgebieden en thema's:

- Van Afval tot Zeeman. Icoonproject textiel in samenwerking met Zeeman, Enschede Textielstad, Frankenhuis Textielrecycling. Doel: een product ontwikkelen dat is gemaakt van een zo hoog mogelijk percentage gerecycled huishoudelijk textiel. Materiaaltests zijn uitgevoerd, het projectplan is geüpdatet.
- Uptex. Leer- en samenwerkingsproject met Saxion, Aventus, het kringloopbedrijf en de Techniekfabriek partner in Deventer. Doel: onderzoek naar hoogwaardig hergebruik van niet-herdraagbaar textiel, gekoppeld aan onderwijs en sociaal werk. Uptex zal als textielwerkplaats een plek krijgen in het geplande circulaire ambachtscentrum.
- E-novation Hub. Diverse onderzoeken, onder andere naar het innameproces van wasmachines en de mogelijkheden voor levensduurverlenging, hebben nieuwe inzichten opgeleverd. Deze worden in de eerste helft van 2023 verwerkt tot een eindrapportage.
- Proef PVC opblaasproducten. De gescheiden inzameling op diverse locaties van CirkelWaarde-partners was zo succesvol dat dit landelijke media-aandacht opleverde. De proef zorgde voor meer inzicht in volumes, logistiek en verwerking.
- Nieuwe rapportagerichtlijn CSRD. Aan de hand van een inventarisatie is vastgesteld welke informatie CirkelWaarde-partners nodig hebben om te kunnen sturen op impact.

Afvalscheiding

De ontwikkeling van afval naar grondstoffen kende in het hele werkgebied een terugval van 78% naar 75%. Daarmee is een trendbreuk zichtbaar in de stijgende lijn van de laatste tien jaar. We verklaren deze terugval uit een dalende kwaliteit van de aangeboden grondstoffen, gecombineerd met strengere eisen van verwerkers, waardoor afkeur toeneemt. Met het huidige scheidingspercentage zitten we nog wel op het landelijk beoogde afvalscheidingspercentage van 75%.

Restafval

Vijf van de negen gemeenten produceerden minder dan 100 kilo restafval per inwoner, waarmee zij de landelijk veel gebruikte doelstelling van 100 kg restafval per inwoner opnieuw hebben gehaald. Vier gemeenten zaten daarboven. Gemiddeld nam in de hele regio het restafval exclusief grofvuil per inwoner licht toe van 76 kg in 2021 naar 77 kg in 2022. Voor grofvuil steeg dit van 17 kg in 2021 naar 17,5 kg in 2022.

Kwaliteit grondstoffen

De kwaliteit van grondstoffen – met name van GFT, PMD en textiel– staat onder druk. Voor GFT geldt een maximale vervuilingsgraad van 5%. Via steekproeven en sorteeranalyses wordt de kwaliteit gecontroleerd. Geconstateerd is dat de vervuilingsgraad binnen de gestelde grens van 5% is gebleven; De kwaliteit van individuele vrachten ligt incidenteel boven de grenswaarde. Circulus voert regelmatig sorteerproeven uit in de stromen restafval en pmd. Daaruit blijkt wat het aandeel pmd of gft is dat nog in restafval voorkomt, en andersom wat het aandeel restafval is in pmd en gft. De uitkomsten leveren nuttige handvatten voor gerichte maatregelen.

Communicatie

Communicatie met inwoners wordt steeds belangrijker om tot betere scheidingsresultaten te komen. In het project Schone Stromen, dat gedragen wordt door de negen gemeenten, is daarom in 2022 opnieuw campagne gevoerd. Drie korte, informatieve campagnes, gericht op pmd, gft en textiel, werden in het najaar uitgevoerd met doel de basiskennis te vergroten wat wel en niet in de bak of zak mag. Dit project wordt in 2023 uitgebreid met onder meer controles door middel van ‘voorlopers’, waarbij containers op inhoud worden gecontroleerd voordat ze worden geleegd. We hopen op die manier fout gedrag te corrigeren, maar willen ook goed gedrag gaan belonen.

Buitengewone leefomgeving

Met de vijf buitenruimtegemeenten van Circulus (Lochem, Doesburg, Deventer, Apeldoorn en Epe) is in 2022 intensief gekeken naar vernieuwing en uniformering van samenwerkingsafspraken. Het proces werd begeleid door IPR Normag en heeft geresulteerd in een nieuwe concept-DVO deel B. De dienstverlening is hierin omschreven in productbladen. Gemeenten hebben zo meer inzicht in de concrete dienstverlening en de onderliggende tarieven. In 2023 worden de overeenkomsten verder gedefinieerd en concreet gemaakt.

Structuur en ontwikkelingen

Het bedrijfsbureau van de afdeling buitenruimte krijgt steeds meer een centrale functie in het administratieve beheer van onze buitenruimte-activiteiten in de verschillende gemeenten. Daarbij ligt de nadruk op een goede planning- en controlcyclus.

In Deventer wordt monitoring sinds 2022 verzorgd door een externe partij. Circulus analyseert de resultaten en gebruikt deze voor het verbeterproces. .

In Lochem verzorgen we sinds 2022 zelf de monitoring van verschillende beheerthema's.

In de afgelopen jaren is ervaring opgedaan met integrale teams. De groen- en grijsploegen werken in de gemeente Lochem binnen één gebiedsteam; de kern- of wijkgerichte aanpak. In 2021 is een evaluatie gestart die in 2022 leidde tot een continu verbeterproces.

Bij meerdere aanbestedingen liep in 2022 de prijs fors op ten opzichte van het verleden. Zo zijn de prijzen voor onkruidbeheersing op verhardingen - ondanks de verlaging van beeldkwaliteit van B naar C - voor Lochem fors gestegen. De oorzaak ligt in het verlengen van het onkruidseizoen van 8 naar 12 maanden en in de effecten van geopolitieke ontwikkelingen.

Ecologisch groenbeheer

Met bio-divers bermbeheer dragen we bij aan aantrekkelijke en meer duurzame bermen. In overleg met aanwonenden en gemeente plantten we bollen en zaaien we bloemenmengsels in. In een gemeente overstijgend renovatietraject vormen we komende jaren traditionele plantsoenen om naar bio divers groen. Daarbij anticiperen we op droogte en wateroverlast door klimaatverandering,

plantenziektes en vraat door ongedierte. In 2022 namen we eveneens deel aan de Maai-mei-niet maand. Op een aantal aangewezen percelen lieten we het gras en kruiden tot bloei komen en werd niet met de normale frequente gemaaid. De actie werd campagnematig ingezet; met een speciale actiepagina zijn inwoners betrokken bij het biodiversiteits-thema en gestimuleerd het voorbeeld te volgen.

Onderzoek Onkruidbeheersing op verharding

Circulus heeft in het verslagjaar een onderzoek gedaan in Deventer naar de meest slimme beheersaankpak; een duurzame aankpak die niet alleen efficiënt, maar ook technische en financieel voordeel biedt. In drie wijken is het onkruid tegengegaan met respectievelijk de thermische, wave- en mechanische (borstel-)methode. In de vierde wijk zijn de methoden gecombineerd. Per gebied zijn de inspanningen tweewekelijks intensief gemonitord en geregistreerd. Daarbij zijn ook de inspanningen en kosten van additionele handmatige inzet en bijvoorbeeld een veegmachine geregistreerd en is het effect op het zwerfafval in de proefgebieden gemonitord. De resultaten zijn gedeeld met de gemeente als input voor beleidskeuzes in 2023.

Sociaal domein versterken

Circulus is in het sociaal domein partner voor gemeenten. Vanuit dit speerpunt in de strategie van Circulus geeft sociaal invulling door in te zetten op: het versterken van de relatie met gemeenten, groei van werkplaatsen, ondersteuning van inclusieve werkplekken en buurtbeheer nieuwe stijl.

We bieden mensen met een kwetsbare positie een kans om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. We dragen bij aan een inclusieve maatschappij, waarin ruimte is voor alle soorten inzet en ieder naar eigen kunnen bijdraagt. Op uiteenlopende wijze worden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, langdurig werklozen, verslaafden, veelplegers, 'overijverige' voetbalsupporters en ongeschoolde jongeren bijgestaan en gestimuleerd. Van de Circulus werkplaats textiel, werkzaamheden in de buitenruimte tot sociale activiteiten in het jongerencentrum Doesburg; afdeling Sociaal helpt tientallen mensen. Ook bereidde de Keuken 700 extra maaltijden (zowel voor eigen medewerkers als voor instellingen), is het Werkboek Sociaal klaar, verloopt de samenwerking met onder meer Het Goed, Foeniks en 2Switch goed, zijn de productbeschrijvingen beschikbaar en is de kwartaalrapportage verbeterd.

Circulaire ambachtscentra

Alleen ga je sneller, samen kom je verder. Vanuit die gedachte werkt Circulus met gemeenten en samenwerkende partijen aan meer circulariteit en meer sociale impact. Om invulling te geven aan het strategische speerpunt 'meer milieuwinst' spelen de circulaire ambachtscentra een belangrijke rol. Enkele ontwikkelingen op een rij.

- 2Switch en Circulus tekenden een intentie-overeenkomst en lopen samen op om in Zutphen tot een circulair ambachtscentrum (CAC) te komen.
- Na de eerste verkenning over de realisatie van een CAC in Epe, hebben Circulus en de gemeente Epe nu de haalbaarheidsfase gestart met een businesscase op hoofdlijnen.
- In Lochem draait Circulus mee in een project waarin wordt gekeken naar het aanpassen van het recycleplein en ook in Apeldoorn is Circulus betrokken bij hoe vervolg kan worden gegeven aan een CAC in nauwe samenwerking met kringloop Foenix.
- In Deventer werken Circulus, kringloop Het Goed en de gemeente hard aan de realisatie van het CAC. ER zijn flinke stappen gezet en een businesscase gemaakt die op dit moment bij de gemeente Deventer ligt.
- Hoewel resultaten onzichtbaar lijken, effenen gemeenten met samenwerkende partijen waaronder Circulus gezamenlijk het pad naar CAC's in de nabije toekomst.

Sociale convenanten

Investeren in het sociaal domein is investeren in een vitale en inclusieve samenleving. Circulus richt zich op meer mensen kansen bieden op een baan op de reguliere arbeidsmarkt. Samenwerking is hierin noodzakelijk. Er ligt een convenant met Lucrato over banen bij Circulus en daarnaast een convenant met meerdere partijen in Apeldoorn voor sociale impact. Beide richten zich op kansen bieden aan mensen die extra ondersteuning nodig hebben bij het vinden van betaald en duurzaam werk. Kandidaten van Lucrato krijgen bij Circulus een arbeidsovereenkomst van een jaar waarin ze veel werkervaring op kunnen doen. Dit helpt hen om door te kunnen stromen naar andere werkgevers. Met als uiteindelijk doel: een duurzame en goede plek op de arbeidsmarkt.

Ook met de andere partijen in de regio (o.m. Konnekted in Deventer) worden ketenafspraken gemaakt. Een en ander begint vruchten af te werpen.

Verhuizingen

Middels de vele activiteiten in de verschillende werkplaatsen draagt Circulus bij aan de ondersteuning van inclusieve werkplekken. De verhuizingen van de houtwerkplaats en de wasserij naar meer verzorgde en professionelere omgevingen dragen bij aan fijnere werkomgeving voor onze traject medewerkers en biedt mogelijkheden tot uitbreiding van het aantal werkplekken. Hoewel de verhuizingen soms noodgedwongen (sloop) zijn ingegeven leveren ze een bijdrage aan groei van werkplekken en werkplaatsen.

Ontwikkeling Personeel en organisatie

Kerncijfers	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal medewerkers in loondienst	322	324	334	347	357
Aantal fte in loondienst	286	301	307	313	323
Gemiddelde leeftijd	49	49	49	49	49
Aantal deeltijders	128	120	124	125	129
Aantal vrouwen	61	59	65	69	70
Instroom	31	31	39	61	46
Uitstroom	15	29	29	48	36

De formatie in loondienst stijgt, deze wordt echter gecompenseerd door een afname van het aantal uitzendkrachten, doordat deze gedeeltelijk in dienst zijn gekomen. De totale formatie is in 2022 op hetzelfde niveau gebleven als in 2021.

Vitaliteit

Het in 2022 uitgevoerde PMO-onderzoek liet een duidelijk beeld zien: er is een zeer grote betrokkenheid bij het werk en bij Circulus in het algemeen. Het overgrote deel van de collega's wil ook (blijven) werken aan de eigen vitaliteit. Dit is ook nodig, gezien het gezondheids- en leefstijlprofiel voor verbetering vatbaar zijn. Er is al een programma met mogelijkheden om hieraan te werken, maar we versterken dit in het programma Fit & Vitaal. Hierin willen we concrete tips en handvatten geven voor een gezonde werk- en leefstijl. Daarnaast bieden we onder meer wekelijks fruit in de kantines en een jaarlijkse sportvergoeding.

Verzuim

Het gemiddelde verzuim over het verslagjaar is ten opzicht van 2021 gelijk gebleven (8,6%). Ondanks het feit dat er een corona-periode achter ons ligt, is dat percentage te hoog. Ruim 2% van het verzuim betreft langdurig verzuim van langer dan 1 jaar. Terugdringen van dit verzuim blijft een speerpunt van het personeelsbeleid en krijgt volle aandacht van het management. Daarnaast ligt de focus op snelle opvolging en aandacht voor frequent-verzuimers. Ook goede begeleiding en mogelijkheden tot

afdeling overschrijdend vervangend werk wordt ingezet. Met deze maatregelen daalde het verzuim gedurende het jaar, het verzuim in december 2022 was 7,3%.

Ondersteuning medewerkers

We zien het om ons heen en ook bij onze medewerkers, er zijn zorgen over geldzaken. Hoewel we de medewerkers in 2022 alleen de bescheiden salarisstijging als vastgelegd in de CAO kunnen bieden, proberen wij ze wel immaterieel te steunen. We hebben daarvoor onder meer alle regelgeving rond financiële hulp per gemeente in brochurevorm beschikbaar gemaakt en verspreid onder de medewerkers. Daarnaast kregen de leidinggevenden handvatten (herkennen en bespreekbaar maken van geldstress) om het gesprek hierover te voeren. In de laatste twee maanden van 2022 heeft onze Circuluskeuken een (eenvoudige) diepvriesmaaltijd gemaakt, medewerkers kunnen die mee naar huis nemen. Deze actie was een groot succes.

OR

De ondernemingsraad heeft twee keer per maand vergaderd op de verschillende locaties. Eén keer per maand sloten de algemeen directeur en manager P&O aan tijdens de Overlegvergadering. Gedurende het hele jaar hebben de verschillende afdelingsmanagers verteld wat er allemaal gebeurt en een toelichting gegeven op het jaarplan van hun afdeling. Ook is er tweemaal een artikel 24 overleg geweest, waarbij er een afvaardiging van de RvC aanwezig was.

In november zijn er verkiezingen geweest, deze zijn goed verlopen.

Veiligheid & Kwaliteit

In 2022 is er een nieuwe KAM-functionaris gestart. Waar 2021 nog grotendeels in het teken stond van de wereldwijde corona-pandemie is die in 2022 meer naar de achtergrond geraakt. Het coronaprotocol blijft nog altijd van kracht.

Mede door hernieuwde aandacht voor veiligheid en kwaliteit sinds voorjaar 2022 is er door een hogere meldingsbereidheid een duidelijke stijging zichtbaar in het aantal VGM-meldingen. In 2022 zijn er in totaal 89 Veiligheid-, Gezondheid- en Milieumeldingen (VGM-meldingen) geregistreerd. Hieronder waren er twaalf meldingen van agressie van burgers naar onze medewerkers, tien ongevallen met verzuim en dertien ongevallen zonder verzuim. De ongevallen met verzuim betroffen overwegend kort verzuim en hadden met name te maken met name snijden, stoten en vallen. Deze zijn individueel geanalyseerd en waar mogelijk zijn mitigerende maatregelen getroffen. Er zijn vier bijna-ongevallen gemeld. Op alle meldingen is een adequate interventie ingezet, zo worden alle medewerkers getraind op omgaan met agressie.

Bedrijfsongevallen	2019	2020	2021	2022
Ongevallen	28	14	6	23
Bijna-ongevallen	4	1	4	4

In 2022 is de BHV-organisatie opnieuw geoefend op het gebied van een ontruiming en een ongeval bij het KCA-depot waar ingezamelde gevaarlijke stoffen liggen opgeslagen. Op de grootste locaties zijn de procedures doorlopen en daar waar nodig opgefrist of aangescherpt.

In 2022 is besloten om de Risico- Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) voor de locatie Apeldoorn te hernieuwen. Daar waar nodig is een Plan van Aanpak opgesteld, met verbeterpunten. Dit zal gedurende 2023 verder worden uitgerold.

In 2022 is begonnen met opzetten van een veiligheidsmanagementsysteem conform VCA* (Veiligheids Checklist Aannemers). Het doel hiervan is om op gestructureerde wijze veiligheid te borgen in de organisatie. Dit zal bekrachtigd worden door middel van een certificaat. Hiervoor is begonnen met het instrueren van weknemers door middel van toolboxes en het uitvoeren van werkplekinspecties. Ook andere processen zoals het traject rondom indiensttreding worden hierbij conform VCA* ingericht.

Resultaatontwikkeling

De omzet over het jaar 2022 is uitgekomen op €59,1 miljoen (2021: €60,1 miljoen). Deze is met name afgenomen door een daling van de doorberekende verwerkingskosten. Daarnaast waren er in 2021 enkele incidentele opbrengsten. Het geconsolideerde resultaat na belastingen is uitgekomen op €0,6 miljoen (2021: €1,5 miljoen) en blijft met name achter bij vorig jaar door sterk gestegen brandstofkosten.

In het jaarverslag zijn de niet-publieke activiteiten geconsolideerd van dochteronderneming CiRec BV. Deze activiteiten zijn in aard en omvang vergelijkbaar met 2021. Als publieke onderneming leveren wij alleen diensten aan private partijen als er een overschot aan middelen of capaciteit is. Uiteraard wordt daarbij gewerkt binnen de kaders die de Wet Markt en Overheid aan ons stelt.

Financiële positie

Financieringsstructuur

Het in de onderneming werkzame vermogen is als volgt weer te geven:

(* 1.000 euro)	2022		2021	
		€		€
Vorderingen		13.994		10.087
Liquide middelen		5.509		6.489
Kortlopende schulden		-24.943		-21.574
Werkkapitaal		-5.440		-4.998
Vaste activa		36.298		36.643
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen		30.858		31.645
Gefinancierd met:	%	€	%	€
Eigen vermogen	51,7%	16.154	50,5%	16.142
Langlopende schulden en voorzieningen	48,3%	15.085	49,5%	15.832
Totaal	100,0%	31.239	100,0%	31.974

De solvabiliteit is ultimo 2022 uitgekomen op 28,8% (2021: 30,2%) en voldoet daarmee aan de gestelde eisen van aandeelhouders en financiers. Met een stand licht boven de gestelde minimumnorm van 25% anticiperen wij op de groei van de investeringen in de komende jaren. Naar verwachting zullen er investeringen nodig zijn op onze werklocaties en investeringen in duurzaamheid, zoals in de elektrificering van ons wagenpark. Overigens verwachten wij dat deze laatste investeringen geen invloed hebben op de lange termijn total cost of ownership.

Circulus gebruikt enkele financiële instrumenten voor een goede bedrijfsvoering, deze zijn in de balans opgenomen. De reële waarde van de meeste van die instrumenten – waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden – benadert de boekwaarde ervan.

We handelen niet in derivaten en we gebruiken vastgestelde richtlijnen om de omvang van het kredietrisico te beperken. Zou desondanks een tegenpartij haar betalingsverplichting niet kunnen nakomen, dan blijft de schade beperkt tot de boekwaarden van het betreffende financiële instrument.

Leningen kennen een vast rentepercentage over een langere looptijd en worden tot het einde van de looptijd aangehouden. Wel kan herziening van rentes leiden tot hogere kosten die in voorkomende gevallen zullen worden doorvertaald in DVO's.

Er hebben zich na balansdatum geen belangrijke gebeurtenissen voorgedaan die van wezenlijke invloed zijn op het jaarverslag 2022.

Risico's en onzekerheden

Risico's zijn strategische, operationele en financiële bedreigingen voor Circulus die voorzien zijn en waarvoor geen voorziening in de jaarrekening is opgenomen of afwaardering heeft plaatsgevonden. Beheersing van risico's is een onderdeel van zowel de strategie als de operatie van de onderneming.

Het doel van het risicobeheer is de continuïteit van de onderneming te borgen. Het beheer richt zich op het in kaart brengen en vervolgens verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid van de realisatie van de ondernemingsdoelstellingen, de beheersing van risico's in bedrijfsprocessen, de betrouwbaarheid van de verslaglegging en de naleving van wet- en regelgeving, de vergunningen en overeenkomsten.

Circulus streeft daarbij naar een zo laag mogelijk risicoprofiel. Bij bedrijfsbeslissingen worden de belangen van belanghebbenden en de risico's voor de middel- en lange termijn evenwichtig meegewogen.

Het risicobeheer is hiërarchisch georganiseerd. Vanuit de strategie worden jaarlijks door het management jaarplannen gemaakt en door de directie vastgesteld. Hierin zijn doelen en de benodigde processen geformuleerd. Daarbij worden risico's geïnventariseerd, maatregelen opgenomen om deze te beheersen en worden deze vastgesteld na een integrale risicobeoordeling. Processen, risico's en beheersmaatregelen worden opgenomen in een kwaliteitsmanagementsysteem dat de basis vormt voor interne audits. Monitoring van realisatie vindt plaats door de maandelijkse rapportages, die in het managementteam met de directie worden besproken en geëvalueerd. Hierbij worden ook eventuele nieuwe risico's en bijbehorende beheersmaatregelen in kaart worden gebracht.

Strategische risico's

Als bedrijf met publieke aandeelhouders en vanuit onze maatschappelijke taak, zorgt Circulus voor een structurele stakeholdersdialoog met al haar belanghebbenden. Omdat gemeenten zowel aandeelhouder als opdrachtgever zijn, is sprake van een breed gedragen strategie, die in 2021 is vastgesteld en loopt tot en met 2024.

Er is een risico dat het (nationale) maatschappelijke debat af gaat wijken van de strategie die is uitgezet. Dat risico wordt gering geacht en de organisatie heeft de flexibiliteit om zich daarop aan te passen.

Een ander risico vormt het imago van het bedrijf en de werkgebieden grondstoffen, buitenruimte en sociaal waar Circulus actief in is. Risico's op dit vlak worden beheerst door transparante communicatie, proactief via campagnes en reactief door continu vragen en klachten van inwoners en opdrachtgevers alert en adequaat te beantwoorden. Deze vragen- en klachtenstroom wordt voortdurend gemonitord middels een doorlopend Klanttevredenheidsonderzoek.

Operationele risico's

De terreinen van Circulus zijn grotendeels in de open lucht en ruim opgezet. Naast een brandrisico gelden er veiligheidsrisico's omdat burgers en groot materieel met elkaar in contact kunnen komen. De brandrisico's zijn in 2022 opnieuw verzekerd en er loopt een uitgebreid programma om de risico's beter in kaart te brengen en stapsgewijs te verkleinen, waarmee de verzekerbaarheid moet verbeteren. Er wordt ook hard gewerkt aan veiligheidsbewustzijn als onderdeel van de cultuur.

Personeel risico's komen ook voort uit de werkzaamheden buiten, waar de kans op incidenten relatief hoog is. Dat geldt voor alle medewerkers maar met name voor Buitenruimte, Grondstoffen als Sociaal Werk. Een scala aan veiligheidsprocessen is gericht op het voorkomen hiervan, waaronder opleidingen, voorschriften, werkkleding en een VCA- veiligheidssysteem.

Sinds enige tijd is het ziekteverzuim hoger dan gebruikelijk. Hierop acteert Circulus door uitgebreide aandacht van het management voor dit thema en diverse maatregelen om frequent verzuim te voorkomen, zoals het programma Vitaal & Fit, aandacht voor werkdruk en goede arbeidsomstandigheden.

De arbeidsmarkt vormt een risico voor de langere termijn, omdat het aantrekken van mensen voor werk moeilijker wordt. Om onze positie op de arbeidsmarkt te verbeteren zetten we in op heldere en

zichtbare communicatie met een belangrijke rol voor social media. In 2023 worden alle functieprofielen opnieuw gewaardeerd, waarmee ook een betere ijking met de arbeidsmarkt tot stand komt.

De afzet van afval en grondstoffen wordt geborgd via langjarige contracten die na openbare aanbesteding zijn gegund. Het samenwerkingsverband Cirkelwaarde waarin ook Circulus participeert, zorgt voor een stabiele verankering.

Financiële risico's

Opdrachtgevende gemeenten en Circulus zijn langjarig met elkaar verbonden via een dienstverleningsovereenkomst waarin zowel de verbintenis, het exclusieve takenpakket als de financiering ervan is vastgelegd. Om de overeenkomsten up-to-date te houden is er dit jaar een 'Denktank' georganiseerd. Een aantal adviezen van deze denktank worden momenteel omgezet.

In verband met toekomstige investeringen zullen we op voorhand het solvabiliteitspercentage op niveau moeten houden. Verdere elektrificering van het wagenpark zal de komende jaren leiden tot toename van de investeringen. De exploitatiekosten van deze elektrificering zullen op hetzelfde niveau blijven en passen binnen de huidige begroting.

De dekking van de kapitaallasten van investeringen zijn zeker gesteld via de dienstverleningsovereenkomst met de betrokken gemeenten. Circulus heeft rentes op de uitstaande leningen vaststaan tot en met 2030 c.q. 2031. In 2022 is de vennootschap geconfronteerd met zeer sterke kostenstijgingen van met name brandstof, wat naar verwachting ook een effect heeft op 2023. Hierover is in 2022 intensief overleg gevoerd met aandeelhouders. Circulus heeft zelfstandig kosten weten te besparen door minder stafpersoneel, slimmer plannen en soberder uitgevoerde investeringen in kantoren. Ter voorkoming van een vertraging in de strategische doelen is er gezamenlijk besloten tot een aanvullende maximale bijdrage door gemeenten van € 1,7 miljoen in 2023 (circa 3% van kosten), afhankelijk van de uiteindelijke prijzen voor gas, elektra en brandstof.

De activa op de balans zijn verbonden met de dienstverleningsovereenkomsten, waardoor de risico's beperkt zijn. Bovendien zijn de overeenkomsten langlopend van aard en is in de statuten een desintegratieregeling opgenomen indien een gemeente de verbintenis wenst te verbreken, waarbij onder andere de betrokken middelen tegen boekwaarde worden overgenomen.

Het grootste deel van de omzet wordt gerealiseerd vanuit de dienstverleningsovereenkomsten met gemeenten. Er is derhalve geen materieel kredietrisico. Vorderingen op particulieren vormen een klein deel van de omzet.

De prijsfluctuaties van grondstoffen en andere dienstverlening vormen een laag risico, de effecten hiervan zijn in de jaarlijkse indexering opgenomen. De in 2022 plotseling ontstane verstoringen zijn gedurende het jaar met commissarissen en aandeelhouders besproken en in een plan uitgewerkt.

Het risico voor een afwijking van het geprognostiseerde resultaat wordt beheerst via budgetten en een stringente periodieke rapportage en analyse. Waar nodig worden tijdig corrigerende maatregelen uitgezet via plan- en controlecyclus.

Toekomst

De belangrijkste trends die invloed hebben op de toekomst van ons bedrijf, hebben wij in 2020 met een grote groep medewerkers geïnventariseerd. Dit gebeurde onder meer aan de hand van vragenlijsten en het toekomstscenario van de branchevereniging NVRD. De bevindingen zijn gerangschikt in vijf thema's: maatschappij, overheid en lokale politiek, grondstoffen, buitenruimte en personeel, hieronder kort aangestipt.

Maatschappij

De overheid laat steeds meer aan gemeenten en inwoners over, terwijl een aantal maatschappelijke uitdagingen toeneemt. Denk aan klimaatverandering, energietransitie en het realiseren van de circulaire economie.

Verder groeien we toe naar een participatiesamenleving. Daarin nemen inwoners steeds vaker het initiatief en trekken zij de verantwoordelijkheid voor de leefbaarheid van hun omgeving naar zich toe.

Het aantal sociale ondernemingen dat kansen biedt aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, groeit. Tegelijkertijd staat solidariteit tussen bevolkingsgroepen onder druk.

Overheid en lokale politiek

De landelijke politiek raakt steeds meer versnipperd. Dat vertaalt zich ook naar gemeentepolitiek.

Daarnaast wordt de financiële ondersteuning van de centrale overheid steeds minder vanzelfsprekend, waardoor de druk op gemeentelijke budgetten toeneemt. Gemeenten overwegen 'uitbesteden' dan wel 'samenwerken' bij hun uitvoerende taken in het beheer van de openbare ruimte en in het afvalbeheer.

Grondstoffen

De kwaliteit van de gescheiden ingezamelde stromen neemt af. Dit staat recycling van grondstoffen in de weg en zorgt voor een toenemend verlies van grondstoffen door verbranding. Dit resulteert in afnemende opbrengsten. Tegelijkertijd nemen verwerkingskosten toe, waardoor financiën onder druk komen te staan.

De circulaire economie krijgt langzamerhand vorm. Zowel consumenten als bedrijven nemen hun verantwoordelijkheid, daarbij geholpen door wet- en regelgeving. Technologie biedt een groeiend aantal mogelijkheden en wordt in steeds meer processen ingezet. Daarbovenop zien we toenemende aandacht voor het voorkomen van (rest)afval.

Buitenruimte

Inwoners worden steeds meer betrokken bij de invulling van de openbare ruimte, hun directe leefomgeving. Door klimaatverandering wordt de druk op het beheer van de openbare ruimte steeds groter. Daarbij neemt de aandacht voor duurzaamheid en biodiversiteit toe. Dat biedt kansen voor (technologische) vernieuwing in de buitenruimte.

Personeel

Door de vergrijzing ontstaat een strijd om de werknemer. Het wordt daarom belangrijker om werknemers aan het bedrijf te binden en om als werkgever een duidelijk en authentiek profiel op de arbeidsmarkt te ontwikkelen. Daarnaast is een leven lang leren belangrijk om hoogwaardig vakmanschap op peil te houden. Dat geldt met name voor functies op MBO-niveau, omdat juist deze (midden-)functies vanwege baanpolarisatie en automatisering onder druk komen te staan.

Duurzaamheidsdoelen

We willen als organisatie niet alleen bijdragen aan gemeentelijke, regionale of landelijke doelen maar ook aan de 17 duurzaamheidsdoelen van de Verenigde Naties (Sustainable Development Goals, SDG's). Die bieden een helder, bruikbaar kader voor verdere verduurzaming en maken bijdragen concreet. Het gaat daarbij om de volgende duurzaamheidsdoelen:

- Inclusieve, economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen
- Veilige, veerkrachtige en duurzame steden en gemeenschappen
- Duurzame consumptie en productie
- Aanpak klimaatverandering
- Beschermen van ecosystemen, bossen en biodiversiteit
- Partnership om doelstellingen te bereiken

Apeldoorn, 24 april 2023

Lisette Bosch,

Directeur

3. JAARREKENING 2022

3.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

<u>PASSIVA</u>	toelichting	<u>31 december 2022</u>		<u>31 december 2021</u>	
		€	€	€	€
Geplaatst kapitaal		10.619		10.520	
Agioreserve		936.205		936.205	
Overige reserves		14.631.756		13.726.200	
Resultaat boekjaar		<u>601.577</u>		<u>1.469.343</u>	
GROEPSVERMOGEN	8.		16.180.157		16.142.268
VOORZIENINGEN	9.		3.092.003		2.922.053
LANGLOPENDE SCHULDEN	10.		12.080.000		12.910.000
KORTLOPENDE SCHULDEN					
Schulden aan kredietinstellingen	11.	830.000		830.000	
Leveranciers		9.284.854		5.707.153	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	12.	1.695.722		1.903.322	
Overige schulden en overlopende passiva	13.	<u>13.204.185</u>		<u>13.133.844</u>	
			25.014.761		21.574.319
Totaal Passiva			<u><u>56.366.921</u></u>		<u><u>53.548.640</u></u>

3.2 GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

	toelichting	2022	2021
		€	€
Netto omzet	14.	58.931.605	60.092.104
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	15.	13.125.028	15.104.951
Salarissen	16.	14.841.820	14.690.856
Sociale lasten en pensioenlasten	16.	4.307.130	4.142.433
Afschrijvingen	17.	5.294.393	5.274.916
Overige bedrijfskosten	18.	<u>20.321.072</u>	<u>18.966.103</u>
Totaal bedrijfslasten		57.889.443	58.179.259
Bedrijfsresultaat		<u>1.042.162</u>	<u>1.912.845</u>
Rentelasten	19.	<u>379.821</u>	<u>415.714</u>
		<u>-379.821</u>	<u>-415.714</u>
Resultaat voor belastingen		662.341	1.497.131
Belastingen resultaat	20.	<u>-60.764</u>	<u>-27.788</u>
Resultaat na belastingen		<u><u>601.577</u></u>	<u><u>1.469.343</u></u>

3.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022

	2022		2021	
	€	€	€	€
Kasstroomen uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat	1.042.162		1.912.845	
Aanpassing voor:				
- afschrijvingen	5.527.532		5.348.459	
- winst afstoting materiële vaste activa	-233.139		-73.543	
Mutaties in werkkapitaal:				
- voorraden	-50.887		-29.402	
- vorderingen	-4.092.195		108.349	
- voorzieningen	169.950		-84.100	
- kortlopende schulden	3.418.231		-39.114	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		5.781.654		7.143.494
- betaalde rente	-379.821		-426.302	
- betaalde vennootschapsbelasting	-38.554		-45.550	
		<u>-418.375</u>		<u>-471.852</u>
Kasstroomen uit operationele activiteiten		5.363.279		6.671.642
Kasstroomen uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-5.208.670		-6.214.636	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	258.725		85.433	
		-4.949.945		-6.129.203
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten				
Betaald dividend vorig boekjaar	-563.787		-564.077	
Aflossing langlopende schulden	-830.000		-830.000	
Inkoop aandelen	99		-	
		<u>-1.393.688</u>		<u>-1.394.077</u>
Mutatie liquide middelen		<u>-980.354</u>		<u>-851.638</u>
Liquide middelen 1 januari		6.488.867		7.340.504
Mutatie liquide middelen		<u>-980.354</u>		<u>-851.637</u>
Liquide middelen 31 december		<u>5.508.513</u>		<u>6.488.867</u>

3.4 GECONSOLIDEERD OVERZICHT TOTAALRESULTAAT OVER 2022

	2022		2021	
	€	€	€	€
Geconsolideerd nettoresultaat na belastingen toekomend aan de rechtspersoon	601.577		1.469.343	
Herwaardering materiële vaste activa	-	601.577	-	1.469.343
Gerealiseerde herwaarderingen ten laste van het eigen vermogen	-	-	-	-
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de rechtspersoon				
Totaalresultaat van de rechtspersoon		<u>601.577</u>		<u>1.469.343</u>

3.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2022

3.5.1 Algemene grondslagen voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

Naam van de vennootschap:	Circulus B.V.; Apeldoorn
Rechtsvorm:	Besloten vennootschap
Adres van de hoofdvestiging:	Postbus 1372
Postcode, hoofdvestigingsplaats:	7301 BP APELDOORN
Land van oprichting:	Nederland
Statutaire zetel:	Apeldoorn
Plaatsen feitelijke activiteiten:	Aruba 16, Apeldoorn Westfalenstraat 5, Deventer Boggelderenk 3, Zutphen Aalsvoort 100, Lochem Parallelweg 4, Doesburg Aalbosweg 41, Vaassen
Aard van de jaarrekening:	Geconsolideerde jaarrekening
Verslagperiode:	1 januari 2022 tot en met 31 december 2022
Presentatievaluta:	Euro
Aandeelhouders:	Gemeente Apeldoorn (3.586 aandelen A ad nominaal € 1,-) Gemeente Deventer (2.297 aandelen B ad nominaal € 1,-) Gemeente Epe (750 aandelen C ad nominaal € 1,-) Gemeente Zutphen (1.115 aandelen D ad nominaal € 1,-) Gemeente Doesburg (257 aandelen E ad nominaal € 1,-) Gemeente Bronckhorst (773 aandelen F ad nominaal € 1,-) Gemeente Brummen (461 aandelen G ad nominaal € 1,-) Gemeente Lochem (749 aandelen H ad nominaal € 1,-) Gemeente Voorst (532 aandelen I ad nominaal € 1,-)

Algemeen

De naam Circulus-Berkel B.V. ontstond in 2014 uit een fusie tussen Circulus en Berkel Milieu. In 2021 is een statutaire naamswijziging doorgevoerd en de naam gewijzigd in Circulus B.V.

Activiteiten

Circulus BV is een in Apeldoorn gevestigde besloten vennootschap met activiteiten die voornamelijk bestaan uit het verlenen van diensten en het verstrekken van adviezen voor het verwijderen, (doen) inzamelen en verwerken van afvalstoffen, reiniging, gladheidsbestrijding, werkzaamheden op het gebied van andere milieuvelden, alsmede het beheer van openbare ruimte en sociale arbeidsactivering.

Grondslagen consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend. Participaties die zijn verworven uitsluitend met het doel om ze binnen afzienbare tijd weer te vervreemden worden niet geconsolideerd.

Circulus B.V.; Apeldoorn

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd.

De financiële gegevens van de vennootschap zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening zodat, gebruik makend van artikel 2:402 BW, is volstaan met een verkorte winst- en verliesrekening in de enkelvoudige jaarrekening.

Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar punt 21. Financiële vaste activa.

Algemene grondslagen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen vloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de verlies- en winstrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Omrekening van vreemde valuta's

Door de vennootschap wordt de euro gehanteerd als functionele- en als rapporteringsvaluta.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen materiële gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan, die niet in de balans en verlies- en winstrekening worden weergegeven.

3.5.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering worden gewaardeerd op kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. Op bedrijfsterreinen en materiële vaste activa in uitvoering wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Bedrijfsgebouwen:	:	10-30 jaar
Machines en installaties:	:	5-10 jaar
Andere vaste bedrijfsmiddelen	:	3-15 jaar

De vennootschap heeft geen financiële leasecontracten afgesloten. Voor zover er sprake is van operational leasecontracten worden de kosten gedurende de looptijd van het contract ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. De met de operational leasecontracten samenhangende verplichtingen worden toegelicht onder de 'niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen en andere bedrijfsmiddelen wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de toelichting onder het hoofd voorzieningen.

Schattingswijziging

Tot 1 januari 2022 werden elektrische huisvuilwagens en veegmachines afgeschreven in 7 of 8 jaar. Nieuwe inzichten hebben geleid tot het hanteren van een afschrijvingstermijn van 10 voor alle deze voertuigen. Het effect met betrekking tot de huidige periode (31 december 2022) is verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Het effect op toekomstige perioden zal worden verwerkt in de winst-en-verliesrekeningen van die toekomstige perioden. Het positieve effect van deze schattingswijzigingen op het resultaat na belastingen over boekjaar 2022 en eigen vermogen per 31 december 2022 bedraagt circa € 36.000.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Deelnemingen waarin de onderneming de zeggenschap gezamenlijk met andere deelnemers uitoefent (joint-ventures), worden gewaardeerd volgens dezelfde methode. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd ter grootte van de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van de deelneming. De voorziening wordt primair ten laste van de vordering op de deelneming gevormd en voor het overige gepresenteerd onder de voorzieningen.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs en indien van toepassing onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen.

De grondslagen voor de overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het hoofd financiële instrumenten.

Vorraden

Vorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (inkoopprijs) of lagere opbrengstwaarde, rekening houdend met een voorziening voor incourantheid. De opbrengstwaarde is de gemiddeld geschatte verkoopwaarde onder normale omstandigheden onder aftrek van de kosten van voltooiing en de verkoopkosten. Hierbij wordt rekening gehouden met incourantheid als gevolg van veroudering van de producten.

Circulus B.V.; Apeldoorn

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering gebracht op het eigen vermogen.

Voorzieningen

Algemeen:

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen nodig is.

De voorzieningen met een verwachte looptijd van maximaal een jaar worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De overige voorzieningen waarop het effect van tijdswaarde materieel is, worden gewaardeerd tegen contante waarde. De mutatie in de voorziening als gevolg van rentetoevoeging wordt gepresenteerd als rentelast.

De gehanteerde discontovoet is 1,3% (Ultimate Forward Rate voor Pensioenfondsen ultimo 2022)

Voorziening eigen risicodragerschap WW / WAB

De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde van de te verwachten toekomstige verplichtingen inzake onvrijwillige werkloosheid.

De invoering van de Wet Arbeidsmarkt in Balans heeft nagenoeg geen invloed op het resultaat van Circulus BV. Verplichtingen zijn opgenomen in de voorziening eigen risicodrager WW.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening jubileumfeest

Dit betreft een voorziening voor toekomstige jubileumkosten. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen voor toekomstige uitgaven. De berekening is gebaseerd op de huidige personeelsbezetting.

Voorziening generatieregeling

Dit betreft een voorziening voor een CAO regeling waarbij medewerkers van bepaalde leeftijd minder werken met gedeeltelijk onbetaald verlof en volledige pensioenopbouw.

Voorziening groot onderhoud bedrijfsgebouwen en wagenpark

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud aan bedrijfsgebouwen en wagenpark wordt een voorziening gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van de contante waarde van groot onderhoud gedurende de economische levensduur. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende schulden, betreffen schulden die niet binnen 12 maanden na balansdatum kunnen worden opgeëist, worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden, betreffen schulden die binnen 12 maanden na balansdatum kunnen worden opgeëist en worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

3.5.3 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de winst- en verliesrekening als netto-omzet opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Hieronder zijn begrepen de direct aan de netto-omzet toerekenbare kosten. Deze kosten worden vastgesteld op basis van historische kostprijs.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd. De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen:

Circulus BV heeft haar pensioentoezegging ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regeling zijn:

- pensioengevend salarisgrondslag is gebaseerd op het middelloon
- pensioenuitvoerder past jaarlijks indexering toe, mits de wettelijke verplichte dekkingsgraad dat toestaat.
- dekkingsgraad op 31 december 2022 van het ABP was 110,9%. De beleidsdekkingsgraad bedroeg 118,6

Op de pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan het bedrijfstakpensioenfonds betaald door de rechtspersoon. De vennootschap heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt volgens de verplichtingen benadering. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. De rechtspersoon heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van tekorten bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Leasing

De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Circulus B.V.; Apeldoorn

Belastingen

De aandelen van Circulus BV zijn in het bezit van Nederlandse publiekrechtelijke rechtspersonen. Met ingang van 1 januari 2016 heeft er een wetswijziging plaatsgevonden, waarbij ondernemingsactiviteiten van de overheid onderworpen worden aan de vennootschapsbelastingplicht, tenzij er een vrijstelling van toepassing is. Voor een groot aantal taken, welke gekwalificeerd kunnen worden onder het samenwerkingsverband (art. 8f, eerste lid onder c Wet Vpb) is vrijstelling voor Circulus BV van toepassing, echter voor een aantal activiteiten is zij wel onderworpen aan de vennootschapsbelasting.

De verantwoorde vennootschapsbelasting omvat de over de verslagperiode verschuldigde en/of terug te ontvangen vennootschapsbelasting. De vennootschapsbelasting wordt in het resultaat verwerkt, behalve voor zover deze betrekking heeft op een bedrijfscombinatie of op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen.

Actuele vennootschapsbelasting

De actuele vennootschapsbelasting omvat de verwachte te betalen of terug te ontvangen belasting over de fiscale winst of verlies over het boekjaar en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde of terug te ontvangen belasting. De vennootschapsbelasting wordt berekend over het commerciële resultaat voor belastingen op basis van de vigerende belastingtarieven, rekening houdend met fiscale faciliteiten. Actuele belastingvorderingen en -verplichtingen worden uitsluitend gesaldeerd als aan bepaalde criteria wordt voldaan.

3.5.4 Grondslagen voor het opstellen van het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen.

Ontvangen en betaalde interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Betaalde dividenden zijn opgenomen in de kasstroom voor financieringsactiviteiten.

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Vooruit- betalingen en bedrijfsactiva in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
Aanschaffingswaarde	21.042.262	22.255.642	31.005.691	87.255	74.390.850
Cumulatieve afschrijvingen (-)	3.294.334	12.981.702	21.472.201	-	37.748.237
Boekwaarde 1 januari 2022	17.747.928	9.273.940	9.533.490	87.255	36.642.613
Mutaties in :					
Investerings	-	2.926.170	1.199.834	1.169.921	5.295.925
Desinvesteringen (-)	-	-1.349.905	-	-87.255	-1.437.160
Cumulatieve afschrijving desinvestering	-	1.324.319	-	-	1.324.319
Afschrijvingen (-)	-807.170	-2.257.025	-2.463.338	-	-5.527.532
Mutaties totaal	-807.170	643.559	-1.263.504	1.082.666	-344.448
Aanschaffingswaarde	21.042.262	23.831.907	32.205.525	1.169.921	78.249.615
Cumulatieve afschrijvingen (-)	4.101.504	13.914.408	23.935.539	-	41.951.450
Boekwaarde 31 december 2022	16.940.758	9.917.499	8.269.986	1.169.921	36.298.165

De materiële vaste activa dienen als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen.

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022

VLOTTENDE ACTIVA

2. Voorraden

Grond- en hulpstoffen

	2022	2021
	€	€
Grond- en hulpstoffen	416.038	370.522
Voorziening wegens incourantheid	-34.857	-40.228
Totaal	<u>381.181</u>	<u>330.294</u>

Het verloop van de voorziening wegens incourantheid is als volgt:

	2022	2021
	€	€
Stand per 1 januari	40.228	37.326
Mutatie boekjaar	-5.371	2.902
Stand per 31 december	<u>34.857</u>	<u>40.228</u>

De transacties worden verwerkt volgens de FIFO methode. De voorraadwaardering op basis van actuele waarde wijkt niet materieel af van bovenstaande waardering.

3. Debiteuren

	2022	2021
	€	€
Handelsdebiteuren	1.584.211	1.235.075
Af: voorziening voor het risico van oninbaarheid	34.571	41.566
Totaal	<u>1.549.640</u>	<u>1.193.509</u>

	2022	2021
	€	€

Het verloop van de voorziening voor het risico van oninbaarheid is als volgt:

Stand 1 januari	41.566	118.913
Ten laste van de voorziening gebracht (-)	-	-
Dotatie / vrijval	-6.995	-77.347
Stand 31 december	<u>34.571</u>	<u>41.566</u>

4. Vorderingen op aandeelhouders

	2022	2021
	€	€
Vorderingen op aandeelhouders	<u>9.882.660</u>	<u>7.651.642</u>
Totaal	<u>9.882.660</u>	<u>7.651.642</u>

De vorderingen op aandeelhouders hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Over de vorderingen op aandeelhouders wordt geen rente in rekening gebracht

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022

5. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	2022	2021
	€	€
Vennootschapsbelasting	46.009	68.219
Totaal	46.009	68.219

6. Overige vorderingen en overlopende activa

	2022	2021
	€	€
Nog te factureren overige omzet	534.410	747.802
Vooruitbetaalde kosten	1.358.693	170.820
Verwerkingskosten	807.650	254.875
Totaal	2.700.753	1.173.497

De overige vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

7. Liquide middelen

	2022	2021
	€	€
Kasmiddelen	2.757	3.238
Rekening courant banken	5.505.756	6.485.627
Totaal	5.508.513	6.488.865

Het gehele saldo aan liquide middelen staat ter vrije beschikking van de vennootschap met uitzondering van een bedrag aan verleende bankgaranties ter grootte van € 356.846.

8. Groepsvermogen

Voor een nadere opstelling van het vermogen wordt verwezen naar de toelichting op punt 25 in de enkelvoudige jaarrekening.

9. Voorzieningen

	2022	2021
	€	€
Eigen risicodragerschap ww	856.848	846.265
Jubileumverplichtingen	530.311	507.939
Groot onderhoud bedrijfsgebouwen en terreinen	306.232	298.586
Groot onderhoud wagenpark	955.614	961.712
Generatieregeling	302.998	163.551
Thuiswerkvoorziening	-	-
Jubileum	140.000	144.000
Totaal	3.092.003	2.922.053

Eigen risicodragerschap ww

	2022	2021
	€	€
Het verloop is als volgt:		
Stand 1 januari	846.265	891.205
Toevoeging ten laste van het resultaat	167.465	192.849
Onttrekkingen	-156.882	-237.789
Stand 31 december	856.848	846.265

De voorziening heeft betrekking op mogelijk toekomstige onvrijwillige werkloosheid. Van de voorziening heeft ongeveer een bedrag van € 356.386 een looptijd korter dan 1 jaar.

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022

Jubileumverplichtingen

	2022	2021
	€	€
Het verloop is als volgt:		
Stand 1 januari	507.939	558.188
Vrijval / Toevoeging ten laste van het resultaat	63.131	-34.282
Onttrekkingen	-40.759	-15.967
Stand 31 december	<u>530.311</u>	<u>507.939</u>

De voorziening heeft betrekking op mogelijk toekomstige jubileumuitkeringen. Van de voorziening heeft ongeveer een bedrag groot € 52.682 een looptijd korter dan 1 jaar.

Groot onderhoud bedrijfsgebouwen en terreinen

	2022	2021
	€	€
Het verloop is als volgt:		
Stand 1 januari	298.586	309.573
Toevoeging ten laste van het resultaat	60.021	70.745
Onttrekkingen	-52.375	-81.732
Stand 31 december	<u>306.232</u>	<u>298.586</u>

De voorziening groot onderhoud houdt verband met toekomstig groot onderhoud aan bedrijfsgebouwen en terreinen en is nagenoeg geheel langlopend.

Groot onderhoud wagenpark

	2022	2021
	€	€
Het verloop is als volgt:		
Stand 1 januari	961.712	877.246
Toevoeging ten laste van het resultaat	1.188.714	1.131.001
Onttrekkingen	-1.194.812	-1.046.535
Stand 31 december	<u>955.614</u>	<u>961.712</u>

De voorziening groot onderhoud houdt verband met toekomstig groot onderhoud aan het wagenpark en is nagenoeg geheel langlopend.

Generatieregeling

	2022	2021
	€	€
Het verloop is als volgt:		
Stand 1 januari	163.551	65.391
Vrijval/toevoeging ten gunste/laste van het resultaat	208.289	115.622
Onttrekkingen	-68.842	-17.462
Stand 31 december	<u>302.998</u>	<u>163.551</u>

De voorziening generatieregeling betreft een CAO regeling waarbij medewerkers van bepaalde leeftijd minder werken met gedeeltelijk onbetaald verlof en volledige pensioenopbouw en is voor een bedrag van € 85.788 kortlopend.

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022

Thuiswerkvoorziening

	2022	2021
	€	€
Het verloop is als volgt:		
Stand 1 januari	-	208.552
Vrijval/toevoeging ten gunste/laste van het resultaat	-	-91.613
Onttrekkingen	-	-116.939
Stand 31 december	-	-

Jubileum

	2022	2021
	€	€
Het verloop is als volgt:		
Stand 1 januari	144.000	96.000
Vrijval/toevoeging ten gunste/laste van het resultaat	-4.000	48.000
Onttrekkingen	-	-
Stand 31 december	140.000	144.000

De voorziening houdt verband met toekomstige uitgaven inzake jubileum op basis van de huidige personeelsbezetting en is geheel langlopend

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022**10. Langlopende schulden**

	2022	2021
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	12.080.000	13.740.000
Totaal	<u>12.080.000</u>	<u>13.740.000</u>

Schulden aan kredietinstellingen

Deze post betreft opgenomen leningen bij de BNG. Het verloop van de post luidt als volgt:

	BNG-Bank €
Hoofdsom	16.600.000
Afgelost tot en met 31 december 2021	<u>-2.860.000</u>
Restant hoofdsom per 1 januari 2022 (waarvan 830.000 verantwoord onder kortlopende schulden)	13.740.000
Bij: verstrekte financiering	-
Af: aflossingen boekjaar	<u>-830.000</u>
Restant hoofdsom per 31 december 2022	12.910.000
Af: kortlopend deel per 31 december 2022	<u>-830.000</u>
Langlopend deel per 31 december 2022	<u>12.080.000</u>

Van bovengenoemd bedrag heeft een bedrag ad € 9.590.000 een resterende looptijd langer dan 5 jaar.

De jaarlijks verschuldigde rente over de leningen bedraagt 1,67% en 2,9% en staan vast tot 26 juni 2030 respectievelijk 01 oktober 2031.

Financiering BNG-Bank

Het totale financieringsarrangement bevat een faciliteit van € 25.100.000.

Deze faciliteit bestaat uit een verstrekte lening ad € 6.000.000 (looptijd tot 26 juni 2035); een krediet in rekening-courant ad € 2.500.000 (looptijd tot 31 oktober 2039); een kasgeldfaciliteit ad € 6.000.000 (looptijd tot 31 oktober 2039) en een lening ad € 10.600.000 (looptijd tot 31 oktober 2039).

Uit hoofde van haar financiering zijn de volgende zekerheden verstrekt:

- verpanding 1e in rang op alle bestaande en toekomstige vorderingen.
- verpanding 1e in rang op de huidige en toekomstige bedrijfsinventaris en voorraden.
- bankhypotheek 1e in rang ad € 25.100.000 op de percelen inclusief opstallen gelegen aan de Boggelderrenk 3 te Zutphen en Westfalenstraat (percelen 3248,3257,3254,3252) te Deventer, e.e.a. nader omschreven in de hypotheekakte.
- minimaal solvabiliteitsratio van 25% en een DSCR (debt service coverage ratio) van minimaal 2, waaraan per ultimo boekjaar wordt voldaan.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	2022	2021
	€	€
11. Schulden aan kredietinstellingen		
Aflossingsverplichting	830.000	830.000
Kasgeldfaciliteit BNG-Bank	-	-
Totaal	<u>830.000</u>	<u>830.000</u>

Ten aanzien van de faciliteiten en zekerheidstelling wordt verwezen naar de toelichting op de schulden aan kredietinstellingen onder punt 10.Langlopende schulden.

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022**12. Belastingen en premies sociale verzekeringen**

	2022	2021
	€	€
Loonheffing	1.025.464	970.343
Omzetbelasting	416.673	671.740
Pensioenen	253.585	261.239
Totaal	<u>1.695.722</u>	<u>1.903.322</u>

13. Overige schulden en overlopende passiva

	2022	2021
	€	€
Vakantiegeldreservering	2.705	7.333
Vakantiedagenreservering	1.310.011	1.510.681
Vooruitgefactureerde omzet	8.529.529	7.847.026
Vooruitontvangen bedragen	37.244	207.478
Overige te betalen kosten	3.324.696	3.561.325
Totaal	<u>13.204.185</u>	<u>13.133.843</u>

De overige schulden en overlopende passiva hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN**Algemeen**

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstellen aan markt en/of kredietrisico's.

Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De onderneming handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de onderneming verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten.

De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

Voor de kredietrisico's inzake debiteuren, vorderingen op aandeelhouders en de overige vorderingen wordt verwezen naar de toelichting op de financiële vaste activa en vorderingen.

De vorderingen bestaan primair uit vorderingen op aandeelhouders waarbij het kredietrisico beperkt is.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen.

Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over een langere looptijd.

De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd.

De onderneming heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

	2022
	(* 1.000 euro)
<u>Kredietfaciliteiten</u>	
De vennootschap beschikt over de volgende kredietfaciliteiten:	
Rekening-courant BNG-Bank	2.500
Kasgeldfaciliteit BNG-Bank	6.000
Totaal	<u>8.500</u>

Ten aanzien van de zekerheidstelling wordt verwezen naar de toelichting op de schulden aan kredietinstellingen onder punt 10. Langlopende schulden.

Bankgaranties

Per 31 december 2022 is voor in totaal € 356.846 aan bankgaranties verstrekt.

Huur- en operationele leaseverplichtingen

De verplichtingen uit hoofde van huur- en operationele lease-overeenkomsten in duizenden euro's bedragen:

	2022	2021
	(* 1.000 euro)	(* 1.000 euro)
Huurovereenkomsten buiten de Groep		
Kleiner dan 1 jaar	1.378	1.258
Tussen 1 en 5 jaar	4.172	4.139
Langer dan 5 jaar	<u>3.622</u>	<u>7.409</u>
	<u>9.172</u>	<u>12.806</u>
Operationele leaseovereenkomsten buiten de Groep		
Kleiner dan 1 jaar	124	145
Tussen 1 en 5 jaar	417	475
Langer dan 5 jaar	<u>193</u>	<u>274</u>
	<u>734</u>	<u>895</u>
Overige verplichtingen buiten de Groep		
Kleiner dan 1 jaar	490	455
Tussen 1 en 5 jaar	964	1.012
Langer dan 5 jaar	<u>346</u>	<u>378</u>
	<u>1.800</u>	<u>1.845</u>

De operationele leaseovereenkomsten betreffen met name auto's. In deze contracten is geen optie tot aankoop opgenomen. De overige verplichtingen betreffen onderdelencontracten voor het wagenpark en onderhoudscontracten voor locaties.

Investeringsverplichtingen

Per ultimo 2022 is de vennootschap investeringsverplichtingen inzake materiële vaste activa aangegaan ter grootte van circa € 5.953.000,-

3.5.6 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022

14. Netto omzet

	2022	2021
	€	€
Omzet aandeelhouders	54.711.371	56.008.418
Overige omzet	4.220.234	4.083.685
Totaal	58.931.605	60.092.104

De omzet aandeelhouders betreft de omzet welke voortvloeit uit de per gemeente overeengekomen Dienstverleningsovereenkomst (DVO). In deze overeenkomst is per gemeente vastgelegd welke eind- en tussenresultaten op de dienstverlening dienen te worden gerealiseerd.

De overige omzet betreft de omzet die is gegenereerd uit activiteiten niet zijnde DVO-activiteiten.

Alle omzet is gerealiseerd in Nederland.

De omzet is t.o.v 2021 afgenomen met 1,9% door een daling van de in rekening gebrachte verwerkingskosten.

15. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

	2022	2021
	€	€
Verwerkingskosten	6.675.481	8.174.359
Uitbesteed werk	6.449.547	6.930.592
Totaal	13.125.028	15.104.951

16. Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

	2022	2021
	€	€
Lonen & Salarissen	14.841.820	14.690.856
Sociale lasten	2.158.888	2.028.190
Pensioenlasten	2.148.242	2.114.243
Totaal	19.148.950	18.833.289

De werknemers nemen deel in een bedrijfstakpensioenregeling uitgevoerd door 'Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds' (ABP). Uitgaande van de grondslagen van het bedrijfstakpensioenfonds ligt de dekkingsgraad (beleggingen gedeeld door verplichtingen) ultimo 2022 op 110,9 % (ultimo 2021: 102,8%). Op basis van uitvoeringsovereenkomsten heeft de vennootschap geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

Overzicht aantal medewerkers

	2022	2021
	aantal fte's	aantal fte's
Gemiddeld boekjaar	323	313

fte: voltijdsequivalenten

Het gemiddeld personeelsbestand (op basis van fte's) is als volgt samengesteld:

	2022	2021
Direct	293	282
Indirect	30	31
	323	313

3.5.6 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022

17. Afschrijvingen

	2022	2021
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	807.170	807.536
Machines en installaties	2.257.025	2.032.232
Andere vaste bedrijfsmiddelen	2.463.338	2.508.691
	5.527.532	5.348.459
Boekwinst bij verkoop materiële vaste activa	233.139	73.543
Totaal	5.294.393	5.274.916

18. Overige bedrijfskosten

	2022	2021
	€	€
Overige personeelskosten	6.580.960	6.363.009
Huisvestingskosten	2.926.104	2.736.259
Autokosten	5.203.147	4.950.994
Materialen	2.283.174	1.964.900
Algemene kosten	3.327.687	2.950.940
Totaal	20.321.072	18.966.102

19. Rentelasten

	2022	2021
	€	€
Rente kredietinstellingen	379.821	415.714
Totaal	379.821	415.714

20. Belastingen over het resultaat

	2022		2021	
	€		€	
Resultaat voor belasting	662.341		1.497.131	
Af: objectieve vrijstelling voor samenwerkingsverbanden	-124.669		-1.204.471	
Bij: gemengde kosten	4.700		4.600	
Belastbaar bedrag	542.372		297.260	
Belasting o.b.v. lokaal tarief	91.118	13,8%	48.665	3,3%
Belasting oude jaren	-30.354		-20.877	
Effectieve belasting	60.764	9,2%	27.788	1,9%

De effectieve belastingdruk is meer. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het resultaat voor belasting minder is, in combinatie met daardoor minder objectieve vrijstelling voor samenwerkingsverbanden.

3.5.6 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

In de jaarrekening betreft dit de langlopende en kortlopende vorderingen en schulden aan aandeelhouders en hiermee samenhangende rentebaten en -lasten.

De bezoldiging van de commissarissen is opgenomen onder hoofdstuk 3.9.

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van de controlerend accountant zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	2022	2021
	€	€
Controle van de jaarrekening	40.425	34.975
Totaal	40.425	34.975

De vermelde honoraria voor werkzaamheden van de accountant hebben betrekking op de totale honoraria voor de controle van de jaarrekening, ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar zijn verricht.

3.6 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(voor resultaatbestemming)

<u>ACTIVA</u>	toelichting	<u>31 december 2022</u>		<u>31 december 2021</u>	
		€	€	€	€
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa		36.298.165		36.642.613	
Financiële vaste activa	21.	571.415		613.787	
		<u> </u>	36.869.580	<u> </u>	37.256.400
VLOTTENDE ACTIVA					
Voorraden			381.181		330.294
Vorderingen					
Handelsdebiteuren	22.	1.412.056		1.093.017	
Vorderingen op aandeelhouders		9.882.660		7.651.642	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		46.009		150.979	
Groepsmaatschappijen	23.	247.132		-	
Overige vorderingen en overlopende activa	24.	<u>2.671.598</u>		<u>1.121.588</u>	
			14.259.455		10.017.226
Liquide middelen	25.		4.808.605		6.092.944
			<u> </u>		<u> </u>
Totaal Activa			<u><u>56.318.821</u></u>		<u><u>53.696.864</u></u>

Circulus B.V.; Apeldoorn

<u>PASSIVA</u>	toelichting	<u>31 december 2022</u>		<u>31 december 2021</u>	
		€	€	€	€
EIGEN VERMOGEN	26.				
Geplaatst kapitaal		10.619		10.520	
Agioreserve		936.205		936.205	
Overige reserves		14.631.756		13.726.200	
Resultaat boekjaar		<u>601.577</u>		<u>1.469.343</u>	
			16.180.157		16.142.268
VOORZIENINGEN			3.092.003		2.922.053
LANGLOPENDE SCHULDEN			12.080.000		12.910.000
KORTLOPENDE SCHULDEN					
Schulden aan kredietinstellingen		830.000		830.000	
Leveranciers		9.280.553		5.682.303	
Groepsmaatschappijen	27.	-		208.896	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	28.	1.652.489		1.867.841	
Overige schulden en overlopende passiva	29.	<u>13.203.619</u>		<u>13.133.503</u>	
			24.966.661		21.722.543
Totaal Passiva			<u><u>56.318.821</u></u>		<u><u>53.696.864</u></u>

3.7 ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

	toelichting	2022	2021
		€	€
Opbrengsten van dochtermaatschappijen na belastingen	30.	521.415	563.787
Vennootschappelijk resultaat na belastingen		<u>80.162</u>	<u>905.556</u>
Resultaat na belastingen		<u><u>601.577</u></u>	<u><u>1.469.343</u></u>

3.8 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de jaarverslaggeving.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen in de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-Ten aanzien van de enkelvoudige winst- en verliesrekening van de onderneming is gebruikgemaakt van de vrijstelling ingevolge artikel 2:402 BW.

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst- en verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd. De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

3.8.1 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2022

21. Financiële vaste activa

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen €
Beginsaldo boekjaar	613.787
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingen (-)	-
Boekwaarde 1 januari 2022	613.787
Mutaties 2022:	
Bij: aandeel in het resultaat	521.415
Af: dividenduitkering	-563.787
Mutaties totaal	-42.372
Boekwaarde 31 december 2022	571.415

Overzicht deelnemingen

	Stand 1 januari 2022	Dividend uitkering	Resultaat na belasting 2022	Overige Mutaties	Stand 31 december 2022
CiRec B.V.	613.787	-563.787	521.415	-	571.415
Totaal	613.787	-563.787	521.415	-	571.415

De deelneming CiRec B.V. betreft een 100% deelneming welke statutair is gevestigd te Apeldoorn.

VLOTTENDE ACTIVA

22. Handelsdebiteuren

	2022 €	2021 €
Handelsdebiteuren	1.414.649	1.095.740
Af: voorziening voor het risico van oninbaarheid	2.593	2.723
Totaal	1.412.056	1.093.017
	2022 €	2021 €

Het verloop van de voorziening voor het risico van oninbaarheid is als volgt:

Stand 1 januari	2.723	43.994
Ten laste van de voorziening gebracht (-)	-	-
Vrijval/dotatie	-130	-41.271
Stand 31 december	2.593	2.723

23. Groepsmaatschappijen

	2022 €	2021 €
Rekening-courant CiRec B.V.	247.132	-
Totaal	247.132	-

De vorderingen aan groepsmaatschappijen hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Over de vorderingen aan groepsmaatschappijen wordt geen rente in rekening gebracht

3.8.1 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2022**24. Overige vorderingen en overlopende activa**

	2022	2021
	€	€
Nog te factureren overige omzet	505.255	721.441
Vooruitbetaalde kosten	1.358.693	170.820
Totaal	<u>2.671.598</u>	<u>1.121.588</u>

De overige vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

25. Liquide middelen

	2022	2021
	€	€
Kasmiddelen	2.757	3.238
Rekening courant banken	4.805.848	6.089.706
Totaal	<u>4.808.605</u>	<u>6.092.944</u>

Het gehele saldo aan liquide middelen staat ter vrije beschikking van de vennootschap met uitzondering van een bedrag aan verleende bankgaranties ter grootte van € 356.846.

26. Eigen vermogen

	Geplaatst kapitaal	Agio reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal
Stand per 1 januari 2022	10.520	936.205	13.726.200	1.469.343	16.142.268
	10.520	936.205	13.726.200	1.469.343	16.142.268
Mutaties in 2022:					
Ingehouden resultaat vorig jaar	-	-	341.770	-341.770	-
Ingekochte aandelen	99	-	-	-	99
Resultaat boekjaar	-	-	-	601.577	601.577
Uitgekeerde dividenden (-)	-	-	-	-563.787	-563.787
	99	-	341.770	-303.980	37.889
Stand per 31 december 2022	<u>10.619</u>	<u>936.205</u>	<u>14.067.970</u>	<u>1.165.363</u>	<u>16.180.157</u>

Geplaatst kapitaal

Het geplaatst kapitaal van de onderneming bedraagt € 10.619; verdeeld in 10.619 stuks ad € 1,-
Circulus heeft voor € 99 aan aandelen ingekocht.

	2022
	€
Aandelen A	3.586
Aandelen B	2.297
Aandelen C	750
Aandelen D	1.115
Aandelen E	257
Aandelen F	773
Aandelen G	461
Aandelen H	749
Aandelen I	532
Totaal	<u>10.520</u>

3.8.1 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2022**Agioreserve**

Het agio omvat de opbrengsten uit de uitgifte van aandelen voor zover deze hoger zijn dan het nominale bedrag van de aandelen (opbrengsten boven pari).

	2022 €
Aandelen A	26.335
Aandelen B	16.143
Aandelen C	5.256
Aandelen D	88.273
Aandelen E	21.962
Aandelen F	65.859
Aandelen G	37.203
Aandelen H	58.694
Aandelen I	616.480
Totaal	<u>936.205</u>

Overige reserves

	Stand per 1 januari 2022 €	Resultaat vorig boekjaar €	Uitgekeerd dividend 2021 €	Stand per 31 december 2022 €
Aandelen A	4.738.887	321.152	366.462	4.693.577
Aandelen B	2.810.657	202.381	197.325	2.815.713
Aandelen C	791.190	64.372	-	855.562
Aandelen D	1.819.854	102.704	-	1.922.558
Aandelen E	203.318	23.802	-	227.120
Aandelen F	1.098.246	76.164	-	1.174.410
Aandelen G	759.733	42.258	-	801.991
Aandelen H	1.213.084	68.720	-	1.281.804
Aandelen I	36.769	43.597	-	80.366
Overige reserves	254.462	-39.593	-	214.869
Totaal	<u>13.726.200</u>	<u>905.557</u>	<u>563.787</u>	<u>14.067.970</u>

Onverdeeld resultaat

Het voorstel van de directie is het resultaat als volgt te bestemmen:

	€
Uit te keren aan aandeelhouder A	338.920
Uit te keren aan aandeelhouder B	182.495
Toe te voegen aan de overige reserves	80.162
Totaal	<u>601.577</u>

Dit voorstel is nog niet in de balans verwerkt.

3.8.1 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2022

KORTLOPENDE SCHULDEN

	2022	2021
	€	€
27. Groepsmaatschappijen		
Rekening-courant CiRec B.V.	-	208.896
Totaal	-	208.896

De schulden aan groepsmaatschappijen hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Over de schulden aan groepsmaatschappijen wordt geen rente in rekening gebracht

28. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	2022	2021
	€	€
Loonheffing	1.025.464	970.343
Omzetbelasting	373.440	636.259
Pensioenen	253.585	261.239
Totaal	1.652.489	1.867.841

29. Overige schulden en overlopende passiva

	2022	2021
	€	€
Vakantiegeldreservering	2.705	7.333
Vakantiedagenreservering	1.310.011	1.510.681
Vooruitgefactureerde omzet	8.529.529	7.847.026
Vooruitontvangen bedragen	37.244	207.478
Overige te betalen kosten	3.324.130	3.560.985
Totaal	13.203.619	13.133.503

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Belastingenschulden

De onderneming vormt tezamen met haar dochterondernemingen een fiscale eenheid voor de heffing van de omzet- en vennootschapsbelasting; elk der vennootschappen is volgens de standaardvoorwaarden aansprakelijk voor de te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen.

3.8.2 Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2022

30. Opbrengsten van dochtermaatschappijen na belastingen

	2022	2021
	€	€
CiRec B.V.	521.415	563.787
Totaal	521.415	563.787

3.9 OVERIGE TOELICHTINGEN EN ONDERTEKENING JAARREKENING

Bezoldiging van de bestuurder

De vennootschap kan gebruik maken van de in artikel 383 lid 1 BW 2 Titel 9 opgenomen vrijstelling. Omwille van de transparantie wordt vermeld dat het jaarsalaris inclusief vakantiegeld, eindejaarsuitkering en variabele beloning € 193.000 bedraagt. (2021: € 186.000)

Er zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt aan de bestuurder.

Bezoldiging van commissarissen

Aan bezoldiging van commissarissen is in het boekjaar een bedrag van € 59.931 ten laste van de onderneming gekomen 2021: (€ 61.232).

Ondertekening van de jaarrekening

Apeldoorn, 24 april 2023

Directie

Raad van Commissarissen

drs. E.M. Bosch

Ir. F.A. Spoelstra

M.R. Daniel

drs. P.A.M. Hoog

M. Kool

drs. H.L.M. Willemsen

4. OVERIGE GEGEVENS

4. OVERIGE GEGEVENS

4.1 STATUTAIRE BEPALINGEN OMTRENT DE BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

De statutaire bepaling omtrent de bestemming van het resultaat volgens artikel 36 luidt als volgt:

1. De algemene vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald en tot vaststelling van uitkeringen.
2. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en eventuele andere gerechtigden tot uitkeringen slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.
Voor de vaststelling van het eigen vermogen en de reserves en het genoemde solvabiliteitspercentage in artikel 35 lid 13 is de jaarrekening van het betreffende jaar bepalend.
3. Een besluit dat strekt tot uitkering heeft geen gevolgen zolang de directie geen goedkeuring heeft verleend. De directie weigert slechts de goedkeuring indien zij weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortbestaan met het betalen van haar opeisbare schulden.
4. Indien de vennootschap na een uitkering niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, zijn de directeuren die dat ten tijde van de uitkering wisten of redelijkerwijs behoorden te voorzien jegens de vennootschap hoofdelijk verbonden voor het tekort dat door de uitkering is ontstaan, met de wettelijke rente vanaf de dag van de uitkering.
5. Niet verbonden is de directeur die bewijst dat het niet aan hem te wijten is dat de vennootschap de uitkering heeft gedaan en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden.
6. Degene die de uitkering ontving terwijl hij wist of redelijkerwijs behoorde te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zou kunnen voortbestaan met het betalen van haar opeisbare schulden, is gehouden tot vergoeding van het tekort dat door de uitkering is ontstaan, ieder voor ten hoogste het bedrag of de waarde van de door hem ontvangen uitkering, met de wettelijke rente vanaf de dag van de uitkering.
7. Indien de directeuren de vordering uit hoofde van lid 4 hebben voldaan, geschiedt de in lid 6 bedoelde vergoeding aan de directeuren, naar evenredigheid van het gedeelte dat door ieder van de directeuren is voldaan.
8. Ten aanzien van een schuld uit hoofde van lid 4 of lid 6 is de schuldenaar niet bevoegd tot verrekening.
9. Bij de berekening van het bedrag, dat op ieder aandeel zal worden uitgekeerd, komt slechts het nominale bedrag in aanmerking.
10. De vennootschap ontleent aan aandelen die zij in haar kapitaal houdt geen recht op enige uitkering. Zodanig recht kan evenmin worden ontleend aan aandelen waarvoor certificaten zijn toegekend welke de vennootschap houdt tenzij op de certificaten een recht van vruchtgebruik of een pandrecht rust. Bij de berekening van iedere uitkering tellen de aandelen die de vennootschap in haar kapitaal houdt niet mee tenzij deze aandelen of de certificaten daarvan belast zijn met een vruchtgebruik of pandrecht ten behoeve van een ander dan de vennootschap.
11. Leden 4 en 6 zijn niet van toepassing op uitkeringen in de vorm van aandelen in het kapitaal van de vennootschap of bijschrijvingen op niet volgestorte aandelen.

De statutaire bepaling omtrent dividend volgens artikel 37 luidt als volgt:

1. Dividenden worden veertien dagen na vaststelling ter beschikking gesteld, tenzij de algemene vergadering op voorstel van de directie anders besluit.
2. Dividenden welke vijf jaren na ter beschikkingstelling niet zijn opgeëist, vervallen aan de vennootschap.

4.2 CONTROLEVERKLARING

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de aandeelhouders van Circulus B.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Circulus B.V. te Apeldoorn gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Circulus B.V. per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Circulus B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Het risico dat de directie maatregelen van interne beheersing doorbreekt om de voorzieningen onjuist te verantwoorden

De directie bevindt zich in een positie om fraude te kunnen plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken. De directie is in staat om de voorzieningen onnauwkeurig te verantwoorden, doordat zij betrokken is bij het schattingsproces van deze post. Wij besteden bij de controle aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door de directie bij:

- journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- schattingen en schattingsprocessen;
- significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

Wij hebben in dat kader met name aandacht gehad voor een mogelijke onjuistheid in de nauwkeurigheid en het bestaan van voorzieningen.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen, uitgaande van een risico op doorbreking van dat proces. We hebben het proces rondom de totstandkoming van financiële verslaggeving beoordeeld en daarbij met name de opzet en implementatie geëvalueerd van de interne beheersingsmaatregelen bij de verantwoording van voorzieningen.

Wij hebben aandacht besteed aan significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening. Daarnaast hebben wij controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van de directie, waaronder de schattingen met betrekking tot het verantwoorden van de voorzieningen.

Wij hebben aandacht besteed aan mogelijke tendenties in de prognoses en inschattingen van de directie ten aanzien van toekomstige verwachtingen vanuit de aandeelhouders, maar ook met betrekking tot de ontwikkelingen in voorzieningen tot aan afgifte controleverklaring.

Wij hebben de toelichting in de jaarrekening en de risicoparagraaf in het bestuursverslag geëvalueerd en verwijzen naar de financiële paragraaf in het bestuursverslag waarin de marktverwachtingen worden toegelicht door de directie.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door de directie.

Het risico op ongeautoriseerde uitgaande betalingen inclusief betalingen aan personeel

Door functievermenging tussen financiële verantwoording, uitgaande betalingen, wijzigen crediteurenstamgegevens en verwerken salarissen, is er een verhoogd frauderisico voor ongeautoriseerde uitgaande betalingen inclusief betalingen aan personeel. Wij hebben daarom significante aandacht besteed aan dit risico.

Wij hebben een download ontvangen van de banktransacties en ingelezen betaalbatches. Middels dit bestand zijn verschillende analyses verricht. We hebben o.a. gecontroleerd of er betalingen zijn verricht aan de desbetreffende medewerker. Daarnaast hebben we gecontroleerd of er meerdere ontvangers zijn gekoppeld aan één bankrekeningnummer en meerdere bankrekeningnummers aan één ontvanger. Door het verrichten van

detailcontroles hebben wij de nauwkeurigheid van de relatie tussen het IBAN-nummer en de begunstigde vastgesteld.

Wij hebben onder andere aan de hand van de logging van het administratief pakket geïdentificeerd voor welke crediteuren één of meerdere stamgegevens zijn gewijzigd. Van de crediteuren waarvan de stamgegevens in het boekjaar zijn gewijzigd, hebben wij de wijzigingen gecontroleerd aan de hand van onderliggende documentatie, zoals inkoopfacturen (waarop veel 'vaste' gegevens zoals adres en bankrekeningnummer zijn vermeld).

Wij hebben aan de hand van een personeelsanalyse detailwerkzaamheden verricht op onder andere afwijkende loonmutaties per maand ten opzichte van andere maanden in het jaar en op vergoedingen aan personeel buiten de reguliere salarisbetalingen, door deze mutaties en vergoedingen aan te sluiten met autorisaties van leidinggevenden en overige onderliggende documentatie. Middels deze detailwerkzaamheden is de juistheid van de betalingen aan personeelsleden vastgesteld.

Wij hebben een cijferanalyse uitgevoerd op de personeelskosten en overige bedrijfskosten, waarbij relevante afwijkingen ten opzichte van onze verwachting nader (in detail) zijn uitgezocht. Daarnaast hebben we een deelwaarneming verricht op de bedrijfskosten en hebben we vastgesteld dat de prestaties zijn geleverd.

Uit onze werkzaamheden zijn geen indicaties voor frauduleuze betalingen naar voren gekomen.

Controleaanpak continuïteit

De directie heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode van twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening. Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de directie te evalueren omvatten onder andere:

- overwegen of de continuïteitsbeoordeling van de directie alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben door het analyseren van de begroting voor het komende jaar en de uitgangspunten te toetsen en de directie bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten. Wij hebben hierbij onder andere aandacht besteed aan de stijgende inkooprijzen, beschikbaarheid van personeel, (tijdige) beschikbaarheid van materieel, maar ook de verwachte ontwikkelingen in de afspraken met haar afnemers;
- nagaan of de directie gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gereede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's);
- evalueren van de begrote operationele resultaten en daaraan gerelateerde kasstromen voor de periode van twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening, rekening houdend met ontwikkelingen in de branche zoals de stijgende inkooprijzen, ontwikkelingen in de sector (duurzaamheid, elektrisch rijden, (tijdige) beschikbaarheid materieel, e.d.) en onze kennis uit de controle;
- analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van de bedrijfsactiviteiten is gewaarborgd, inclusief het voldoen aan relevante convenanten;
- inwinnen van inlichtingen bij de directie over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door de directie verrichte continuïteitsbeoordeling.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van de directie over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, die bestaat uit:

- het bestuursverslag
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 24 april 2023
De Jong & Laan Controle B.V.

Origineel getekend door: drs. D. Bangma RA